

Wytyczne do sporządzania wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego

sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
pochodzących z opłat rejestracyjnych
na zamówienie Ministra Środowiska

Grudzień 2014

LISTA SKRÓTÓW

Przy opracowaniu „Wytycznych...” pojawiła się konieczność wielokrotnego powtarzania niektórych skomplikowanych terminów. Dla poprawy przejrzystości tekstu w dalszej części opracowania zastosowano skróty. Ich wyjaśnienie znajduje się poniżej:

- BAT = Najlepsze dostępne techniki w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy POŚ.
- BREF = Dokument referencyjny(jeden z) dotyczący najlepszej dostępnej techniki będące wynikiem wymiany informacji zorganizowanej przez Komisję Europejską zgodnie z Dyrektywy IED, sporządzony dla określonego rodzaju działalności i opisujący w szczególności stosowane techniki, aktualne wielkości emisji i zużycia, techniki uwzględniane przy okazji ustalania najlepszych dostępnych technik, a także opisujący konkluzje BAT oraz wszelkie nowe techniki Dostępne na stronach internetowych The European IPPC Bureau: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/> oraz <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>.
- dyrektywa IPPC = Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L.1996.257.26).
W 2008 r. opublikowano tekst jednolity: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (wersja skodyfikowana) (Dziennik Urzędowy L 024 , 29/01/2008).
- dyrektywa IED = Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r.w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334/17)
- graniczne wielkości emisyjne = najwyższe z określonych w konkluzjach BAT wielkości emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami, uzyskiwane w normalnych warunkach eksploatacji instalacji z wykorzystaniem najlepszej dostępnej techniki lub kombinacji najlepszych dostępnych technik
- instalacja PZ = Instalacja, której prowadzenie wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego = Instalacja mogąca powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości
- katalog odpadów = Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923)
- Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń = Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń wynikający z ustawy Prawo ochrony środowiska oraz z rozporządzenia (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (European Pollutants Release and Transfer Register) i zmieniającym dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str. 1 z późn. zm., tekst jednolity z dnia 07.08.2009)
- konkluzje BAT = dokument sporządzony na podstawie BREF przyjmowany zgodnie z przepisami dyrektywy IED przez Komisję Europejską w drodze decyzji. W konkluzjach BAT formułowane są wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik, ich opisy, informacje służącej ocenie ich przydatności, wielkości emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami, powiązaniego monitoringu, powiązanych poziomów zużycia oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednich sposobów przeprowadzenia remediacji. Konkluzje BAT są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ale są również dostępne na stronach internetowych The European IPPC Bureau: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/> oraz <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>.
- LZO = lotne związki organiczne

m ³ _u	= m ³ gazów odlotowych w stanie suchym w temperaturze 273 K i ciśnieniu 101,3 kPa
poważna awaria przemysłowa	= zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem, które mogą wystąpić w zakładzie, w rozumieniu art. 3 pkt 23) i pkt 24) ustawy POŚ
Ramowa Dyrektywa Wodna	= dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L. 2000. 327. 1 ze zm., tekst jednolity z dnia 22.12.2013 r.)
rozporządzenie o rodzajach instalacji	= Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169).
rozporządzenie CLP	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.Urz. UE L 353/2 z 31.12.2008)
rozporządzenie REACH	Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów(REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE
standard emisyjny	Zgodnie z ustawą POŚ są to dopuszczalne wielkości emisji. W niniejszych „Wytycznych...” termin ten jest stosowany do wszystkich rodzajów emisji niezależnie od tego czy wielkości te zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r., czy w sprawie standardów emisyjnych z instalacji czy w innym akcie prawnym.
„substancje SEVESO”	= rodzaje oraz kategorie substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii lub zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2013 poz. 1479)
substancje szczególnie szkodliwe	= substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej oraz w ustawie Prawo wodne (zestawione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984, z późn. zm.))
sytuacja awaryjna	= sytuacja awaryjna inna niż poważna awaria przemysłowa (rozumiana jako zdarzenie niezamierzone i niepożądane) mogąca wystąpić w związku z eksploatacją instalacji PZ, która może skutkować zanieczyszczeniem środowiska.
SZŚ	= system zarządzania środowiskowego
ustawa o odpadach lub UO	= ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.)

ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	=	ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 888)
ustawa OOS	=	ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (J.t.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235; z późn. zm.)
ustawa POŚ	=	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.)
ustawa Prawo wodne lub PW	=	ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.)
ustawa szkodowa	=	ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 210, z późn. zm.)
zakład o dużym ryzyku lub ZDR	=	zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w którym rodzaje, kategorie i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie powodują zaklasyfikowanie go do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii
zakład o zwiększonym ryzyku lub ZZR	=	zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w którym rodzaje, kategorie i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie powodują zaklasyfikowanie go do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

WPROWADZENIE.....	i - xxix
WZORZEC WNIOSKU O WYDANIE	
POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO...	1 - 122

WPROWADZENIE

O WYTYCZNYCH

„Wytyczne do sporządzania wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego” zostały opracowane jako aktualizacja wcześniejszej wersji tego dokumentu opublikowanej przez Ministerstwo Środowiska w 2008 r. Od tamtej chwili w polskim prawie miały miejsce istotne zmiany dotyczące kwestii przygotowania wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Najważniejsze z nich zostały wprowadzone ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw¹. Wprowadzenie tych zmian wynika przede wszystkim z wejścia w życie przepisów Dyrektywy IED, która zastępuje dyrektywę IPPC i kilka innych dyrektyw.

Niniejsze „Wytyczne...” uwzględniają doświadczenia zebrane od chwili opublikowania ich wcześniejszej wersji a także sygnały płynące od użytkowników oraz od organów ochrony środowiska rozpatrujących wnioski. Zasadniczym celem przyświecającym ich opracowaniu było usprawnienie procesów wnioskowania o pozwolenie zintegrowane i wydania pozwolenia zintegrowanego. Procesy te będą przebiegać sprawniej, jeżeli strony postępowania będą miały zbliżony pogląd na wymaganą zawartość wniosku. Oczywiście sprawą podstawową jest spełnienie wymagań prawa w tym zakresie, ale ujednoczenie podejścia przez osoby przygotowujące wnioski stanowiłoby ułatwienie zarówno dla podmiotów zlecających opracowanie wniosku, jak i dla organów ochrony środowiska rozpatrujących wnioski. Zasadniczym problemem organów jest konieczność poszukiwania informacji potrzebnych do sformułowania pozwolenia w nierzadko bardzo obszernych wnioskach.

Należy podkreślić, że w niektórych miejscach „Wytyczne..” poszerzają minimalny, określony przepisami prawa zakres wniosku. Te dodatkowe informacje zostały włączone do „Wytycznych...” ze względu na wskazywaną przez organy ochrony środowiska potrzebę przedstawienia szerszego kontekstu eksploatacji instalacji będącej przedmiotem wniosku. Należy podkreślić, że organy ochrony środowiska nie mogą w sposób bezwzględny wymagać ujęcia we wniosku tych dodatkowych informacji, ale uwzględnienie może przyspieszyć proces wydania pozwolenia.

POZWOLENIE ZINTEGROWANE

Pozwolenie zintegrowane jest narzędziem regulującym środowiskowe warunki prowadzenia określonych rodzajów instalacji - wprowadzonym do wspólnotowego systemu prawnego Dyrektywą IPPC, a następnie zmodyfikowanym dyrektywą IED. Przepisy obu dyrektyw przetransponowane zostały do polskiego prawa w ustawie POŚ.

Obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla określonych rodzajów instalacji wprowadzono w Polsce dniem 1 stycznia 2002 r². Podstawowe przepisy dotyczące pozwoleń zintegrowanych znalazły się w art. 201-219 ustawy POŚ, ale sporządzenie wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego wymaga uwzględnienia szeregu innych przepisów i wymagań szczegółowych, określonych również w innych ustawach oraz w rozporządzeniach wykonawczych, o czym będzie mowa w dalszej części opracowania. Poniżej przedstawione zostały zagadnienia stwarzające najwięcej trudności w praktycznym zastosowaniu przepisów dotyczących pozwoleń zintegrowanych³.

Kogo dotyczy obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego?

Ustawa POŚ stanowi, że pozwolenia zintegrowanego wymaga eksploatacja tych instalacji, których prowadzenie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych, albo środowiska jako całości⁴. Rodzaje tych instalacji zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska⁵ o rodzajach

¹Dz. U. 2014 poz. 1101.

²Art. 1 Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. (Dz. U. 2001 nr 100 poz. 1085)

³ Więcej wyjaśnień można znaleźć w Wytycznych Komisji Europejskiej opublikowanych na stronie http://ec.europa.eu/environment/ippc/general_guidance.htm - wytyczne są zamieszczone w j. polskim na stronie IPPC POLSKA (www.ippc.mos.gov.pl/ippc)

⁴ POŚ art. 201 ust. 1

instalacji transponującym do polskich przepisów Załącznik I Dyrektywy IED. Rozporządzenie wymienia 6 grup instalacji. W większości z nich obowiązują progi określone zdolnością produkcyjną, zdolnością przetwarzania lub zdolnością przyjmowania określanymi dla jednostki czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.

Jednym ze stosunkowo często pojawiających się błędów jest niewłaściwa interpretacja terminów „zdolność produkcyjna”, „zdolność przetwarzania” oraz „zdolności przyjmowania” użytych w rozporządzeniu o rodzajach instalacji. Może być to źródłem błędów przy podejmowaniu decyzji o tym, czy instalacja wymaga pozwolenia zintegrowanego. W miejsce wartości nominalnych (maksymalnych możliwych) pod uwagę brane są faktyczne wielkości osiągnięte przez instalację. Jest to podejście z gruntu fałszywe. Komisja Europejska w komunikacie dotyczącym postępów we wdrażaniu Dyrektywy IPPC⁶ odniosła się do tego zagadnienia w sposób jednoznaczny. Co więcej, w dokumencie tym stwierdzono także, że zdolność produkcyjna powinna być określona przy założeniu, że istniejąca instalacja pracuje przez 24 godziny na dobę, jeżeli jest to technicznie możliwe.

W praktyce oznacza to konieczność odniesienia zdolności produkcyjnej lub zdolności przetwarzania do 24-godzinnego czasu pracy w ciągu doby, nawet w przypadku kiedy instalacja jest eksploatowana np. przez 8 godzin na dobę. Inne podejście (czyli wyliczenie zdolności produkcyjnej/przetwarzania/przyjmowania przy założeniu czasu pracy instalacji poniżej 24 godzin na dobę) wymaga uzasadnienia wskazującego na brak możliwości technicznych pracy w systemie całodobowym. Należy pamiętać, że przy określaniu zdolności produkcyjnej instalacji obowiązuje zasada, że parametry tego samego rodzaju, charakteryzujące skalę działalności prowadzonej w instalacji i odnoszące się do instalacji tego samego rodzaju położonych na terenie jednego zakładu, sumuje się.

Istotne znaczenie ma również sam termin „instalacja”. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie POŚ oznacza on:

- a) stacjonarne urządzenie techniczne,
  - b) zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,
  - c) budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami,
- których eksploatacja może spowodować emisję.

Stosowanie tej definicji przysparza pewnych trudności, gdyż określenie „powiązane technologicznie” nie jest jednoznaczne. Zauważalną tendencją we wnioskach o wydanie pozwolenia zintegrowanego w Polsce jest zawężanie zakresu, który obejmują. Z punktu widzenia celu, jakiemu z założenia mają służyć pozwolenia zintegrowane (pełniejszy nadzór nad oddziaływaniem instalacji na środowisko jako całość) nie jest to tendencja korzystna. Jednak dopóki działania te nie są sprzeczne z prawem, trudno je wyeliminować. W każdym przypadku zdefiniowanie zakresu instalacji objętej wnioskiem wymaga stosownego uzasadnienia uwzględniającego względy technologiczne.

---

⁵Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. z 2014r. poz. 1169)

⁶ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions "On the Road to Sustainable Production, progress in implementing Council Directive 96/61/EC concerning integrated pollution prevention and control"

Pozwolenie zintegrowane a inne pozwolenia środowiskowe

Jedną z niedocenianych korzyści związanych z wprowadzeniem pozwoleń zintegrowanych jest ujęcie środowiskowych warunków eksploatacji instalacji w jednym pozwoleniu. Zgodnie z polskim prawem pozwolenie zintegrowane zwalnia prowadzącego instalację z obowiązku uzyskania następujących rodzajów pozwoleń „komponentowych”⁷:

- pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
- pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód⁸.

W najprostszej sytuacji, jeśli wszystkie instalacje na terenie zakładu wymagają pozwolenia zintegrowanego, zastępuje ono niemal wszystkie⁹ stosowane w Polsce pozwolenia „komponentowe”. Zasadą ogólną jest obejmowanie jednym pozwoleniem wszystkich instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego zlokalizowanych na terenie jednego zakładu¹⁰. Ponadto ustawa POŚ dopuszcza objęcie pozwoleniem zintegrowanym także instalacji, które jako takie go nie wymagają (ale wymagają pozwoleń „komponentowych”), jeżeli znajdują się one na terenie jednego zakładu z instalacjami wymagającymi pozwolenia zintegrowanego. Należy tu podkreślić, że w stosunku do tych instalacji nie ma zastosowania obowiązek spełniania wymagań BAT¹¹.

Biorąc zatem pod uwagę obowiązujące warunki prawne nasuwa się wniosek, że pozwolenie zintegrowane pozwala ograniczyć liczbę decyzji regulujących sposób korzystania ze środowiska, co ułatwia nadzór nad ich aktualnością – szczególnie, że zgodnie z nowymi przepisami pozwolenie zintegrowane jest wydawane na czas nieokreślony. Warto podkreślić, że w przypadku zlokalizowaniu kilku odrębnych instalacji na obszarze własności jednego organu ochrony środowiska istnieje możliwość objęcia ich jednym pozwoleniem¹².

Co reguluje pozwolenie zintegrowane?

Biorąc pod uwagę zasadę, że pozwolenie zintegrowane zastępuje większość pozwoleń „komponentowych” dotyczących danej instalacji, można byłoby stwierdzić, że pozwolenie zintegrowane reguluje łącznie to, co regulują tamte pozwolenia. Nie jest to pełna prawda. W odniesieniu do regulowania emisji pozwolenie zintegrowane obejmuje obowiązkowo kwestię emisji hałasu, a w przypadku obszarów typowo regulowanych pozwoleniami „komponentowymi” określa warunki w oparciu o szersze spektrum kryteriów niż one. Tymi dodatkowymi kryteriami są „graniczne wielkości emisyjne”, które często są bardziej wymagające niż standardy emisyjne i standardy jakości środowiska dotyczące wszystkich instalacji. Mogą one dotyczyć emisji niezorganizowanych, które w większości przypadków nie są regulowane w pozwoleniach „komponentowych”. Granicznych wielkości emisyjnych należy poszukiwać w opublikowanych konkluzjach BAT.

Drugą różnicą jest większy nacisk na kwestię efektywności zużycia zasobów. Jeżeli w danym sektorze stanowi to element uznawany za istotny dla wykazania stosowania najlepszej dostępnej techniki, to powinien zostać uregulowany w pozwoleniu zintegrowanym.

Trzecią różnicą jest ujęcie w pozwoleniu zintegrowanym dodatkowych obszarów – szczególnie związanych z zapobieganiem sytuacjom niepożądanym (awariom), w wyniku których może nastąpić zanieczyszczenie środowiska. Dyrektywa IED, a za nią nowe przepisy ustawy POŚ, zwiększają wagę tego zagadnienia.

---

⁷POŚ art. 182

⁸ Zgodnie z POŚ art. 202 ust. 6 dotyczy to wyłącznie sytuacji, w której jeżeli wody te są pobierane wyłącznie na potrzeby instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego.

⁹ Wyjątek stanowi pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

¹⁰POŚ art. 203 ust. 1,

¹¹ POŚ art. 203 ust. 3,

¹²POŚ art.181 ust. 1a.

Najlepsze dostępne techniki, rola konkluzji BAT i BREFów

Wnioskodawca powinien wykazać we wniosku, że instalacja, której dotyczy wnioski spełnia wymagania najlepszych dostępnych technik (BAT¹³).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt. 10 ustawy POŚ najlepsze dostępne techniki oznaczają „najbardziej efektywny oraz zaawansowany poziom rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności, wykorzystywany jako podstawa ustalania granicznych wielkości emisyjnych, mających na celu eliminowanie emisji lub, jeżeli nie jest to praktycznie możliwe, ograniczanie emisji i wpływu na środowisko jako całość...”

Definicja ta wskazuje, że zasadnicze znaczenie dla stwierdzenia, czy dane rozwiązanie spełnia wymagania BAT jest dotrzymywanie granicznych wielkości emisyjnych. Zatem każde rozwiązanie techniczne lub organizacyjne zapewniające dotrzymywanie granicznych wielkości emisyjnych należy uznać za spełniające BAT.

Wejście w życie dyrektywy IED zmieniło sytuację w zakresie ustalania BAT, gdyż rozpoczął się proces przygotowania i publikowania tzw. konkluzji BAT stanowiących wyciąg z dokumentów BREF i zawierających ich najistotniejsze elementy. Konkluzje BAT są przyjmowane w drodze decyzji Komisji Europejskiej i zgodnie z Dyrektywą IED graniczne wielkości emisji i monitoring w nich przedstawiony należy traktować de facto jako wiążące wymagania prawne. Zgodnie z ustawą POŚ, w obecnym stanie prawnym o granicznych wielkościach emisyjnych można mówić wyłącznie w odniesieniu do opublikowanych w Dzienniku Urzędowym UE konkluzjach BAT. Graniczne wielkości emisyjne tam określone stanowią normę prawną, która, co do zasady, nie powinna być przekroczona w pozwoleniu zintegrowanym.

Zatem analiza spełniania wymagań BAT powinna być przeprowadzana, zarówno przez wnioskodawcę, jak i organ wydający pozwolenie, na dwóch poziomach:

1. spełnianie granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT,
2. porównanie innych parametrów (poza granicznymi wielkościami emisyjnymi) np. wskaźniki zużycia materiałów, energii, wytwarzanych odpadów, poziomu ochrony gleby i wód przy stosowanych technikach w stosunku do tych parametrów opisanych w konkluzjach BAT i BREFach.

W odniesieniu do granicznych wielkości emisyjnych istnieje bardzo ograniczony zakres możliwych odstępstw – ustawa mówi o „szczególnych przypadkach¹⁴”, w których organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego może w pozwoleniu zezwolić na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych. Może to zrobić tylko wtedy, jeżeli zostanie we wniosku przekonany do tego, że ich osiągnięcie prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska oraz pod warunkiem że nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, o ile mają one zastosowanie. Godząc się na odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych organ powinien wziąć pod uwagę położenie geograficzne, lokalne warunki środowiskowe, charakterystykę techniczną instalacji lub inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość. W takiej sytuacji wnioskodawca powinien dobrze uzasadnić konieczność zastosowania odstępstwa, a organ będzie musiał również uzasadnić w pozwoleniu dopuszczenie odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

Zasady odnoszenia osiągniętych parametrów (poza granicznymi wielkościami emisyjnymi) do parametrów opisanych w konkluzjach BAT i BREFach są nieco bardziej elastyczne. Zastosowanie mają tu kryteria określone w art. 143 ustawy POŚ tj.

- 1) stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń;
- 2) efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii;
- 3) zapewnienie racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw;

---

¹³ od ang. best available techniques

¹⁴POŚ art. 204 ust. 2

- 4) stosowanie technologii bezodpadowych i małoodpadowych oraz możliwość odzysku powstających odpadów.

Argumentacja wykorzystywana przez wnioskodawcę w celu wykazania spełniania wymienionych wyżej wymagań powinna opierać się na informacjach o:

- 5) rodzaju, zasięgu oraz wielkości emisji;
- 6) wykorzystywaniu porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej;
- 7) stosowaniu postępu naukowo-technicznego.

Ponadto ustawa POŚ nakłada obowiązek uwzględnienia przy ustalaniu wymagań BAT dla danej instalacji następujących zagadnień¹⁵:

- 1) zapobieganie zagrożeniom dla środowiska powodowanym przez emisje lub ich ograniczanie do minimum;
- 2) podjęcie środków zapobiegających poważnym awariom przemysłowym lub zmniejszających do minimum powodowane przez nie zagrożenia dla środowiska;

Kwestie te stanowią realny, dodatkowy zakres wymagań w stosunku do instalacji PZ. Z praktycznego punktu widzenia można przyjąć, że wymagania opisane w art. 143 pkt 1-4 ustawy POŚ a także wymienione wyżej elementy art. 207 ust. 1 są ujęte w konkluzjach BAT i BREFach. Jeżeli dokumenty te zawierają konkretne, wyrażone ilościowo wielkości zużycia surowców i materiałów oraz wskazania określonych rozwiązań technicznych i organizacyjnych wnioskodawca powinien się do nich odnieść w sposób możliwie jednoznaczny we wniosku biorąc jednak pod uwagę¹⁶:

- 1) rachunek kosztów i korzyści;
- 2) czas niezbędny do wdrożenia najlepszych dostępnych technik dla danego rodzaju instalacji;
- 3) termin oddania instalacji do eksploatacji;

W związku z tym, że proces przygotowania i publikowania konkluzji BAT wciąż trwa, prowadzący instalacje różnych rodzajów mogą mieć nieco inną sytuację przy przygotowaniu wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Jeżeli konkluzje BAT nie zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dopuszczalną wielkość emisji z instalacji ustala się, uwzględniając potrzebę przestrzegania standardów emisyjnych i standardów jakości środowiska¹⁷poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny lub poza ustanowioną strefą przemysłową¹⁸, a w przypadku emisji hałasu poza obszarem ograniczonego użytkowania, jeżeli został ustanowiony.

Nie można zapomnieć, że ani zła kondycja ekonomiczna prowadzącego instalację ani zły stan techniczny instalacji nie zostały wymienione w przepisach jako podstawa do ustalania łagodniejszych warunków pozwolenia. Nie mogą też stanowić uzasadnienia dla przekraczania standardów emisyjnych, standardów jakości środowiska ani granicznych wielkości emisyjnych.

Należy podkreślić, że przepisy prawa przypisują organowi ochrony środowiska rolę decydującą przy ustalaniu takich warunków pozwolenia, które - w sposób racjonalny i uwzględniający lokalne uwarunkowania - prowadzą do najlepszej ochrony środowiska jako całości. Wnioskodawca powinien zatem dołożyć wszelkich starań, aby właściwie uzasadnić we wniosku własny punkt widzenia i przekonać organ wydający pozwolenie do uznania proponowanych rozwiązań jako spełniających wymagania BAT.

Konkludując należy stwierdzić, że termin BAT oznacza zestaw technik zaproponowanych przez wnioskodawcę i zaakceptowanych przez organ wydający pozwolenie (po uwzględnieniu przedstawionych wyżej czynników) w konkretnym przypadku danej instalacji.

---

¹⁵ POŚ art. 207 ust. 1

¹⁶ POŚ art. 207 ust. 1

¹⁷ POŚ art. 204 ust. 4

¹⁸ POŚ art. 207 ust. 1

Tabela 2.1-1: Wykaz Dokumentów Referencyjnych oraz Konkluzji BAT opracowanych przez Komisje Europejską¹⁹

Tytuł angielski	Tytuł polski ²⁰	Data opublikowania dokumentu
Reference Document on Best Available Techniques in the Cement and Lime Manufacturing Industries	Dokument Referencyjny BAT dla przemysłu cementowo-wapienniczego.	BREF, 04.2013 BATC, 04.2013
Reference Document on Best Available Techniques in the Ceramic Manufacturing Industry	Dokument Referencyjny BAT dla produkcji wyrobów ceramicznych	BREF, 08.2007
Reference Document on Best Available Techniques in the Chlor-Alkali Production	Dokument Referencyjny BAT dla przemysłu chloro-alkalicznego	BREF, 12.2013 BATC, 12.2013
Reference Document on Best Available Techniques in Common Waste Water and Waste Gas Treatment / Management Systems in the Chemical Sector	Dokument Referencyjny BAT dla instalacji do oczyszczania ścieków i gazów odlotowych oraz systemów zarządzania nimi w przemyśle chemicznym	BREF, 02.2003
Reference Document on Economics and Cross-Media Effects	Dokument Referencyjny BAT w zakresie zagadnień ekonomicznych i oddziaływań międzykomponentowych	BREF, 07.2006
Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage	Dokument Referencyjny BAT dla emisji związanych ze składowaniem i magazynowaniem	BREF, 07.2006
Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency	Dokument Referencyjny BAT w zakresie efektywności energetycznej	BREF, 02.2009
Reference Document on Best Available Techniques in the Ferrous Metals Processing Industry	Dokument Referencyjny BAT dla przetwórstwa metali żelaznych	BREF, 12.2001
Reference Document on Best Available Techniques in the Food, Drink and Milk Industries	Dokument Referencyjny BAT dla przemysłu spożywczego i mleczarskiego	BREF, 08.2006
Reference Document on the General Principles of Monitoring	Dokument Referencyjny BAT w zakresie ogólnych zasad monitoringu	REF, 07.2003
Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Glass	Dokument referencyjny BAT dla produkcji i przetwórstwa szkła	BREF, 03.2012 BATC, 03.2012
Reference Document on the application of Best Available Techniques to Industrial Cooling Systems	Dokument Referencyjny BAT dla przemysłowych systemów chłodzenia	BREF, 12.2001
Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs	Dokument Referencyjny BAT dla intensywnego chowu drobiu i trzody chlewnej	BREF, 07.2003
Reference Document on Best Available Techniques for Large Combustion Plants	Dokument Referencyjny BAT dla dużych instalacji spalania paliw	BREF, 07.2006
Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals - Ammonia, Acids and Fertilisers	Dokument Referencyjny BAT dla instalacji do wielkotonażowej produkcji związków chemii nieorganicznej - amoniak, kwasy, nawozy	BREF, 08.2007

¹⁹Wykaz obejmuje wszystkie dokumenty opublikowane, przewidziane do publikacji, a także podlegające weryfikacji. Aktualny stan prac dostępny na stronie <http://eippcb.jrc.es>

²⁰Tłumaczenie eko-net.pl

Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals - Solids and Others industry	Dokument Referencyjny BAT dla instalacji do wielkotonażowej produkcji związków chemii nieorganicznej - produkty stałe i inne	BREF, 08.2007
Reference Document on Best Available Techniques in the Large Volume Organic Chemical Industry	Dokument Referencyjny BAT dla instalacji do wielkotonażowej produkcji związków chemii organicznej	BREF, 02.2003
Reference Document on Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities	Dokument Referencyjny BAT w zakresie gospodarki odpadami górnictwami	BREF, 01.2009
Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Organic Fine Chemicals	Dokument Referencyjny BAT dla produkcji wysokowartościowych substancji organicznych	BREF, 08.2006
Reference Document on Best Available Techniques for Mineral Oil and Gas Refineries	Dokument Referencyjny BAT dla rafinerii ropy naftowej i gazu	BREF, 02.2003 BATC, 10.2014
Reference Document on Best Available Techniques in the Non Ferrous Metals Industries	Dokument Referencyjny BAT dla produkcji metali nieżelaznych	BREF, 12.2001
Best Available Techniques Reference Document on the Production of Iron and Steel	Dokument referencyjny BAT dla przetwórstwa żelaza i stali.	BREF, 03.2012 BATC, 03.2012
Reference Document on Best Available Techniques in the Production of Polymers	Dokument Referencyjny BAT dla produkcji polimerów	BREF, 08.2007
Reference Document on Best Available Techniques for the Production of Speciality Inorganic Chemicals	Dokument Referencyjny BAT dla instalacji do produkcji specjalnych substancji nieorganicznych	BREF, 08.2007
Reference Document on Best Available Techniques in the Pulp and Paper Industry	Dokument referencyjny BAT dla przemysłu celulozowo-papierniczego	BREF, 12.2001 BATC, 09.2014
Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries	Dokument Referencyjny BAT dla ubojni zwierząt i instalacji do odzysku odpadów pochodzenia zwierzęcego	BREF, 05.2005
Integrated Pollution Prevention and Control Reference Document on Best Available Techniques in the Smitheries and Foundries Industry	Dokument Referencyjny BAT dla kuźni i odlewni	BREF, 05.2005
Reference Document on Best Available Techniques for the Surface Treatment of Metals and Plastics	Dokument Referencyjny BAT dla procesów obróbki powierzchniowej metali i tworzyw sztucznych	BREF, 08.2006
Reference Document on Best Available Techniques on Surface Treatment using Organic Solvents	Dokument Referencyjny BAT dla procesów obróbki powierzchniowej z użyciem rozpuszczalników organicznych	BREF, 08.2007
Reference Document on Best Available Techniques for the Tanning of Hides and Skins	Dokument Referencyjny BAT dla przemysłu garbarskiego	BREF, 02.2013 BATC, 02.2013
Reference Document on Best Available Techniques for the Textiles Industry	Dokument Referencyjny BAT dla przemysłu tekstylnego	BREF, 07.2003

Reference Document on the Best Available Techniques for Waste Incineration	Dokument Referencyjny BAT dla procesów termicznego przekształcania odpadów	BREF, 08.2006
Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries	Dokument Referencyjny BAT dla procesów odzysku i unieszkodliwiania odpadów	BREF, 08.2006
Reference Document on Best Available Techniques for the Wood-based Panels Production	Dokument Referencyjny BAT dla procesów produkcji paneli drewnianych	w przygotowaniu
Reference Document on Best Available Techniques for the Wood and Wood Products Preservation with Chemicals	Dokument Referencyjny BAT dla procesu chemicznej impregnacji drewna i produktów drewnianych	w przygotowaniu

Źródło: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

Do dnia opracowania niniejszych „Wytucznych...” opublikowano w Dzienniku Urzędowym UE następujące konkluzje BAT (oznaczone w przedstawionej powyżej tabeli jako BATC):

- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 28 lutego 2012 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji żelaza i stali (notyfikowana jako dokument nr C(2012) 903) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2012/135/UE);
- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 28 lutego 2012 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji szkła (notyfikowana jako dokument nr C(2012) 865) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2012/134/UE);
- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 26 marca 2013 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT), zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 1728) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2013/163/UE);
- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 9 grudnia 2013 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji chloro-alkalicznej (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 8589) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2013/732/UE);
- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 26 września 2014 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w odniesieniu do produkcji masy włóknistej, papieru i tektury (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 6750) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2014/687/UE);
- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 9 października 2014 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do rafinacji ropy naftowej i gazu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 7155) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2014/738/UE);
- decyzja wykonawcza Komisji z dnia 11 lutego 2013 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych w odniesieniu do garbowania skór (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 618) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2013/84/UE).

Raport początkowy oraz zagadnienia zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu

Dyrektywa IED, a za nią ustawa POŚ wprowadziła znaczące zmiany w obszarze regulowania zagadnienia zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu. Niniejsze „Wytuczne...” nie zawierają szczegółowych wskazówek sporządzenia takiego raportu. Koncentrują

się na przybliżeniu kryteriów podjęcia decyzji o tym, czy w danej sytuacji raport początkowy jest wymagany.

W przypadku, gdy eksploatacja instalacji obejmuje wykorzystywanie, produkcję lub uwalnianie substancji powodującej ryzyko²¹ oraz występuje możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu, wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien zawierać trzy dodatkowe elementy²²:

- a) raport początkowy, zawierający informacje dotyczące zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych tymi substancjami,
- b) opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych,
- c) propozycje dotyczące sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu²³, w związku z eksploatacją instalacji albo sposobu i częstotliwości wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek.

Należy zwrócić uwagę na to, że obowiązek sporządzenia raportu początkowego jest obowiązkiem odrębnym względem obowiązków określonych w p. b i c cytowanego przepisu.

Zgodnie z przepisami ustawy POŚ raport początkowy sporządza się w przypadku:

- ubiegania się o pozwolenie zintegrowane dla nowej instalacji,
- ubiegania się o nowe pozwolenie zintegrowane dla istniejącej instalacji,
- pierwszego wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego²⁴ złożonego przez prowadzącego instalację po tym, jak decyzja organu właściwego do wydania pozwolenia, zmieniająca z urzędu czas obowiązywania pozwolenia zintegrowanego na nieoznaczony, stała się ostateczna²⁵.

W swoim założeniu raport początkowy ma stanowić punkt odniesienia dla raportu końcowego umożliwiając ilościowe porównanie zawartych w nich wyników badań i pomiarów²⁶. Mając na uwadze, że ustawa POŚ narzuca wymagania w zakresie formy raportu początkowego (obowiązek przedstawiania danych w formie opisu tekstowego, zestawień tabelarycznych oraz map), jak też że cel i funkcje raportu wykraczają poza uzyskanie pozwolenia, raport ten powinien być w strukturze wniosku co najmniej wyraźnie wyodrębniony i zachowywać redakcyjną samodzielność. Raport, zależnie od przyjętej konwencji, może też stanowić odrębny tom tego wniosku.

Zmiana pozwolenia zintegrowanego w zakresie zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych może być również konsekwencją analizy warunków pozwolenia zintegrowanego, dokonywanej na podstawie art. 215 ustawy POŚ, tj. po publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzji BAT odnoszących się do głównej działalności danej instalacji. Z konkluzji BAT wynikać mogą bowiem również, odnoszące się do ww. emisji, wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik, powiązanego monitoringu oraz odpowiednich sposobów przeprowadzenia remediacji. Wniosek o zmianę pozwolenia sporządzany pod wpływem konkluzji BAT, powinien poddawać weryfikacji dotychczasowe: opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych, jak też propozycje dotyczące sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu

Obowiązek sporządzenia raportu początkowego, opisu stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych, jak też zaprojektowania systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia lub badań zanieczyszczenia powstaje w sytuacji łącznego spełnienia następujących przesłanek:

---

²¹ Art.3 pkt 37a ustawy POŚ;

²² Art.208 ust.2 pkt 4 ustawy POŚ,

²³ w rozumieniu art.3 pkt 48 ustawy POŚ;

²⁴ dla instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego przed 5.09.2014 r. i nadal objętej tym wymaganiem;

²⁵ art.28 ust.2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1101)

²⁶Art. 217b, ust. 4.

- potwierdzenie faktu wykorzystywania, produkcji lub uwalniania²⁷ substancji powodującej ryzyko w związku z prowadzoną działalnością (używaniem instalacji lub utrzymywaniem jej w sprawności),
- uznanie istnienia istotnego ryzyka (możliwości) zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu, w następstwie uwolnienia substancji powodującej ryzyko do gleby, ziemi lub wód gruntowych, zarówno w warunkach normalnej eksploatacji instalacji, jak i w warunkach odbiegających od normalnych lub w wyniku awarii.

Ryzyko to powinno być rozważane zarówno w kontekście stwierdzonego zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych w przeszłości, obecnie lub w wyniku działalności podejmowanej w okresie zakładanej żywotności technicznej instalacji, jak i prawdopodobieństwa spowodowania takiego zanieczyszczenia.

Raport początkowy ma zawierać:

- 1) informacje na temat działalności prowadzonej na terenie zakładu;
- 2) informacje na temat działalności prowadzonych na terenie zakładu w przeszłości, o ile takie informacje są dostępne;
- 3) nazwy substancji powodujących ryzyko, wykorzystywanych, produkowanych lub uwalnianych przez wymagające pozwoleń zintegrowanych instalacje, położone na terenie zakładu;
- 4) informacje na temat stanu zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych na terenie zakładu substancjami powodującymi ryzyko, stosowanymi, produkowanymi lub uwalnianymi przez wymagające pozwoleń zintegrowanych instalacje, położone na terenie zakładu, w tym wyniki badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek, wykonanych przez laboratorium, o którym mowa w art. 147a ust. 1 pkt 1 lub ust. 1a ustawy POŚ (co do zasady – laboratorium akredytowane).

Sporządzając raport początkowy oraz wykonując badania lub pomiar zanieczyszczenia, w celu przedstawienia informacji na temat zanieczyszczenia substancjami powodującymi ryzyko gleby, ziemi i wód gruntowych na terenie zakładu, ocenę zanieczyszczenia powierzchni ziemi prowadzi się w sposób określony w przepisach rozporządzenia w sprawie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wydanych na podstawie art. 101a ust. 5 ustawy POŚ. Do czasu wydania tego rozporządzenia zastosowanie znajdują przepisy dotyczące standardów jakości gleby i ziemi.

Zawartość wniosku w kontekście wymagań polskiego prawa

Warunki, jakie spełnić musi wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego zostały określone w art. 208, a także art. 184 ust. 2 ustawy POŚ. W odniesieniu do zagadnień poboru wód i wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy Prawo wodne.

Zestawiając wymienione wyżej przepisy należy przyjąć, że wniosek o wydanie *pozwolenia zintegrowanego* powinien zawierać:

Tabela 2.1-2: Zawartość wniosku o pozwolenie zintegrowane

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
1) oznaczenie prowadzącego instalację, jego adres zamieszkania lub siedziby;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 1	2.1
2) oznaczenie głównego prowadzącego instalację lub określenie zakresu odpowiedzialności poszczególnych prowadzących oznaczone części instalacji za eksploatację instalacji zgodnie z przepisami ochrony środowiska;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 1a	2.1

²⁷ termin uwolnienie wyniku z art.208 ust 4 pkt 3 POŚ i oraz Dyrektywy IED, w praktyce oznacza on emisję w rozumieniu ustawy POŚ.

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
3) adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 2	2.1
4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;	POŚ art. 184 ust. 2b pkt 1	2.1
5) informacja o tytule prawnym do instalacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 3	2.1
6) informacja o rodzaju prowadzonej działalności;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 6	2.2
7) informacje o rodzaju instalacji, stosowanych urządzeniach i technologiach oraz charakterystyka techniczna źródeł powstawania i miejsc emisji, a w tym:	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 4	
a) opis dalszego sposobu gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;	POŚ art. 184 ust. 2b pkt 5	3.7.2.2
b) wskazanie miejsca i sposobu oraz rodzajów magazynowanych odpadów;	POŚ art. 184 ust. 2b pkt 6	3.7.2.2
c) czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku;	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 1	3.2.2.1
d) opis urządzenia wodnego, w tym położenie za pomocą współrzędnych geograficznych oraz podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie i warunki jego wykonania – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska	PW art. 132 ust. 2 pkt 2a	3.4.2 3.6.4
e) plan urządzeń wodnych i zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania z wód, z oznaczeniem nieruchomości wraz z ich powierzchnią, naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową terenu – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 3 pkt 1	3.4.2 3.6.2
f) zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania tych urządzeń – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 3 pkt 2	3.4.2 3.6.2
g) schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 3 pkt 3	3.4.2 3.6.2
h) opis techniczny urządzeń służących do poboru wody – w przypadku poboru wody ze środowiska	PW art. 132 ust. 4 pkt 3	3.4.2
i) opis instalacji i urządzeń służących do gromadzenia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków – w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 2	3.6.2
8) ocena stanu technicznego instalacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 5	3.1.5
9) opis zakładanych wariantów funkcjonowania instalacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 7	3.1.4

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
10) blokowy (ogólny) schemat technologiczny wraz z bilansem masowym i rodzajami wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw, istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 8	3.1.3
11) schemat technologiczny wraz z bilansem masowym i rodzajami wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska – w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 1	3.6.1
12) informacja o energii wykorzystywanej lub wytwarzanej przez instalację;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 9	3.10.1
13) wielkość i źródła powstawania albo miejsca emisji - aktualne i proponowane - w trakcie normalnej eksploatacji instalacji oraz warunkach odbiegających od normalnych (w szczególności takich jak: rozruch i wyłączenia), w tym:	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 10	
a) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, z uwzględnieniem ich podstawowego składu chemicznego i właściwości;	POŚ art. 184 ust. 2b pkt 2	3.7.2.1
b) określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku;	POŚ art. 184 ust. 2b pkt 3	3.7.2.1
c) informacja o prognozowanej wielkości emisji hałasu wyznaczonej przez poziomy hałas powodowanego poza zakładem na terenach sąsiednich oraz o akustycznym oddziaływaniu na rodzaje terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 (POŚ);	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 1c	3.8.2
d) określenie wprowadzanych do powietrza rodzajów i ilości gazów lub pyłów przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu;	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 2	3.2.2.2
e) określenie wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, wyrażonej w kg/h i w Mg/rok, a w przypadku instalacji, dla której są ustalone standardy emisyjne, także w jednostkach, w jakich wyrażone są te standardy;	POŚ art. 221 ust. 2 pkt 1	3.2.2.2
f) określenie w m ³ wielkości zrzutu ścieków maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego - w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 1c	3.6.4.3
g) określenie stanu i składu ścieków lub minimalnego procentu redukcji zanieczyszczeń w ściekach lub – w przypadku ścieków przemysłowych – dopuszczalnych ilości zanieczyszczeń, w szczególności ilości substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,	PW art. 132 ust. 5 pkt 1d	3.6.4.3

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
wyrażone w jednostkach masy przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu oraz przewidywany sposób i efekt ich oczyszczania - w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;		
h) informację o sposobie zagospodarowania osadów ściekowych - w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 6	3.7.2.2
14) uzasadnienie dla proponowanej wielkości emisji w przypadku, o którym mowa w art. 204 ust. 2 ²⁸ ;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 2	3.2.3 3.6.4.4
15) zmiany wielkości emisji jakie nastąpiły po wydaniu ostatniego pozwolenia dla istniejącej instalacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 14	3.2.5.2 3.6.7.2 3.10.1 3.11.2.2
16) prognozowana ilość, stan i skład ścieków przemysłowych, o ile ścieki nie będą wprowadzane do wód lub do ziemi;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 1d	3.5.2
17) prognozowana ilość wykorzystywanej wody, o ile nie zachodzą warunki, o których mowa w art. 202 ust. 6 ²⁹ ;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 1e	3.3.2
18) określenie w m ³ wielkości maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego poboru wody - w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 4 pkt. 1	3.4.3.1
19) warunki lub parametry charakteryzujące pracę instalacji, określające moment zakończenia rozruchu i moment rozpoczęcia wyłączania instalacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 10a	3.1.4 3.2.2.3 3.4.3 3.6.5 3.9.1
20) informacja o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 11	3.2.2.3 3.4.3.1 3.6.5
21) informację o istniejącym lub przewidywanym oddziaływaniu emisji na środowisko, w tym:	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 12	
a) informację o oddziaływaniu emisji na środowisko jako całość ³⁰ ;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 1a	3.11.2
b) informację o istniejącym lub możliwym oddziaływaniu transgranicznym na środowisko;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 1b	3.2.4.3 3.6.6.6
c) opis terenu w zasięgu pięćdziesięciokrotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, z uwzględnieniem obszarów poddanych ochronie na podstawie	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 3	3.11.2.3

²⁸organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego może w pozwoleniu zintegrowanym zezwolić na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych, jeżeli w jego ocenie ich osiągnięcie prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska oraz pod warunkiem że nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, o ile mają one zastosowanie

²⁹Jeśli pobierana woda będzie używana w całości na potrzeby instalacji PZ, to wniosek o pozwolenie zintegrowane zawierać powinien pełen zakres wniosku o pozwolenie wodnoprawne. Jeśli pobierana woda NIE będzie używana w całości na potrzeby instalacji PZ, to wniosek o pozwolenie zintegrowane zawierać powinien informacje o proponowanej ilości pobieranej wody

³⁰ W tym porównanie z obowiązującymi standardami jakości środowiska nieuwzględnionymi w innych częściach wniosku np.: dopuszczalnymi poziomami pól elektromagnetycznych oraz standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz.U. z 1966 r. Nr 23, poz. 150, z późn. zm.);		
d) określenie aerodynamicznej szorstkości terenu;	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 4	3.2.4.2
e) aktualny stan jakości powietrza;	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 5	3.2.4.2
f) określenie warunków meteorologicznych;	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 6	3.2.4.2
g) wyniki obliczeń stanu jakości powietrza, z uwzględnieniem metodyk modelowania, o których mowa w art. 12 (POŚ), wraz z graficznym przedstawieniem tych wyników;	POŚ art. 221 ust. 1 pkt 7	3.2.4.3
h) cel i zakres zamierzonego korzystania z wód	PW art. 132 ust. 2 pkt 2a	3.4.3 3.6.3
h) stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 2 pkt 2c	3.4.4.2 3.6.6.2
i) obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 2 pkt 2d	3.4.4.3 3.6.6.3
j) charakterystyka wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 2 pkt 3	3.4.4.1 3.6.6.1
k) charakterystyka odbiornika ścieków objętego pozwoleniem wodnoprawnym – w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 2 pkt 3a	3.6.6.1
l) ustalenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> • planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, • warunków korzystania z wód regionu wodnego, • planu zarządzania ryzykiem powodziowym, • planu przeciwdziałania skutkom suszy, • krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 2 pkt 4	3.4.4.4 3.6.6.4
ł) określenie wpływu gospodarki wodnej zakładu na wody powierzchniowe oraz podziemne, w szczególności na stan tych wód i realizację celów środowiskowych dla nich określonych – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 2 pkt 5	3.4.4.5 3.6.6.5
m) informację o formach ochrony przyrody utworzonych lub ustanowionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, występujących w	PW art. 132 ust. 2 pkt 7	3.11.2.3

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;		
n) opis jakości wody w miejscu zamierzonego wprowadzania ścieków – w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 5	3.6.6.1
22) proponowane procedury monitorowania procesów technologicznych, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania wielkości emisji, w tym:	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 16	
a) propozycje dotyczące sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu, w związku z eksploatacją instalacji albo sposobu i częstotliwości wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek ³¹ ;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 4c	3.11.2.1
b) usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz proponowany zakres, metodykę i sposób wykonywania tych pomiarów;	POŚ art. 221 ust. 2 pkt 2	3.2.5.3
c) schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych – w przypadku poboru wody ze środowiska lub wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 3 pkt 3	3.4.5.1 3.6.7.1
d) określenie rodzajów urządzeń służących do rejestracji oraz pomiaru poboru wody – w przypadku poboru wody ze środowiska;	PW art. 132 ust. 4 pkt 3	3.4.5.1
e) określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz pobieranej wody – w przypadku poboru wody ze środowiska;	PW art. 132 ust. 4 pkt 4	3.4.5.1
f) określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz odprowadzanych ścieków oraz wód podziemnych lub wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków – w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 3	3.6.7.1
g) opis urządzeń służących do pomiaru oraz rejestracji ilości, stanu i składu odprowadzanych ścieków – w przypadku wprowadzania ścieków do środowiska;	PW art. 132 ust. 5 pkt 4	3.6.7.1
23) wyniki pomiarów wielkości emisji z istniejącej instalacji (o ile prowadzący był zobowiązany	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 13	3.2.5.1

³¹w przypadku gdy eksploatacja instalacji obejmuje wykorzystywanie, produkcję lub uwalnianie substancji powodującej ryzyko oraz występuje możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu

Element zawartości wniosku	Podstawa prawna	Miejsce w formularzu wniosku
do ich wykonania);		
24) wyniki pomiarów ilości i jakości ścieków, jeżeli ich przeprowadzenie było wymagane;	PW art. 132 ust. 5 pkt 1e	3.6.7.2
25) informacja o proponowanych sposobach zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii, jeżeli nie dotyczy zakładów, o których mowa w art. 248 ust. 1;	POŚ art. 208 ust.2 pkt 1f	3.9
26) proponowane działania, w tym wyszczególnienie środków technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji, a jeżeli działania mają być realizowane w okresie, na który ma być wydane pozwolenie - również proponowany termin zakończenia tych działań, w tym:	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 15	3.2.6.2 3.3.3.2 3.4.6.2 3.5.3.2 3.6.8.2 3.7.4.2 3.8.4.2 3.10.3.3
a) wskazanie sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko;	POŚ art. 184 ust. 2b pkt 4	3.7.4.2
27) informacja o spełnianiu wymagań najlepszych dostępnych technik;	POŚ art. 208 ust.2 pkt 1g w związku z wymaganiami, o których mowa w art. 207 ust. 1 i 1a	3.2.6.1 3.3.3.1 3.4.6.1 3.5.3.1 3.6.8.1 3.7.4.1 3.8.4.1 3.9.3 3.10.3 3.11.3
28) raport początkowy o stanie zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych tymi substancjami ³³ ;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 4a	3.11.2.1
29) opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych ³³ ;	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 4b	3.11.2.1
30) deklarowany termin i sposób zakończenia eksploatacji instalacji lub jej oznaczonej części, niestwarzający zagrożenia dla środowiska, jeżeli zakończenie eksploatacji jest przewidywane w okresie, na który ma być wydane pozwolenie;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 17	2.3
31) deklarowany łączny czas dalszej eksploatacji instalacji, jeżeli ma on wpływ na określenie wymagań ochrony środowiska, oraz deklarowany sposób dokumentowania czasu tej eksploatacji;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 17a	2.3
32) deklarowany termin oddania instalacji do eksploatacji w przypadku określonym w art. 191a;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 17b	2.3
33) czas, na jaki wydane ma być pozwolenie (bezterminowo) ³² ;	POŚ art. 184 ust. 2 pkt 18	2.3

³² Zgodnie z art. 188 ust.1 POŚ pozwolenie zintegrowane jest wydawane na czas nieoznaczony. Prowadzący instalację może jednak wnioskować o wydanie pozwolenia na czas oznaczony.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że informacja wymieniona w punkcie 13 a (informacja o oddziaływaniu emisji na środowisko jako całość) może (i w uzasadnionych przypadkach powinna) obejmować zagadnienia nie wymienione w sposób bezpośredni w przedstawionym zestawieniu, jeżeli tylko mają one związek z eksploatacją instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego. Do zagadnień tych może należeć np. kwestia zanieczyszczenia gruntu, wód podziemnych lub emisji pól elektromagnetycznych, dla których ustalono normy prawne.

Proponowany spis treści wniosku przedstawia się następująco:

1. STRESZCZENIE (W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM)

2. CZĘŚĆ FORMALNA

- 2.1 Informacje ogólne o wnioskodawcy
- 2.2 Informacje ogólne o instalacji/instalacjach objętych niniejszym wnioskiem
- 2.3 Oświadczenia wnioskodawcy
- 2.4 Dokumenty źródłowe

3. CZĘŚĆ OPERACYJNA

- 3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku
- 3.2 Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza
- 3.3 Prognozowane ilości wykorzystywanej wody
- 3.4 Pobór wody ze środowiska
- 3.5 Wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów
- 3.6 Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi
- 3.7 Gospodarka odpadami
- 3.8 Emitowanie hałasu
- 3.9 Zapobieganie występowaniu i ograniczanie skutków awarii
- 3.10 Efektywność energetyczna
- 3.11 Oddziaływanie na środowisko jako całość
- 3.12 Najlepsze dostępne techniki
- 3.13 Likwidacja instalacji

4 ZAŁĄCZNIKI

Zmiana pozwolenia zintegrowanego

Poszerzenie zakresu rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga pozwolenia zintegrowanego - wprowadzone rozporządzeniem o rodzajach instalacji z 2014 r. - spowoduje, że niektóre istniejące instalacje będą musiały uzyskać (do 1 lipca 2015 r.) pierwsze pozwolenia zintegrowane. Jednak większość składanych wniosków o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego dotyczyć będzie zmiany w sposobie funkcjonowania instalacji³³, dla której wydano już wcześniej pozwolenie zintegrowane. Zmiana w przepisach wprowadzająca zasadę, że pozwolenia zintegrowane są wydawane obecnie na czas nieokreślony również wpłynie na to, że wnioski będą dotyczyły przede wszystkim zmian w instalacjach PZ.

Z art. 214 ustawy POŚ wynika, że prowadzący instalację PZ ma obowiązek z wyprzedzeniem informować organ wydający pozwolenie zintegrowane o planowanych zmianach w funkcjonowaniu instalacji lub o jej rozbudowie, które mogą mieć wpływ na środowisko, lub złożyć wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego. Jeżeli organ, na podstawie przedłożonej informacji, stwierdzi że planowana zmiana wymaga zmian warunków pozwolenia zintegrowanego i czy ma ona charakter zmiany istotnej, informuje prowadzącego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o konieczności złożenia wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego. Brak reakcji ze strony organu na przedłożoną informację w terminie 30 dni prowadzący instalację PZ powinien potraktować jako informację o braku konieczności wprowadzania zmian w pozwoleniu zintegrowanym.

---

³³ Zgodnie z art. 214 ust 1. POŚ - Przed dokonaniem istotnych zmian w instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym prowadzący instalację jest obowiązany poinformować organ właściwy do wydania pozwolenia o planowanych zmianach i złożyć wniosek o zmianę wydanego pozwolenia zintegrowanego.

Wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego powinien spełniać wszystkie wymogi opisane wyżej - w odniesieniu do wprowadzanych zmian w instalacji³⁴. Oznacza to możliwość ograniczenia treści wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego do zagadnień związanych wyłącznie z planowaną zmianą instalacji.

PODSUMOWANIE

Biorąc pod uwagę ilość zagadnień, jakie muszą zostać omówione we wniosku, zaleca się, dla zachowania jego czytelności i spójności, aby zakres przedstawianych we wniosku informacji dotyczących stosowanych procesów technologicznych, surowców i materiałów był ograniczony do poziomu niezbędnego dla rzetelnego opisu procesów i wpływu instalacji na środowisko oraz dla dokonania prawidłowej identyfikacji wymagań BAT. Obszerność wniosku nie zawsze przekłada się na jego jakość, natomiast może utrudniać organom ochrony środowiska.

Informacje zawarte we wniosku, jak również dołączone do wniosku dokumenty, będą w przebiegu postępowania (a także później) udostępniane opinii publicznej³⁵. Wyjątek mogą stanowić dane o wartości handlowej, w tym zwłaszcza dane technologiczne, o ile ich ujawnienie mogłoby pogorszyć konkurencyjną pozycję wnioskodawcy. Wyłączenie z udostępniania następuje na uzasadniony wniosek przekazującej informacje³⁶. Od strony praktycznej warto zadbać, aby informacja mająca zostać wyłączona z udostępniania była dostarczona w formie odpowiednio oznaczonego dokumentu w osobnym załączniku.

---

³⁴POŚ art. 214 ust. 4,

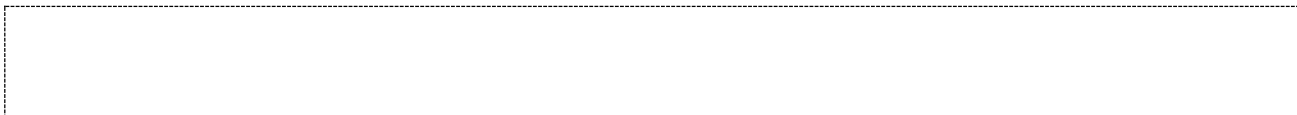
³⁵ ustawa OOS art. 8

³⁶ ustawa OOS art. 16 ust. 1 p. 7

**WZORZEC WNIOSKU O WYDANIE
POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO**

JAK KORZYSTAĆ Z WZORCA WNIOSKU

Od strony technicznej Wytyczne stanowią jednocześnie wzorzec wniosku. Usunięcie z wersji elektronicznej komentarzy i objaśnień wprowadzonych niebieską czcionką umożliwia wykorzystanie pliku bezpośrednio do przygotowania wniosku. Również automatyczny spis treści wzorca wniosku można wykorzystać w celu stworzenia spisu treści własnego dokumentu. Miejsca, w których znaleźć się powinny informacje, o których mowa w komentarzach zaznaczono w następujący sposób:

Wzorzec został przygotowany z uwzględnieniem specyfiki różnych rodzajów instalacji, nie można jednak zagwarantować, że konkretne przypadki nie będą wymagały przedstawienia informacji nie wymienionych w komentarzach i opisach. W takim przypadku Wnioskodawca powinien dostosować zawartość i formę poszczególnych elementów wniosku do swoich potrzeb. Z kolei w sytuacji, kiedy specyfika instalacji nie wymaga wypełnienia któregoś z proponowanych we wzorcu elementów, zaleca się wpisanie zwrotu „nie dotyczy” w odpowiednim miejscu. W niektórych miejscach zalecono usunięcie fragmentu wniosku, który powinien zostać przygotowany jedynie w określonych sytuacjach.

Stosowane w treści Wytycznych sformułowanie „zaleca się” oznacza, że przedstawienie we wniosku danej informacji nie wynika bezpośrednio z prawa, ułatwi jednak rozpatrywanie wniosku, co powinno być istotne również dla wnioskodawców.

Należy podkreślić, że zaproponowany w „Wytycznych...” układ tabel nie stanowi niezmiennego wzorca. Jeżeli Wnioskodawca jest przekonany, że przedstawienie danych w innym układzie będzie bardziej czytelne, powinien to zrobić.

Niezależnie od powyższych uwag należy pamiętać, że wniosek sporządzony w innej formie lub nie zawierający informacji zalecanych w „Wytycznych...”, które jednocześnie nie są wymagane w przepisach prawa, nie może pozostać pozostawiony bez rozpatrzenia. Nierozpatrzenie wniosku wymaga od organu wskazania przepisu prawa, który nie został wypełniony.

MIARODAJNOŚĆ PRZEDSTAWIONYCH DANYCH JEST DECYDUJĄCYM CZYNNIKIEM WIARYGODNOŚCI WNIOSKU O POZWOLENIE.

UWAGA!

Przed złożeniem wniosku należy upewnić się, czy pakiet zawiera:

- dwa egzemplarze wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego (art. 208 ust. 5 ustawy POŚ)
- dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną (art. 184 ust. 4 pkt 1 ustawy POŚ)
- dowód uiszczenia opłaty rejestracyjnej (art. 208 ust. 6 pkt 1 ustawy POŚ)
- zapis wniosku (wraz z załącznikami) w wersji elektronicznej na informatycznych nośnikach danych (art. 208 ust. 6 pkt 2 ustawy POŚ)

W określonych w ustawie POŚ przypadkach do wniosku należy załączyć także:

- kopię wniosku o wydanie decyzji albo decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jeżeli została wydana (art. 184 ust 4 pkt 4 ustawy POŚ),
- kopię programu zapobiegania awariom, o którym mowa w art. 251 ustawy POŚ lub kopię raportu o bezpieczeństwie, o którym mowa w art. 253 ustawy POŚ, jeżeli były opracowane (art. 208 ust. 6 pkt 3 ustawy POŚ)
- poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym konieczne jest utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania, w przypadku gdy prowadzący instalację ubiega się o uzyskanie pozwolenia zintegrowanego pomimo niedotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu poza terenem zakładu (art. 208 ust. 8 ustawy POŚ)

W przypadku sporządzania wniosku, który spełnia wymagania dla operatu wodnoprawnego, do wniosku należy dołączyć część graficzną:

- *plan urządzeń wodnych i zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania z wód, z oznaczeniem nieruchomości wraz z ich powierzchnią, naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową terenu (art. 132 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo wodne)*
- *zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania tych urządzeń (art. 132 ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo wodne),*
- *schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych (art. 132 ust. 3 pkt 3 ustawy Prawo wodne),*
- *schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych (art. 132 ust. 3 pkt 4 ustawy Prawo wodne),*
- *dokumentację hydrogeologiczną (w przypadku poboru wody) (art. 132 ust. 2b ustawy Prawo wodne).*

Część graficzną operatu wodnoprawnego należy dołączyć w postaci plików typu wektorowego lub rastrowego (art. 132 ust. 1a ustawy Prawo wodne).

SPIS TREŚCI WNIOSKU O WYDANIE POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO

1	STRESZCZENIE (W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM)	4
2	CZĘŚĆ FORMALNA	6
2.1	Informacje ogólne o wnioskodawcy	6
2.2	Informacje ogólne o instalacji/instalacjach objętych niniejszym wnioskiem	7
2.3	Oświadczenia Wnioskodawcy	8
2.4	Dokumenty źródłowe	9
3	CZĘŚĆ OPERACYJNA	12
3.1	Informacje ogólne o przedmiocie wniosku	12
3.1.1	<i>Zakres wniosku</i>	12
3.1.2	<i>Profil działalności</i>	14
3.1.3	<i>Charakterystyka wykorzystywanych instalacji</i>	14
3.1.4	<i>Możliwe warianty funkcjonowania instalacji i urządzeń</i>	15
3.1.5	<i>Ocena stanu technicznego instalacji</i>	16
3.1.6	<i>Elementy zarządzania środowiskowego</i>	16
3.2	Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	17
3.2.1	<i>Ogólne informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem</i>	17
3.2.2	<i>Źródła emisji pyłów i gazów, wielkość emisji oraz miejsca i warunki wprowadzania pyłów i gazów do środowiska (aktualne i proponowane)</i>	17
3.2.2.1	Źródła emisji i miejsca emisji oraz sposób wyznaczania emisji	18
3.2.2.2	Rodzaje zanieczyszczeń i wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji - w różnych wariantach	22
3.2.2.3	Rodzaje zanieczyszczeń i wielkość emisji w warunkach odbiegających od normalnych	24
3.2.2.4	Emisja roczna	27
3.2.3	<i>Określenie wymagań emisyjnych</i>	28
3.2.3.1	Standardy emisyjne i graniczne wielkości emisyjne	28
3.2.3.2	Podsumowanie wymagań emisyjnych	29
3.2.4	<i>Oddziaływanie na środowisko</i>	30
3.2.4.1	Metodyka prognozowania i oceny oddziaływania na środowisko	30
3.2.4.2	Warunki środowiskowe i meteorologiczne	30
3.2.4.3	Wyniki obliczeń stanu jakości powietrza (modelowanie poziomów substancji w powietrzu) wraz z graficznym przedstawieniem tych wyników	31
3.2.5	<i>Monitoring i pomiary</i>	33
3.2.5.1	Wyniki monitoringu i pomiarów	34
3.2.5.2	Proponowany monitoring procesów technologicznych	34
3.2.5.3	Proponowany monitoring ilości pyłów i gazów wprowadzanych do powietrza	35
3.2.5.4	Proponowany monitoring stanu środowiska	35
3.2.6	<i>Najlepsze dostępne techniki oraz zapobieganie i ograniczanie emisji</i>	35
3.2.6.1	Najlepsze dostępne techniki	35
3.2.6.2	Zapobieganie i ograniczanie emisji	36
3.2.7	<i>Proponowane warunki pozwolenia</i>	37
3.3	Prognozowane ilości wykorzystywanej wody	38
3.3.1	<i>Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście zużycia wody</i>	38
3.3.2	<i>Prognozowane ilości wykorzystywanej wody</i>	38
3.3.3	<i>Najlepsze dostępne techniki oraz zapobieganie i ograniczanie zużycia wody</i>	39
3.3.3.1	Najlepsze dostępne techniki	39
3.3.3.2	Zapobieganie i ograniczanie zużycia wody	40
3.4	Pobór wody ze środowiska	41
3.4.1	<i>Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście zużycia wody</i>	41
3.4.2	<i>Zestawienie ujęć wód podziemnych i wód powierzchniowych</i>	41
3.4.3	<i>Cel i zakres zamierzonego korzystania z wód</i>	43
3.4.3.1	Określenie wielkości poboru wody	43
3.4.3.2	Informacje o przeznaczeniu pobieranej wody	45
3.4.4	<i>Oddziaływanie na środowisko</i>	46
3.4.4.1	Charakterystyka wód objętych pozwoleniem zintegrowanym	46
3.4.4.2	Stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód	49
3.4.4.3	Obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich	49
3.4.4.4	Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie poboru wody	49
3.4.4.5	Analiza oddziaływania poboru wody na środowisko	51
3.4.5	<i>Monitoring i wyniki pomiarów</i>	52
3.4.5.1	Sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości pobieranej wody w stanie surowym	52

3.4.5.2	Sposób i zakres prowadzenia pomiarów jakości pobieranej wody w stanie surowym	53
3.4.5.3	Monitorowanie cieków w celu obserwacji warunków związanych z ewentualnymi ograniczeniami wynikającymi z konieczności zachowania przepływu nienaruszalnego	53
3.4.5.4	Wyniki prowadzonych pomiarów ilości i jakości pobieranej wody	53
3.4.5.5	Monitoring procesów technologicznych, w tym monitoring zużycia wody	53
3.4.6	Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie zużycia wody	53
3.4.6.1	Najlepsze dostępne techniki	53
3.4.6.2	Zapobieganie i ograniczanie zużycia wody	55
3.4.7	Proponowane warunki pozwolenia	55
3.5	Wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów .	56
3.5.1	Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście odprowadzania ścieków	56
3.5.2	Ilość, stan i skład ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych	56
3.5.2.1	Proponowana ilość ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych	56
3.5.2.2	Stan i skład ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych	57
3.5.3	Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie emisji	57
3.5.3.1	Najlepsze dostępne techniki	57
3.5.3.2	Zapobieganie i ograniczanie emisji	58
3.5.4	Proponowane warunki pozwolenia	59
3.6	Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi	60
3.6.1	Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście odprowadzania ścieków	60
3.6.2	Instalacje i urządzenia wodne służące do gromadzenia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków ⁶¹	
3.6.3	Cel i zakres wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	61
3.6.4	Charakterystyka strumieni ścieków i miejsc odprowadzania ścieków do środowiska	61
3.6.4.1	Źródła i strumienie ścieków	62
3.6.4.2	Rodzaje zanieczyszczeń w ściekach oraz inne charakterystyczne parametry ścieków	64
3.6.4.3	Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska	65
3.6.4.4	Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie	67
3.6.5	Analiza wariantów pracy instalacji	71
3.6.6	Oddziaływanie na środowisko	72
3.6.6.1	Charakterystyka wód objętych pozwoleniem	72
3.6.6.2	Stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód	74
3.6.6.3	Obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich	74
3.6.6.4	Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie wprowadzania ścieków do środowiska	74
3.6.6.5	Analiza oddziaływania na środowisko wynikającego z wprowadzania ścieków	77
3.6.6.6	Oddziaływanie transgraniczne	79
3.6.7	Monitoring i wyniki pomiarów	80
3.6.7.1	Sposób i zakres prowadzenia monitoringu ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do wód lub do ziemi	80
3.6.7.2	Wyniki pomiarów ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do wód lub do ziemi	81
3.6.7.3	Monitoring procesów technologicznych	81
3.6.7.4	Monitoring stanu środowiska	82
3.6.8	Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie emisji	82
3.6.8.1	Najlepsze dostępne techniki	82
3.6.8.2	Zapobieganie i ograniczanie emisji	83
3.6.9	Proponowane warunki pozwolenia	83
3.7	Gospodarka odpadami	85
3.7.1	Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście gospodarki odpadami	86
3.7.2	Wytwarzanie odpadów	87
3.7.2.1	Rodzaje i masa odpadów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku	88
3.7.2.2	Dalszy sposób gospodarowania odpadami	89
3.7.3	Proponowane procedury monitorowania	90
3.7.3.1	Proponowane procedury monitorowania procesów technologicznych	90
3.7.3.2	Proponowane procedury monitorowania odpadów	90
3.7.3.3	Proponowane procedury monitorowania stanu środowiska	91
3.7.4	Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów	91
3.7.4.1	Najlepsze dostępne techniki	91
3.7.4.2	Zapobieganie i ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów	92
3.7.5	Proponowane warunki pozwolenia	92
3.8	Emitowanie hałasu	94
3.8.1	Źródła hałasu wraz z rozkładem czasu ich pracy i sposoby zapobiegania lub ograniczania emisji hałasu	95
3.8.2	Wielkość emisji hałasu	95
3.8.3	Proponowane procedury pomiarów	96
3.8.4	Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie emisji	96

3.8.4.1	Najlepsze dostępne techniki	96
3.8.4.2	Zapobieganie oraz ograniczanie emisji hałasu	97
3.8.5	<i>Proponowane warunki pozwolenia</i>	97
3.9	Zapobieganie występowaniu i ograniczanie skutków awarii	98
3.9.1	<i>Poważne awarie przemysłowe</i>	98
3.9.1.1	Substancje niebezpieczne występujące na terenie zakładu	98
3.9.1.2	Klasyfikacja zakładu jako zakładu stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	100
3.9.1.3	Zidentyfikowane potencjalne poważne awarie przemysłowe	100
3.9.1.4	Proponowane sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii	101
3.9.2	<i>Inne sytuacje awaryjne mogące skutkować zanieczyszczeniem środowiska</i>	103
3.9.2.1	Zidentyfikowane potencjalne sytuacje awaryjne	103
3.9.2.2	Proponowane sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii	103
3.9.3	<i>Najlepsze dostępne techniki</i>	105
3.9.3.1	Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF	105
3.9.3.2	Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań	106
3.10	Efektywność energetyczna.....	107
3.10.1	<i>Źródła i zużycie energii</i>	107
3.10.2	<i>Proponowane procedury monitorowania zużycia energii</i>	108
3.10.3	<i>Najlepsze dostępne techniki w odniesieniu do efektywności energetycznej</i>	109
3.10.3.1	Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF	109
3.10.3.2	Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań	109
3.10.3.3	Inne działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej	109
3.11	Oddziaływanie na środowisko jako całość	111
3.11.1	<i>Dotrzymanie standardów jakości środowiska</i>	111
3.11.2	<i>Oddziaływanie na środowisko jako całość i metody ochrony środowiska</i>	113
3.11.2.1	Zanieczyszczenie gleby, ziemi lub wód gruntowych	113
3.11.2.2	Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze	117
3.11.3	<i>Najlepsze dostępne techniki</i>	117
3.11.3.1	Odniesienie do konkluzji BAT lub dokumentów BREF	118
3.11.3.2	Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań	118
3.11.4	<i>Zależności międzykomponentowe</i>	119
3.12	Likwidacja instalacji	120
4	ZAŁĄCZNIKI	121

1 STRESZCZENIE (W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM)

Komentarz:

Streszczenie w języku niespecjalistycznym³⁷ ma na celu umożliwienie zapoznania się z kluczowymi informacjami zawartymi we wniosku osobom, dla których, z różnych względów, uzyskanie szczegółów nie jest konieczne. Mogą to być np. osoby korzystające z możliwości społecznego udziału w postępowaniu, którego celem jest wydanie lub zmiana pozwolenia zintegrowanego oraz osoby korzystające z dostępu do informacji na podstawie przepisów ustawy OOS. Streszczenie powinno stanowić osobną część wniosku. Przy jego opracowywaniu należy używać możliwie prostego języka, unikając skomplikowanej terminologii technicznej, tak aby przedstawiony opis był przystępny dla przeciętnego czytelnika.

Zaleca się, aby streszczenie było możliwie zwięzłe i w przejrzysty sposób przedstawiało informacje o działalności prowadzonej na terenie zakładu, w którym zlokalizowane są instalacje będące przedmiotem wniosku. W częściach dotyczących opisu działań, które powodują lub mogą powodować emisje oraz porównania stosowanych rozwiązań z BAT (A5) należy ograniczyć się do stwierdzenia, czy prowadzący instalację spełnia wymagania określone w normach prawnych, konkluzjach BAT i BREFach.

Informacje zawarte w streszczeniu powinny w sposób rzetelny odzwierciedlać treść wniosku oraz zawierać odnośniki do tych fragmentów zasadniczej części wniosku, które stanowią rozwinięcie opisywanego zagadnienia.

Zaleca się przygotowanie streszczenia w oparciu o wzór przedstawiony poniżej.

Odnośniki do
głównej części
wniosku

1. NAZWA ZAKŁADU, PROWADZĄCY INSTALACJĘ I LOKALIZACJA ZAKŁADU/INSTALACJI

--	--

2. WYJAŚNIENIE, KTÓRE INSTALACJE POŁOŻONE NA TERENIE ZAKŁADU SĄ OBJĘTE/ NIE OBJĘTE WNIOSEM

--	--

3. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI (w tym główne surowce, źródła poboru wód, energii itp.)

--	--

4. OPIS DZIAŁAŃ, KTÓRE POWODUJĄ LUB MOGĄ POWODOWAĆ EMISJE

4.1. Zagadnienia dotyczące ochrony powietrza (główne źródła i rodzaje zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, sposoby ograniczania ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, zgodność z obowiązującymi normami)

--	--

4.2. Zagadnienia gospodarki wodno-ściekowej (pobór wody, zużycie wody na różne cele, rodzaje ścieków, sposoby oczyszczania i odprowadzenia ścieków, zgodność z obowiązującymi normami)

³⁷Art. 184 ust. 4 pkt 3 ustawy POŚ

--	--

4.3. Gospodarka odpadami (główne rodzaje odpadów związanych z eksploatacją instalacji, podstawowe sposoby magazynowania i zagospodarowania, procesy technologiczne i organizacyjne związane z postępowaniem z odpadami, zgodność z obowiązującymi normami)

--	--

4.4. Hałas (główne źródła hałasu, sposoby obniżenia poziomu emitowanego hałasu, zgodność z obowiązującymi normami)

--	--

4.5. Inne istotne zagadnienia związane z eksploatacją instalacji objętych wnioskiem (np. awarie, zanieczyszczenie gruntu, stosowanie niebezpiecznych substancji chemicznych, zużycie energii)

--	--

5. POZIOM REALIZACJI WYMAGAŃ NAJLEPSZYCH DOSTĘPNYCH TECHNIK (ogólna informacja odnosząca wyniki związane z eksploatacją instalacji w odniesieniu do poziomów opisanych w konkluzjach BAT i BREFach).

--	--

2 CZĘŚĆ FORMALNA

2.1 Informacje ogólne o wnioskodawcy

Komentarz:

Wnioskodawcą jest prowadzący instalację (właściciel instalacji lub zakładu albo podmiot, który włada instalacją lub zakładem na podstawie innego tytułu prawnego)³⁸.

O wydanie pozwolenia zintegrowanego dla instalacji opisanych w niniejszym wniosku wnosi:

Nazwa wnioskodawcy:	Regon:
	NIP:
Tytuł prawny do instalacji: <i>(należy wskazać czy wnioskodawca jest prowadzącym instalację lub jej oznaczoną część. Należy również wskazać na charakter tytułu prawnego (właściciel, dzierżawca, inny (jaki?))</i>	
Osoba upoważniona przez wnioskującego do udzielania informacji i roboczych kontaktów z organem wydającym pozwolenie:	
Nazwisko	
Imię	
Stanowisko	
Kontakt:	
telefon (nr kier.)	
fax (nr kier.)	
e-mail	
Godziny pracy	

³⁸Zgodnie z art. 191a pozwolenie może być również wydane na wniosek podmiotu podejmującego realizację nowej instalacji.

2.2 Informacje ogólne o instalacji/instalacjach objętych niniejszym wnioskiem

Instalacje objęte niniejszym wnioskiem należą do następujących rodzajów instalacji wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości:

Lp.	Rodzaj/rodzaje instalacji
1	
2	
Lokalizacja	
Instalacje objęte niniejszym wnioskiem są zlokalizowane na terenie jednego zakładu na terenie nieruchomości.....(oznaczenie z rejestru ewidencji gruntów) w ..... (dokładny adres)..... Nieruchomość (nieruchomości*), o których mowa wyżej jest objęta aktualnym (była objęta planem, który stracił ważność*) miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z dnia ..... uchwalonym przez	

W razie potrzeby dodać wiersze

*)niepotrzebne usunąć

Komentarz:

Poniżej zaleca się przedstawić ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu, na którym znajduje się instalacja, które mogą mieć znaczenie na etapie wydawania pozwolenia zintegrowanego, np. ustalenia dotyczące dopuszczalnych rozwiązań w zakresie poboru wody lub odprowadzania ścieków. Zaleca się również przedstawienie rodzajów terenów sąsiadujących z terenem zakładu, na którym znajduje się instalacja.

W przypadku, jeżeli dla danego terenu nie uchwalono planu zagospodarowania przestrzennego, zaleca się przedstawienie istotnych z punktu widzenia wydawania pozwolenia ustaleń decyzji o warunkach zabudowy.

2.3 Oświadczenia Wnioskodawcy

Komentarz:

Poniżej przedstawiono zalecane wzory oświadczeń wnioskodawcy, dopuszczając możliwość ich przeredagowania, o ile wnioskodawca stwierdzi taką konieczność. Zmienione wersje oświadczeń powinny jednak zawierać wszystkie istotne elementy zalecanych wzorów.

Wnioskodawca przedkłada niniejszy wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego (na okres do.....*)³⁹ i oświadcza, że jest uprawniony do występowania w sprawie (w rozumieniu art. 184 lub art. 191a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska), będącej przedmiotem wniosku.

Wnioskodawca przewiduje (nie przewiduje*) zakończenie(a) eksploatacji instalacji lub jej oznaczonej części w określonym terminie.

(jeżeli zakończenie eksploatacji jest przewidywane, proszę podać termin).

Deklarowany łączny czas dalszej eksploatacji instalacji - .....

(jeżeli ma on wpływ na określenie wymagań ochrony środowiska⁴⁰ – w innych przypadkach usunąć).

Przewidywany termin oddania instalacji do eksploatacji - .....

(dotyczy przypadku, kiedy pozwolenie może być wydane na wniosek podmiotu podejmującego realizację nowej instalacji⁴¹ – w innych przypadkach usunąć).

Przewidywany termin realizacji zmiany w funkcjonowaniu instalacji i oddania jej do eksploatacji - .....

(dotyczy przypadku, kiedy pozwolenie ma być wydane na wniosek podmiotu podejmującego zmianę instalacji⁴² – w innych przypadkach usunąć).

Wnioskodawca oświadcza, że podane we wniosku informacje oraz załączone dokumenty odzwierciedlają stan faktyczny (stan planowany, zgodny z zamierzeniami*), zarówno w sferze funkcjonowania, jak i oddziaływania na środowisko instalacji objętych wnioskiem i są przedstawiane w dobrej wierze, zgodnie ze stanem wiedzy wnioskującego. W szczególności wnioskodawca oświadcza, że świadomie nie zataił żadnej informacji istotnej dla oceny wniosku oraz dla analizy warunków funkcjonowania i oddziaływania instalacji objętych wnioskiem.

(Korzystając z prawa do wyłączenia z udostępniania części przekazywanych danych i informacji, obejmujących, zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt. 7 ustawy OOS, informacje o wartości handlowej, w tym zwłaszcza dane technologiczne, o ile ich ujawnienie mogłoby pogorszyć jego konkurencyjną pozycję, wnioskodawca wnosi o wyłączenie z udostępniania fragmentów wniosku umieszczonych w Załączniku zawierającym również uzasadnienie tego wniosku*).

*) niepotrzebne usunąć

Imię, nazwisko i podpis osoby upoważnionej

³⁹Zgodnie z art. 188 ust.1 POŚ pozwolenie zintegrowane jest wydawane na czas nieoznaczony. Prowadzący instalację może jednak wnioskować o wydanie pozwolenia na czas oznaczony.

⁴⁰Art. 184 ust.2 pkt 17a ustawy POŚ

⁴¹Art. 184 ust.2 pkt 17b ustawy POŚ

⁴²Art. 184 ust.2 pkt 17 ustawy POŚ

2.4 Dokumenty źródłowe

Komentarz:

W tym miejscu przywołane winny być wszystkie dokumenty, których załączenie do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego jest wymagane ustawowo oraz inne dokumenty, na które wnioskodawca powołuje się w treści wniosku. Ze względu na objętość wniosku nie wszystkie z nich muszą być załączone do wniosku (dokumenty wymagane obligatoryjnie oznaczono **pogrubioną czcionką**). Decyzję o tym, czy dany dokument powinien zostać załączony czy nie, zaleca podejmować się uwzględniając jego dostępność dla osób rozpatrujących wnioski. Ich załączanie może być nieuzasadnione np. w sytuacji, kiedy zostały wydane przez ten organ lub są ogólnie dostępne. Optymalnym rozwiązaniem może być załączenie niektórych dokumentów (szczególnie obszernych) wyłącznie w wersji elektronicznej (np. skan).

Tabela 2.44-1: Dokumenty dotyczące części formalnej wniosku				
L.p.	Tytuł dokumentu	Załączony		
		W wersji drukowanej	W wersji elektronicznej	Nie załączony
1	2	3		
1	Dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną.			
2	<i>Pełnomocnictwo do podpisania wniosku (o ile osoba nie została wymieniona w p.1)</i>			
3	<i>Plan zakładu w skali adekwatnej do jego wielkości (skala 1: 1000 lub 1: 5000 lub 1:10000),</i>			
4	<i>Mapa lokalizacyjna w skali 1:25000 wskazująca chronione wartości przyrodnicze i obiekty budowlane położone w sąsiedztwie</i>			
5	<i>Wniosek o wyłączenie z udostępniania wybranych danych i informacji (opcjonalnie)</i>			
	<i>Inne</i>			

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) Dokumenty wpisane w kolumnie stanowią przykład.

(3) Znakiem „X” należy zaznaczyć czy dokument jest załączony do wniosku i w jakiej formie. Jeżeli nie został załączony, należy podać miejsce, gdzie jest dostępny.

Komentarz:

W tabeli poniżej należy wymienić dokumenty mające wpływ na sposób korzystania ze środowiska w związku z działalnością na terenie zakładu, w którym znajduje się instalacja (instalacje) będąca przedmiotem wniosku. Do tych dokumentów należą decyzje administracyjne (np. pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, na wytwarzanie odpadów, decyzje zatwierdzające program dostosowawczy itp.) zgłoszenia organowi ochrony środowiska (np. dotyczące wprowadzania gazów i pyłów do powietrza itp., wydane w związku z eksploatacją instalacji objętych wnioskiem. Podanie informacji o dokumentach nie oznacza w żadnym przypadku obowiązku załączania tych dokumentów do wniosku. Zasadniczo w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego organ nie powinien żądać przedstawiania dokumentów, które są w jego posiadaniu.

Tabela 2.44-2: Dokumenty regulujące aktualny sposób korzystania ze środowiska						
L.p.	Dane dokumentu tytuł, numer, ew. kto i kiedy wydał, do kiedy ważny	Czy dokument będzie nadal ważny po wydaniu nowego pozwolenia zintegrowanego? TAK / NIE / W CZĘŚCI	Jeśli w części – opisać i uzasadnić, która część dokumentu zostanie zastąpiona przez pozwolenie zintegrowane, a która część ma pozostać w mocy	Załączony		
				W wersji drukowanej	W wersji elektronicznej	Nie załączony
1	2	3	4	5		

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(5) Znakiem „X” należy zaznaczyć, czy dokument jest załączony do wniosku i w jakiej formie. Jeżeli nie został załączony, należy podać miejsce gdzie jest dostępny.

Tabela 2.44-1: Inne dokumenty zawierające dane, na które wnioskodawca powołuje się we wniosku				
L.p.	Tytuł dokumentu	Załączony		
		W wersji drukowanej	W wersji elektronicznej	Nie załączony
1	2	3		

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) W tabeli należy zestawić inne dokumenty, które w sposób bezpośredni lub pośredni określają lub opisują środowiskowe uwarunkowania eksploatacji instalacji np. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza programy ochrony środowiska przed hałasem, zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze itp.

(3) Znakiem „X” należy zaznaczyć czy dokument jest załączony do wniosku i w jakiej formie. Jeżeli nie został załączony, należy podać miejsce, gdzie jest dostępny.

Komentarz:

Zgodnie z art. 207 ust.1 pkt 6 ustawy POŚ w postępowaniu o wydanie pozwolenia zintegrowanego konieczne jest uwzględnienie informacji na temat najlepszych dostępnych technik publikowanych przez Komisję Europejską zgodnie z art. 13 dyrektywy IED – BREFówi oraz konkluzji BAT, o ile zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W związku z tym w tabeli poniżej wnioskodawca powinien przedstawić listę tych dokumentów, które uwzględnił przy opracowaniu niniejszego wniosku.

Tabela 2.44-4: Konkluzje BAT i dokumenty BREF uwzględnione przy ustalaniu wymagań najlepszych dostępnych technik		
Lp.	Tytuł dokumentu	Dotyczy instalacji
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) Zestawienie opracowanych konkluzji BAT i BREFów znajduje się we wprowadzeniu do Wytocznych

(3) Należy podać wszystkie instalacje objęte wnioskiem, do których dokument ma zastosowanie

3 CZĘŚĆ OPERACYJNA

3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku

Komentarz:

Ten rozdział wniosku powinien zawierać informacje przedstawiające charakterystykę instalacji będących przedmiotem wniosku. W przypadku wniosku związanego ze zmianą funkcjonowania instalacji należy opisać zakres zmian – w tym uznanych za istotne - oraz terminy zakończenia podjętych modernizacji.

3.1.1 Zakres wniosku

Komentarz:

Zakres przedmiotowy wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego determinuje zakres przedmiotowy wydanego na jego podstawie pozwolenia. Istnieje możliwość objęcia wnioskiem jednej lub kilku instalacji. Instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego położone na terenie jednego zakładu można objąć jednym pozwoleniem zintegrowanym⁴³. Na wniosek prowadzącego instalacje pozwoleniem zintegrowanym można objąć instalacje niewymagające pozwolenia zintegrowanego położone na terenie tego samego zakładu, co instalacja wymagająca pozwolenia zintegrowanego⁴⁴. Istnieje także możliwość objęcia odrębnymi pozwoleniami każdej z instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego położonej na terenie jednego zakładu⁴⁵.

Przedmiotem niniejszego wniosku jest określenie warunków pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie następujących instalacji:

1. Instalacje wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169).

Tabela 33.11-1: Inne dokumenty zawierające dane, na które wnioskodawca powołuje się we wniosku			
Tabela 3.1-1 Instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego objęte niniejszym wnioskiem			
Kod instalacji	Oznaczenie i rodzaj instalacji	Zdolność produkcyjna	Status
1	2	3	4

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- (1) Każda z wymienionych instalacji powinna być oznaczona w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. I1, I2, I3 itd.
- (2) Należy zakwalifikować instalację zgodnie z Rozporządzeniem o rodzajach instalacji oraz podać oznaczenie numeryczne zgodne z porządkiem przedstawionym w załączniku do tego rozporządzenia.
- (3) Należy podać parametry charakteryzujące maksymalną teoretyczną wydajność instalacji w jednostkach określonych dla każdego rodzaju instalacji w załączniku do Rozporządzenia o rodzajach instalacji. W przypadku, gdy w załączniku do rozporządzenia nie podano odpowiednich wartości należy zastosować jednostkę ogólnie stosowaną dla danego rodzaju instalacji.
- (4) Należy określić, czy wniosek dotyczy instalacji istniejącej / nowej / istotnie zmienionej. W przypadku instalacji nowej lub istotnie zmienionej należy podać przewidywane daty zakończenia budowy/zmian oraz rozpoczęcia użytkowania.

Uwaga: W przypadku instalacji istotnie zmienianej pod tabelą należy określić zakres zmian uznanych za istotne.

⁴³Art. 203 ust.1 ustawy POŚ

⁴⁴Art. 203 ust. 3. ustawy POŚ

⁴⁵Art. 203 ust. 2. ustawy POŚ

2. Inne instalacje niewymagające pozwolenia zintegrowanego znajdujące się na terenie zakładu, które zgodnie z wnioskiem mają zostać objęte pozwoleniem.

Tabela 3.1-2 Instalacje niewymagające pozwolenia zintegrowanego objęte niniejszym wnioskiem				
Kod instalacji	Nazwa instalacji	Wydajność	Data uruchomienia oraz ewentualnie ostatniej znaczącej modernizacji	Dotychczasowe pozwolenia
1	2	3	4	5

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(1) Każda z wymienionych instalacji powinna być oznaczona w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. In1, In2, In3 itd.

(3) Należy podać parametry charakteryzujące maksymalną teoretyczną wydajność instalacji (zdolność produkcyjna lub inny parametr charakteryzujący maksymalną teoretyczną wydajność instalacji) w jednostkach ogólnie stosowanych dla danego rodzaju instalacji.

(4) W przypadku nowej instalacji należy podać przewidywane daty zakończenia budowy oraz rozpoczęcia użytkowania.

(5) Należy użyć numeru (l.p.) z Tabeli 2.4-2.

3.1.2 Profil działalności

Komentarz:

W tym podrozdziale należy podać informacje dotyczące działalności prowadzonej na bazie instalacji będących przedmiotem wniosku:

- 1. Krótki rys historyczny. W tym punkcie należy przedstawić w syntetyczny sposób uwarunkowania historyczne w zakresie stanu środowiska na terenie zakładu jak również w zakresie różnych rodzajów działalności, które miały miejsce na terenie zakładu. Zaleca się przedstawienie opisu stanu, jaki aktualny prowadzący instalację zastał po poprzednikach (bez względu na to, czy instalacja zmieniała charakter produkcji i/lub właścicieli). W przypadku konieczności sporządzenia raportu początkowego można odnieść się do tej części wniosku, gdzie został on umieszczony,*
- 2. Zestawienie produktów wytwarzanych w instalacjach objętych wnioskiem. Należy skorzystać z Tabeli 3.1-3,*
- 3. Inne niezbędne dane dotyczące asortymentu wytwarzanych produktów oraz świadczonych usług mogące być podstawą do określenia wskaźników wiążących emisje lub zużycia z parametrami charakteryzującymi prowadzoną działalność.*

Tabela 3.1-3:Zestawienie produktów wytwarzanych w instalacji (instalacjach) (dla potrzeb bilansu masowego)

Kod produktu	Nazwa produktu	Wytwarzana ilość (dane za 3 ostatnie lata) [Mg/rok]	Stan fizyczny produktu	Sposób magazynowania
1	2	3	4	5

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(1) Każdy produkt wytworzony w instalacji powinien być oznaczony w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. P1, P2, P3 itd.

3.1.3 Charakterystyka wykorzystywanych instalacji

Komentarz:

Informacje w tym podrozdziale powinny obejmować:

- syntetyczny opis poszczególnych instalacji oraz wchodzących w ich skład najważniejszych urządzeń i wykorzystywanych technologii. Należy zwrócić szczególną uwagę na te elementy instalacji, które powodują lub mogą powodować znaczące oddziaływania na środowisko.*
- informacje o rodzajach i ilości najważniejszych stosowanych materiałów, surowców i paliw oraz innych wykorzystywanych substancji istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska.*
- blokowy (ogólny) schemat technologiczny całego zakładu lub poszczególnych instalacji. Na schemacie należy wskazać źródła powstawania i miejsca emisji*
- bilans masowy.*

Zaleca się zamieszczanie przede wszystkim syntetycznych (zagregowanych i stabelaryzowanych) danych. Poniżej przedstawiono propozycję tabeli zawierającej informacje o podstawowych surowcach / półproduktach stosowanych w instalacji. Jeżeli przedstawienie danych szczegółowych nie jest niezbędne dla spójności opisu instalacji, należy, jeżeli jest to tylko jest możliwe, odwoływać się w tej kwestii do dokumentów źródłowych, zgodnie z ich spisem zamieszczonym w Tabeli 2.4-3 (patrz Uwaga 1).

W podrozdziale należy zamieścić informacje spełniające wymagania art. 184. ust. 2 pkt 4-8. W przypadku nieskomplikowanej instalacji informacje zawarte w tym rozdziale mogą w całości wypełnić odpowiednie wymagania w odniesieniu do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Można się jednak spodziewać, że w przypadku bardziej skomplikowanej instalacji specjalne, osobno zredagowane informacje dotyczące instalacji, będą przedstawione w rozdziałach dotyczących poszczególnych komponentów środowiska, w przypadku których specjalny, dostosowany do ich specyfiki opis instalacji jest niezbędny w celu właściwego przedstawienia analizy, na której oparty będzie wniosek o pozwolenie na emisję.

Uwaga 1: Jeżeli szczegółowa charakterystyka instalacji zamieszczona jest w aktualnych i wiarygodnych dokumentach pozostających w dyspozycji wnioskującego (takich jak np. raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, raport z przeglądu środowiskowego, dokumentacja techniczno-ruchowa, instrukcje eksploatacyjne, plany rozwoju, plany remontów, plany inwestycyjne itp.) należy informacje przedstawiane we wniosku ograniczyć do niezbędnego minimum (zamieścić tylko te dane i informacje, które są niezbędne dla zachowania logicznego układu wniosku i ogólnego przedstawienia charakteru instalacji), odwołując się w kwestiach szczegółowych do właściwych dokumentów źródłowych (i podać ich tytuły w Tabeli 2.4-3).

Tabela 3.1-4: Zestawienie najważniejszych surowców i półproduktów wykorzystywanych w instalacji (instalacjach) (dla potrzeb bilansu masowego)

Kod produktu	Nazwa surowca/półproduktu	Zużycie (dane za 3 ostatnie lata) [Mg/rok]	Stan fizyczny surowca/półproduktu	Sposób magazynowania
1	2	3	4	5

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- (1) Każdy surowiec / półprodukt wykorzystywany w instalacji powinien być oznaczony w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. S1,S2,SP3 itd.
- (2) Należy ograniczyć się do podstawowych surowców / półproduktów.

3.1.4 Możliwe warianty funkcjonowania instalacji i urządzeń

Komentarz:

W tym podrozdziale należy wskazać na:

- *możliwość wykorzystywania instalacji do wytwarzania różnych rodzajów produktów (zmiennosc asortymentu) lub korzystania z alternatywnych materiałów i surowców;*
- *możliwość funkcjonowania instalacji w różnych reżimach pracy związanych ze zmiennym obciążeniem lub wielkością produkcji (np. ze względu na spadek zapotrzebowania rynkowego),*
- *możliwość zamiennego wykorzystywania określonych urządzeń (np. kotłów, emitorów),*
- *możliwość występowania okresowych zatrzymań i uruchomień instalacji związanych z okresowymi przeglądami konserwacyjnymi, remontami, wymogami technologicznymi np. konieczność okresowego napełniania i opróżniania zbiorników.*

Jeżeli którakolwiek lub żadna z w/w możliwości nie występuje, należy wprowadzić stosowną adnotację.

Jeżeli funkcjonowanie instalacji w warunkach odbiegających od typowych wiąże się ze szczególną zmianą poziomu oddziaływania na któryś z komponentów środowiska, w tym rozdziale można ograniczyć opis do minimum i odnieść się do jednej z dalszych części wniosku poświęconych poszczególnym komponentom środowiska.

W tym podrozdziale należy również zamieścić informacje o charakterystycznych parametrach pracy instalacji i urządzeń w poszczególnych wariantach pracy. Należy także podać uzasadnione technicznie dane o

- *wymaganym czasie trwania warunków odbiegających do normalnych (w szczególności rozruchów i wyłączeń instalacji),*
- *częstotliwości występowania stanów odbiegających od normalnych w ciągu roku.*

Charakterystyka instalacji w tym podrozdziale powinna służyć wykazaniu, że wnioskodawca jest przygotowany do podejmowania odpowiednich działań w przypadku powstania zakłóceń w procesach technologicznych i operacjach technicznych w celu ograniczenia ich skutków dla środowiska .

Jeżeli opisane w podrozdziale warianty wymagają stosowania odpowiednich środków zapobiegających powstawaniu zanieczyszczeń należy je opisać.

Uwaga: Warunki odbiegające od normalnych opisywane w tym podrozdziale nie obejmują sytuacji awaryjnych.

3.1.5 Ocena stanu technicznego instalacji

Komentarz:

W tym podrozdziale należy przedstawić⁴⁶ syntetyczną ocenę stanu technicznego instalacji objętych wnioskiem. Może to być również oświadczenie prowadzącego instalację poparte argumentami rzeczowymi takimi jak: informacje o przeprowadzonych remontach i planie remontowym, ze wskazaniem materiałów źródłowych, informacja o obowiązującym w zakładzie systemie monitorowania stanu technicznego instalacji oraz infrastruktury podziemnej oraz o systemach kontroli i zarządzania jakością. Ocena stanu technicznego powinna odnosić się do dających się wyodrębnić większych urządzeń, budynków, budowli i instalacji, bez potrzeby odnoszenia się do każdego elementu technicznego (np. ocena stanu technicznego układu odpylania, a nie poszczególnych wentylatorów, kanałów przesyłowych, czy wyrzutni składających się na ten układ).

Należy ująć tu informacje o infrastrukturze nadziemnej i podziemnej, a w szczególności:

- służącej do przesyłu i magazynowania mediów produkcyjnych i pomocniczych, jak również odpadów i innych materiałów,*
- wodociągu/ach,*
- kanalizacji*

z określeniem rodzaju sieci, ich wieku (okresu eksploatacji lub czasu jaki upłynął od ostatniego generalnego remontu), użytych materiałów, typu połączeń itp.

Jeżeli część instalacji stanowią urządzenia podlegające przepisom w sprawie dozoru technicznego (np. zbiorniki i instalacje ciśnieniowe), należy wskazać urządzenia podlegające temu obowiązkowi oraz odwołać się do odpowiednich, aktualnych protokołów lub świadectw Urzędu Dozoru Technicznego (UDT). Źródłem informacji w tym zakresie mogą być również świadectwa homologacyjne, przeglądy gwarancyjne, certyfikaty i inne tego typu dokumenty, wydawane przez uprawnione jednostki zewnętrzne, jeżeli wnioskujący jest w ich posiadaniu (w uzasadnionych przypadkach można załączyć kopie dokumentów w wersji elektronicznej).

3.1.6 Elementy zarządzania środowiskowego

Komentarz:

W tym podrozdziale zaleca się zamieścić:

- syntetyczny opis struktury organizacyjnej i podziału odpowiedzialności za wypełnianie wymogów pozwolenia zintegrowanego, w podziale na zagadnienia techniczne i organizacyjne wraz ze schematem organizacyjnym.*

Zaleca się, aby opis uwzględniał informacje charakteryzujące pracę wydzielonych komórek w zakładzie (struktura, zatrudnienie oraz zakres zadań i kompetencji) odpowiedzialnych za zagadnienia ochrony środowiska, bhp i wprowadzanie najlepszych dostępnych technik oraz za bezpieczeństwo procesowe. W przypadku, gdy takie samodzielne/wyodrębnione komórki nie występują należy zamieścić stosowną adnotację. Istotną informacją może być również liczba osób zatrudnionych w zakładzie w podziale na instalacje objęte wnioskiem.

O ile w zakładzie, na którego terenie prowadzona jest działalność objęta wnioskiem, wdrożony jest SZŚ np. zgodny z wymogami normy ISO 14001 lub Rozporządzenia EMAS (lub inny system zarządzania, w ramach którego uporządkowane są również kwestie związane z ochroną środowiska), zaleca się, aby to wyraźnie zaznaczyć we wniosku, zastępując szczegółowe informacje niezbędne dla opisu zakładowych struktur ochrony środowiska odwołaniem się do załącznika cytującego lub zawierającego odpowiednie dokumenty SZŚ (wystarczy wersja elektroniczna).

Opis winien odzwierciedlać system zarządzania instalacją/instalacjami PZ i pozostałą częścią zakładu objętą wnioskiem.

⁴⁶Art. 184 ustawy POŚ

3.2 Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

3.2.1 Ogólne informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem

Komentarz:

Większość ogólnych informacji o instalacji i jej funkcjonowaniu znajduje się w rozdziale 3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku. W tym podrozdziale wniosku należy zamieścić dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza i ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, których umieszczenie w Rozdziale I niepotrzebnie komplikowałoby i zaciemniało ogólny opis instalacji. Będą to m.in. dostosowane do omawianego zagadnienia ochrony powietrza⁴⁷:

- informacje o stosowanych urządzeniach i technologiach, w szczególności informacje o charakterystyce technicznej źródeł powstawania pyłów i gazów oraz miejsc (emitorów), w których są one wprowadzane do środowiska,
- informacje o ocenie stanu technicznego urządzeń będących źródłem emisji bądź ograniczających emisję,
- opisy zakładanych wariantów funkcjonowania instalacji, w tym opisy wariantów środków zapobiegających powstawaniu zanieczyszczeń, o ile takie warianty istnieją,
- informacje o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.

Ponadto w podrozdziale tym może okazać się konieczne zamieszczenie uzupełnień do schematów technologicznych⁴⁸ (wskazujących na przykład na różne warianty pracy źródeł lub emitorów lub pokazujących, który emitor odprowadza pyły i gazy, z których źródeł) lub bilansu masowego⁴⁹ (pokazującego np. bilans zużywanych rozpuszczalników i emitowanych LZO, lub bilans masowy kotłowni węglowej).

Z przepisów wynikać może konieczność identyfikacji pewnych cech instalacji, z którymi wiąże się przyporządkowanie odpowiednich wymagań i tak np. znaczenie może mieć, czy:

- źródła spalania paliw są źródłami istniejącymi (dla których pozwolenie na budowę wydano przed dniem 7 stycznia 2013 r. lub dla których wnioski o wydanie takiego pozwolenia złożono przed tym dniem, pod warunkiem, że zostały one oddane do użytkowania nie później niż w dniu 7 stycznia 2014 r.), czy nowymi (dla których pozwolenie na budowę wydano po dniu 6 stycznia 2013 r. lub które zostały oddane do użytkowania po dniu 7 stycznia 2014 r.);
- gazy odlotowe z kilku źródeł są lub mają być odprowadzane do powietrza przez wspólny komin.

3.2.2 Źródła emisji pyłów i gazów, wielkość emisji oraz miejsca i warunki wprowadzania pyłów i gazów do środowiska (aktualne i proponowane)

Komentarz:

W przypadku instalacji istniejącej wielkość i źródła powstawania albo miejsca emisji należy przedstawić zarówno dla stanu aktualnego jak i dla stanu planowanego.

Należy pamiętać, że dla instalacji PZ w pozwoleniu zintegrowanym ustala się dopuszczalną wielkość emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości. W praktyce oznacza to, że dla instalacji tych ustala się⁵⁰ w szczególności dopuszczalną wielkość emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza:

- 1) wymienionych w konkluzjach BAT, a jeżeli nie zostały one opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - w BREFach;
- 2) objętych standardami emisyjnymi.

⁴⁷ Art. 184 ustawy POŚ

⁴⁸ Art. 184 ustawy POŚ

⁴⁹ Art. 184 ustawy POŚ

⁵⁰ Art. 202 ustawy POŚ

Wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien tworzyć podstawę do wydania pozwolenia spełniającego ww. wymaganie.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że choć w pozwoleniu zintegrowanym nie ustala się⁵¹ dopuszczalnej wielkości emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza:

1) w sposób niezorganizowany lub za pośrednictwem wentylacji grawitacyjnej z instalacji, dla których poziom tej emisji nie został określony w przepisach w sprawie standardów emisyjnych w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, oraz jeżeli nie został on określony w konkluzjach BAT;

2) z instalacji do odprowadzania gazu składowiskowego do powietrza,

to jednak wniosek o pozwolenie zintegrowane powinien zawierać analizę tych emisji, gdyż mają one wpływ na stan jakości powietrza oraz można do nich odnosić się nie tylko poprzez ustalenie wielkości emisji, ale również przez określenie środków zapobiegających emisji lub ją ograniczających.

Informacje wprowadzające, jeżeli są potrzebne, należy przedstawić w tym miejscu. Informacje szczegółowe w dalszych podpunktach.

3.2.2.1 Źródła emisji i miejsca emisji oraz sposób wyznaczania emisji

Komentarz:

Analiza procesów przebiegających w zakładzie, której opis znajduje się w rozdziałach:

- 3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku oraz
- 3.2.1 Ogólne informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem”

powinna umożliwić identyfikację źródeł (urządzeń, instalacji, procesów, działań) powodujących powstawanie wprowadzanych do powietrza gazów i pyłów. Informacje te powinny umożliwić sporządzenie zestawienia źródeł oraz miejsc emisji.

Proponuje się, aby zestawienie to przybrało formę tabeli:

- patrz: Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

W następnym kroku należy nieco szerzej scharakteryzować emitory i miejsca emisji niezorganizowanej. Zestawienie tych danych proponuje się zamieścić w tabelach wg wzorca:

- Tabela 3.2 2: Zestawienie emitatorów – emisja zorganizowana
- Tabela 3.2 3: Zestawienie miejsc emisji – emisja niezorganizowana

3.2.2.1.1 Źródła emisji

⁵¹Art. 202 ustawy POŚ

Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza						
Źródło	Charakterystyka	Substancje powstające w źródle	Sposób określenia wielkości emisji	Sposób odprowadzania gazów i pyłów		Uwagi
				emisja zorganizowana	emisja niezorganizowana	
1	2	3	4	5	6	7
Źródło 1	Opis + ew. odniesienie do podpunktu w opisie pod tabelą	Substancja 1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	E1		
		Substancja 2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	E1		
		Substancja 3	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	E1		
		Substancja 4	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	E1		
		Substancja 5	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	E1		
Źródło 2	Opis + ew. odniesienie do podpunktu w opisie pod tabelą	Substancja 1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		M1	
		Substancja 2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		M1	
		Substancja 3	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		M1	
		Substancja 4	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		M1	
Źródło 3...						

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.
Dalsze uwagi do tabeli oraz objaśnienia zamieszczono na następnej stronie.

Uwaga ogólna do tabeli: Jeśli zakres informacji niezbędnej do analizy wymaga znacznie więcej miejsca, niż to oferuje tabela – wówczas w tabeli należy wskazać odniesienie do odpowiedniego podrozdziału, w którym dane zagadnienie jest omawiane.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Źródłem może być w szczególności:

- proces produkcyjny,
- proces magazynowania,
- proces pomocniczy,
- transport (pojazdy), przeładunek.

Należy odnieść się do schematu technologicznego lub do planu sytuacyjnego (zamieszczonego np. w załączniku), na którym zaznaczone jest każde źródło - w sposób pozwalający na jego jednoznaczny identyfikację.

(2) Charakteryzując źródło należy wskazać na podstawowe parametry określające źródło, wskazujące na możliwą wielkość emisji np.:

- kocioł na paliwo płynne o mocy 10 MW;
- hala powierzchniowej obróbki metali z wentylacją wyposażoną w filtry zapewniające stężenie pyłu za filtrem o wartości np. 10 mg/m³;
- stacja paliw: olej napędowy, benzyna i gaz LPG o przeładunku paliw np. 100 Mg rocznie;
- miejsce malowania konstrukcji stalowych (plus informacja o ilości zużywanych farb lub powierzchni powlekaną farbami),
- instalacja do produkcji mleka w proszku wyposażona w filtry zapewniające stężenie pyłu za filtrem o wartości np. 30 mg/m³.

Należy również wskazać na:

- czas pracy źródła,
- różne obciążenia pracy źródła i związane z tym różne wielkości emisji,
- różne tryby pracy źródła i związane z tym zarówno różne wielkości emisji, jak i rodzaje substancji odprowadzanych do powietrza,
- to, czy źródło wyposażone jest w urządzenia ochrony środowiska – jakie,
- to, czy prowadzone są jakieś działania w zakresie zapobiegania lub ograniczania wielkości emisji – jakie,
- inne cechy, które decydować powinny o rozpatrywaniu emisji powodowanej przez źródło.

Zagadnienie to zapewne wymagać będzie odniesień do analiz w części tekstowej wniosku – poza tabelą.

Uwaga: W większości wypadków jednemu emitotorowi będzie można przyporządkować wiele substancji, których emisja jest istotna z punktu widzenia wymagań. Zatem np. w wierszu pierwszym wypełnione będą wszystkie kolumny, a w wierszach od drugiego do n-tego będą wypełnione wyłącznie kolumny od (3) do (7), które odnoszą się do źródła, o którym mowa w wierszu pierwszym.

Ponadto z uwagi na możliwość pracy źródła w różnych trybach – tabelę trzeba odpowiednio zmodyfikować, aby dostosować jej strukturę do wielokrotnego odniesienia się do tego samego źródła albo należy każdy tryb pracy źródła potraktować w tabeli jako odrębne źródło.

(3) Substancje, które wytwarzane są w trakcie realizacji procesów przez źródło wynikają z różnego rodzaju przemian zatem określenie rodzajów wprowadzanych do powietrza substancji wymaga znajomości zachodzących procesów technologicznych.

Można się ponadto w tym zakresie wspierać wieloma materiałami źródłowymi np.: „Wskazówkami do przeprowadzania okresowej analizy wydanych pozwoleń zintegrowanych”⁵². W opracowaniu tym wskazano na charakterystyczne rodzaje zanieczyszczeń, które mogą pojawić się w gazach, pyłach, czy ściekach odprowadzanych z instalacji PZ:

- Załącznik 1 część 1 i 2: „Orientacyjny wykaz zanieczyszczeń powietrza właściwych dla poszczególnych branż” (http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/Z1_1.doc; http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/Z1_2.doc)

Opracowanie to powstało w dużej mierze w oparciu o: „Wytyczne dotyczące wdrażania Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń”: http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/wytyczne_PRTR.pdf (Dodatek 4: Orientacyjny wykaz zanieczyszczeń właściwych dla poszczególnych branż; Dodatek 5: Orientacyjny wykaz zanieczyszczeń wody właściwych dla poszczególnych branż). Warto zatem wraz z upływem czasu śledzić ewentualne aktualizacje tego opracowania.

(4) Należy przedstawić ogólne założenia, źródła informacji itp. dane, które stanowiły podstawę do wyznaczenia wielkości emisji. Zagadnienie to zapewne wymagać będzie odniesień do analiz i obliczeń w części tekstowej wniosku – poza tabelą. W tabeli należy wskazać na podstawowe informacje będące źródłem informacji o wielkości emisji w odniesieniu do każdej z substancji z osobna, jak np.:

- wyniki pomiarów,
- bilans masowy/obliczenia stechiometryczne,
- dane literaturowe, np. wskaźniki unosu,
- efektywność urządzeń ochronnych (cyklony, filtry, absorbery, adsorbery i in.),
- efektywność działań ochronnych (utrzymywanie odpowiednich parametrów spalania, dobór odpowiednich materiałów i in.).

(5) Jeśli substancje wytwarzane w źródle odprowadzane są w sposób zorganizowany za pośrednictwem emitora, wówczas należy wpisać w tej kolumnie nazwę emitora np. emitor E_i (gdzie „i” oznacza indeks od 1 do n, gdzie „n” oznacza liczbę emitotorów, czyli: E₁, E₂, E₃, (...) E_n), a w kolumnie (6) należy wpisać słowo „NIE”.

(6) Jeśli substancje wytwarzane w źródle odprowadzane są w sposób niezorganizowany, wówczas należy wpisać w tej kolumnie nazwę obszaru/miejsc, w których następuje rozpraszanie się emisji, np. miejsce M_i (gdzie „i” oznacza indeks od 1 do n, gdzie „n” oznacza liczbę miejsc emisji niezorganizowanej, czyli: M₁, M₂, M₃, (...) M_n), a w kolumnie (5) należy wpisać słowo „NIE”. Takimi miejscami emisji niezorganizowanej mogą być np.:

- drogi,
- place składowe,

⁵² http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/wskazowki_okresowa_analiza.pdf

- miejsce lokalizacji pochodni,
- place montażowo-malarskie,
- przyzmy kompostowe.

--

3.2.2.1.2 Emitory (emisja zorganizowana) oraz miejsca emisji (emisja niezorganizowana)

Tabela 3.2-2: Zestawienie emitorów – emisja zorganizowana

Nr emitora	Współrzędne geograficzne emitora		Wysokość emitora / komina [m]	Średnica wewnętrzna [m]	Przepływ w kominie na podstawie wydajności wentylatora [m ³ /h]	Prędkość wylotowa gazów [m/s]	Temperatura wylotowa gazów [K]	Czas pracy emitora h/rok	Typ emitora
	N	E							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(1) Numer emitora – należy wpisać numer emitora wskazany w Tabeli 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza; zaleca się również odniesienie do planu sytuacyjnego (zamieszczonego np. w załączniku), na którym zaznaczony jest każdy emitor - w sposób pozwalający na jego jednoznaczną identyfikację

(2) i (3): Współrzędne geograficzne w formacie: 52,123456 N, 18,123456 E albo 52° 12' 3,45" N, 18° 12' 3,45" E

(6) Przepływ w kominie na podstawie wydajności wentylatora (na podstawie charakterystyki technicznej wentylatora)

(10) Rodzaj emitora: ceramiczny / stalowy, otwarty/zadaszony, pionowy/boczny

Tabela 3.2-3: Zestawienie miejsc emisji – emisja niezorganizowana

Nr / Nazwa miejsca emisji	Określenie lokalizacji miejsca	Czas pracy miejsca h/rok	Substancja		Uwagi
			4	5	
1	2	3	4	5	
M1	Opis + ew. odniesienie do podpunktu w opisie pod tabelą	7000	Substancja 1		
			Substancja 2		
			Substancja 3		
			Substancja 4		
			Substancja 5		
M2	Opis + ew. odniesienie do podpunktu w opisie pod tabelą	8200	Substancja 1		
			Substancja 2		
			Substancja 3		
			Substancja 4		
			Substancja 5		
			Substancja 6		
			Substancja 7		
			Substancja 8		
M3...					

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(1) Numer/ Nazwa miejsca emisji – w tekście powinno znajdować się odniesienie do planu sytuacyjnego (zamieszczonego np. w załączniku), na którym zaznaczone jest każde miejsce emisji - w sposób pozwalający na jego jednoznaczną identyfikację.

(2) W przypadku miejsc emisji takich jak np. droga wewnętrzna w zakładzie – ilustracja graficzna może być jedynym sposobem na zaprezentowanie lokalizacji miejsca.

(3) Należy wpisać czas pracy miejsca emisji w jednostce adekwatnej do jego charakteru – najczęściej w godzinach na rok. W danym miejscu, w różnym czasie mogą funkcjonować różne źródła.

W tej tabeli nie jest jeszcze istotne, że w różnym czasie miejsce emisji może funkcjonować w różnych trybach, że ze źródeł odprowadzane są różnego rodzaju substancji w różnym czasie. W kolumnie (3) oraz (4) należy wskazać na łączny czas funkcjonowania miejsca i na każdą z substancji wprowadzanych w sposób niezorganizowany z tego miejsca do powietrza.

(4) Należy wpisać nazwę substancji, która jest wprowadzana do powietrza. Dla jednego miejsca będzie to zazwyczaj wiele substancji.

Pozostałe istotne dane dotyczące źródeł i emisji oraz emitorów i innych miejsc emisji powinny być podane w tekście wniosku w podrozdziałach poniżej lub w załącznikach..

3.2.2.2 Rodzaje zanieczyszczeń i wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji - w różnych wariantach

Komentarz:

Należy określić rodzaje zanieczyszczeń i wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji - w różnych wariantach (jeśli istnieją lub są przewidywane) eksploatacyjnych instalacji: np. w typowych warunkach eksploatacyjnych (optymalna wydajność operacyjna instalacji i urządzeń); w przypadku wykorzystywania instalacji do wytwarzania różnych rodzajów produktów; w przypadku funkcjonowania instalacji w różnych reżimach pracy, takich jak np. wydajność maksymalna, typowa wydajność procesowa, bieg jałowy, warunki zmniejszonej wydajności itp. Wskazanie na czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku – w odniesieniu do poszczególnych wariantów.

Dla zidentyfikowanych źródeł powstawania emisji oraz emitorów i miejsc emisji należy określić aktualne i proponowane wielkości emisji w odniesieniu do substancji wprowadzanych do powietrza.

Należy wskazać na źródła informacji, z których wynika określona wielkość emisji.

Zgodnie z ustawą POŚ⁵³ należy określić wielkości emisji (w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza) i wyrazić je w kg/h i w Mg/rok, a w przypadku instalacji, dla której są ustalone standardy emisyjne, także w jednostkach, w jakich wyrażone są te standardy. Ponadto zgodnie z ustawą POŚ⁵⁴ wniosek powinien w tym miejscu zawierać również takie informacje, jak:

- czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku;
- określenie wprowadzanych do powietrza rodzajów i ilości gazów lub pyłów przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu.

Należy pokazać, że wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza poprzedzone jest zastosowaniem działań zmierzających do ochrony powietrza, w tym środków technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji.

Jeżeli opisane działania ochronne mają być realizowane w okresie, na który ma być wydane pozwolenie – należy wskazać proponowany termin zakończenia tych działań.

Jeżeli możliwe są wariantowe możliwości stosowania opisanych działań ochronnych – należy wskazać na te warianty.

⁵³ Art. 221 ustawy POŚ

⁵⁴ Art. 221 ustawy POŚ

Tabela 3.2-4:Wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji										
Emitor albo Miejsce emisji	Urządzenia ochrony środowiska / działania ochronne	Czas pracy	Substancje	Wielkość emisji	Wielkość emisji	Wielkość emisji		Wielkość emisji		Uwagi
						[h/rok]	[kg/h]	[Mg/rok]	[inna jednostka]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
E1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	3500	Substancja 1							
			Substancja 2							
			Substancja 3							
			Substancja 4							
			Substancja 5							
			Substancja 6							
			Substancja 7							
			Substancja 8							
E2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	3500	Substancja 1							
			Substancja 2							
			Substancja 3							
			Substancja 4							
			Substancja 5							
			Substancja 6							
M1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	3500	Substancja 1							
			Substancja 2							
			Substancja 3							
			Substancja 4							
M2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	3500	Substancja 1							
			Substancja 2							
M3...		3500								

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Należy określić emitor albo miejsce emisji – zgodnie z tabelami:

- Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza
- Tabela 3.2-2: Zestawienie emitorów – emisja zorganizowana
- Tabela 3.2-3: Zestawienie miejsc emisji – emisja niezorganizowana

(2) Należy wskazać na zastosowane urządzenia lub inne rozwiązania, które przyczyniają się do redukcji wielkości emisji – zgodnie z:

- Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza **Bląd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**

W tym przypadku należy dodatkowo określić skuteczność urządzeń i działań ochronnych, gdyż w ramach tej tabeli określana jest wielkość emisji.

(3) Jeśli instalacja pracuje cały czas równomiernie, to wówczas w tej kolumnie należy wpisać wartość w godzinach na rok i na tej tabeli zakończy się prezentowanie wielkości emisji w warunkach normalnych. Jeśli jednak możliwe są różne warianty pracy instalacji, to należy zdefiniować podokresy wariantów pracy instalacji i niniejsza tabela powinna się odnosić do podokresu A.

(4) Należy wpisać nazwy substancji, które wprowadzane są w danym podokresie – w tym przypadku w podokresie A.

(5) Należy wpisać wielkość maksymalnej emisji godzinowej tej substancji. Jeśli mamy do czynienia z instalacją, z której emisja (wielkość, rodzaje substancji) podlega okresowym wahaniom, to niniejsza tabela odnosi się do podokresu A.

(6) W tej kolumnie należy wpisać wielkość emisji rocznej. Jeśli mamy do czynienia z instalacją, z której emisja (wielkość, rodzaje substancji) podlega okresowym wahaniom, to niniejsza tabela odnosi się do podokresu A.

(7) W tej kolumnie należy wpisać wielkość emisji wyrażoną w jednostce, w jakiej wyrażone są standardy emisyjne.

(8) W tej kolumnie należy podać jednostkę w jakiej przedstawiono wielkość emisji w kolumnie (7)

(9) W tej kolumnie należy wpisać wielkość emisji wyrażoną w jednostce masy na jednostkę surowca lub materiału lub paliwa lub powstającego produktu.

(10) W tej kolumnie należy podać jednostkę w jakiej przedstawiono wielkość emisji w kolumnie (9)

Uwaga: Jeden emitor może obsługiwać wiele źródeł, jak również – rzadziej - wiele emitorów może obsługiwać jedno źródło; w takich sytuacjach należy odpowiednio zmodyfikować konstrukcję tabeli.

Uwaga: Tabela powyżej odnosi się do jednolitych normalnych warunków eksploatacji instalacji (np. np. praca z pełną wydajnością). Dla każdego innego trybu pracy instalacji w normalnych warunkach eksploatacji instalacji (np. praca z wydajnością 50%, produkcja innego asortymentu, wykorzystanie różnego rodzaju rozpuszczalników) należy zdefiniować kolejne podokresy pracy emitorów/miejsc emisji i dla nich zbudować odrębne tabele. Poniżej wstawiono początek tabeli dla podokresu, w którym instalacja pracuje w innych trybach (podokresach). Dla każdego trybu (podokresu) należy sporządzić odrębną tabelę.

--

Tabela 3.2-5: Wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji – podokres X

Emitor albo Miejsce emisji	Urządzenia ochrony środowiska / działania ochronne	Czas pracy [h/rok]	Substancje	Wielkość emisji [kg/h]	Wielkość emisji [Mg/rok]	Wielkość emisji		Wielkość emisji		Uwagi
						[inna jednostka]	[kg/jednostkę]			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Objaśnienia do kolumn tabeli są takie same jak objaśnienia do kolumn tabeli 3.2-4

--

3.2.2.3 Rodzaje zanieczyszczeń i wielkość emisji w warunkach odbiegających od normalnych

Komentarz:

Należy określić rodzaje zanieczyszczeń i wielkość emisji w warunkach odbiegających od normalnych, w szczególności takich jak rozruch i wyłączenia. Należy podać czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku – w odniesieniu do poszczególnych sytuacji. Należy również zdefiniować warunki lub parametry charakteryzujące pracę instalacji, określające moment zakończenia rozruchu i moment rozpoczęcia wyłączania instalacji.

Dla źródeł spalania paliw dostępne są konkretne wymagania, w jaki sposób należy określać okresy rozruchu i wyłączania do celów zarządzania emisjami. Zawarte są one w decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 maja 2012 r. dotyczącej określenia okresów rozruchu i wyłączania do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dz. Urz. UE L 123 z 09.05.2012, str. 44). Sposób podejścia do określania momentu:

- od którego kończy się rozruch, a zaczyna normalna eksploatacja,
- od którego kończy się normalna eksploatacja, a zaczyna się wyłączenie,

który został przedstawiony w ww. decyzji Komisji może zostać zastosowany jako wzorzec metodyczny do określania specyficznych procesów oraz parametrów operacyjnych pozwalających na określenie momentu zakończenia rozruchu i rozpoczęcia wyłączania źródła emisji. Określenie tych momentów musi być dostosowane do specyfiki analizowanej instalacji, jednak nadrzędna wytyczna metodyczna wynikająca z ww. decyzji Komisji jest taka, że:

- jeśli ze stanu normalnej eksploatacji zainicjowano proces zatrzymywania instalacji, to moment, od którego nie można już czerpać pożytku z pracy instalacji jest początkiem okresu wyłączenia;
- natomiast po zainicjowaniu procesu rozruchu - moment jego zakończenia i rozpoczęcie okresu normalnej eksploatacji następuje, kiedy można rozpocząć czerpać pożytek z pracy instalacji.

Nie można wykluczyć, że ta prosta zasada nie znajduje uniwersalnego zastosowania dla mnogości możliwych przypadków będących przedmiotem wniosków o pozwolenia zintegrowane, jednak odejście od tej zasady i przyjęcie innych kryteriów do określania okresów rozruchu lub zatrzymania wymaga zgodnie z niniejszymi wytycznymi uzasadnienia.

Ponadto należy uwzględnić inne – poza rozruchem i wyłączeniem – sytuacje odbiegające od normalnych, w których może być eksploatowana instalacja, dla których należałoby ustalić specjalne warunki emisyjne. W ustawie POŚ określono minimum zakresu odniesienia dla identyfikacji tych sytuacji stwierdzając, że „warunkami odbiegającymi od normalnych są w szczególności okres rozruchu, awarii i likwidacji instalacji lub urządzenia”⁵⁵.

Ustalając warunki przebiegu anormalnego trybu pracy instalacji nade wszystko należy kierować się obowiązkiem wynikającym wprost z ustawy POŚ, że „wielkość emisji z instalacji lub urządzenia w warunkach odbiegających

⁵⁵ Art. 142 ustawy POŚ

od normalnych powinna wynikać z uzasadnionych potrzeb technicznych i nie może występować dłużej niż jest to konieczne”⁵⁶.

Ustawa POŚ⁵⁷ wymaga, aby we wniosku przedstawić informację o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych. Wymaganie to odnosi się do tych trybów anormalnego funkcjonowania instalacji, które można przewidzieć, które można zaplanować, a przynajmniej orientacyjnie oszacować.

Zgodnie z ustawą POŚ⁵⁸ należy określić wielkości emisji (w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza) i wyrazić je w kg/h i w Mg/rok, a w przypadku instalacji, dla której są ustalone standardy emisyjne, także w jednostkach, w jakich wyrażone są te standardy. Ponadto zgodnie z ustawą POŚ⁵⁹ wniosek powinien w tym miejscu zawierać również takie informacje, jak:

- czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku;
- określenie wprowadzanych do powietrza rodzajów i ilości gazów lub pyłów przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu.

Należy określić zatem aktualne i planowane:

- źródło powstawania emisji,
- miejsce emisji,
- wielkość emisji,

w odniesieniu do warunków odbiegających od normalnych.

Należy wskazać na źródła informacji, z których wynika określona wielkość emisji.

---

⁵⁶ Art. 142 ustawy POŚ

⁵⁷ Art. 184 ustawy POŚ

⁵⁸ Art. 221 ustawy POŚ

⁵⁹ Art. 221 ustawy POŚ

Tabela 3.2-6: Wielkość emisji w trakcie anormalnych warunków eksploatacji instalacji – SYTUACJA A												
Emitor albo Miejsce emisji	Urządzenia ochrony środowiska / działania ochronne	Czas pracy [h/rok]	Substancje	Wielkość emisji	Wielkość emisji	Wielkość emisji	Wielkość emisji		Wielkość emisji		Uwagi	
				[kg/h]	[kg/wydarzenie]	[Mg/rok]	[inna jednostka]		[kg/jednostkę]			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
E1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	70	Substancja 1									
			Substancja 2									
			Substancja 3									
			Substancja 4									
			Substancja 5									
			Substancja 6									
			Substancja 7									
E2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	50 wydarzeń /rok oraz 2h/wydarzenie	Substancja 1									
			Substancja 2									
			Substancja 3									
			Substancja 4									
			Substancja 5									
			Substancja 6									
M1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	100	Substancja 1									
			Substancja 2									
			Substancja 3									
			Substancja 4									
M2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	80	Substancja 1									
			Substancja 2									
M3...		200										

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Należy określić emitor albo miejsce emisji – zgodnie z tabelami:

- Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza
- Tabela 3.2-2: Zestawienie emitorów – emisja zorganizowana
- Tabela 3.2-3: Zestawienie miejsc emisji – emisja niezorganizowana

(2) Należy wskazać na zastosowane urządzenia lub inne rozwiązania, które przyczyniają się do redukcji wielkości emisji – zgodnie z:

- Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

W tym przypadku należy dodatkowo określić skuteczność urządzeń i działań ochronnych, gdyż w ramach tej tabeli określana jest wielkość emisji.

(3) Niniejsza tabela dotyczy warunków eksploatacji instalacji odbiegających od normalnych określanych jako Sytuacja A. Należy wskazać na czas wprowadzania pyłów i gazów w tym trybie (czyli na czas pracy emitora w tym trybie). W zależności od specyfiki branżowej należy zatem określić maksymalny czas utrzymywania się tych warunków w ciągu różnych podokresów np. w minutach na każdą godzinę, w godzinach na każdy dzień, w dniach na każdy tydzień, w dniach na każdy rok, w liczbie wydarzeń na rok, w liczbie godzin na wydarzenie. Można wskazać na kombinację określeń czasowych dla podokresów, np. max 10 godzin w roku i max 30 minut na godzinę albo max 10 wydarzeń w ciągu roku i max 12 godzin na każde wydarzenie (w sumie max 120 godzin w ciągu roku).

(4) Należy wpisać nazwy substancji, które wprowadzane są w danych warunkach – w tym przypadku w sytuacji A.

(5),(6) Należy wpisać wielkość maksymalnej emisji tej substancji w odniesieniu do jednostki czasu lub do wydarzenia (wydarzeniem może być np. rozruch).

(7) W tej kolumnie należy wpisać wielkość emisji rocznej.

(8) W tej kolumnie należy wpisać wielkość emisji wyrażoną w jednostce, w jakiej wyrażone są standardy emisyjne.

(9) W tej kolumnie należy podać jednostkę w jakiej przedstawiono wielkość emisji w kolumnie (8)

(10) W tej kolumnie należy wpisać wielkość emisji wyrażoną w jednostce masy na jednostkę surowca lub materiału lub paliwa lub powstającego produktu.

(11) W tej kolumnie należy podać jednostkę w jakiej przedstawiono wielkość emisji w kolumnie (10)

Uwaga: Jeden emitor może obsługiwać wiele źródeł, jak również – rzadziej - wiele emitorów może obsługiwać jedno źródło; w takich sytuacjach należy odpowiednio zmodyfikować konstrukcję tabeli.

Uwaga: Tabela powyżej odnosi się do podokresu A jednolitych normalnych warunków eksploatacji instalacji (np. np. praca z pełną wydajnością). Dla każdego innego trybu pracy instalacji w normalnych warunkach eksploatacji instalacji (np. praca z wydajnością 50%, produkcja innego asortymentu, wykorzystanie różnego rodzaju rozpuszczalników) należy zdefiniować kolejne podokresy pracy emitorów/miejsc emisji i dla nich zbudować odrębne tabele. Poniżej wstawiono początki dwóch tabel – dla podokresu B i dla podokresu C.

--

Uwaga: Tabela powyżej odnosi się do sytuacji A warunków eksploatacji instalacji odbiegających od normalnych (np. do rozruchu). Dla każdej z sytuacji warunków eksploatacji instalacji odbiegających od normalnych (np. wyłączenie, awaria itd.) należy zbudować odrębną tabelę.

Tabela 3.2-7: Wielkość emisji w trakcie anormalnych warunków eksploatacji instalacji – SYTUACJA B											
Emitor albo Miejsce emisji	Urządzenia ochrony środowiska / działania ochronne	Czas pracy	Substancje	Wielkość emisji	Wielkość emisji	Wielkość emisji	Wielkość emisji		Wielkość emisji		Uwagi
		[h/rok]		[kg/h]	[kg/wydarzenie]	[Mg/rok]	[inna jednostka]		[kg/jednostkę]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Objaśnienia do kolumn tabeli są takie same jak objaśnienia do kolumn tabeli 3.2-6.

--

3.2.2.4 Emisja roczna

Komentarz:

Roczną wielkość emisji uzyska się podsumowując dane z tabel:

- Tabela 3.2-4: Wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji
- Tabela 3.2-5: Wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji – podokres
- Tabela 3.2-6: Wielkość emisji w trakcie anormalnych warunków eksploatacji instalacji – SYTUACJA A
- Tabela 3.2-7: Wielkość emisji w trakcie anormalnych warunków eksploatacji instalacji – SYTUACJA A

plus ewentualnie dalsze tabele dla podokresów i sytuacji D, E, F itd.

Tabela 3.2-8: Emisja roczna dla całej instalacji	
Nazwa substancji	Wielkość emisji rocznej [Mg/r]
1	2

3.2.3 Określenie wymagań emisyjnych

3.2.3.1 Standardy emisyjne i graniczne wielkości emisyjne

Komentarz:

Wielkość dopuszczalnej emisji determinowana jest przez wymagania odnoszące się bezpośrednio do emisji, jak również determinowana jest poprzez oddziaływanie powodowane przez emisję. W tym podrozdziale identyfikowane są te pierwsze uwarunkowania.

Poza tym określenie tych wymagań ma szczególne znaczenie w przypadkach, gdy wielkość standardu emisyjnego nie może być odczytana wprost z przepisów, ale np. wymaga dokonania odpowiednich obliczeń, np. jak to ma miejsce w sytuacji źródła, do którego stosuje się pierwszą lub drugą zasadę łączenia, o których mowa w art. 157a ust. 2 ustawy POŚ.

Należy zwrócić uwagę, że oprócz jednoznacznych wymagań prawnych określonych w postaci standardów emisyjnych lub granicznych wielkości emisyjnych wiele zagadnień związanych z wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza może być opisanych w dokumentach referencyjnych BAT i może odnosić się do sytuacji mających zastosowanie dla analizowanej instalacji (patrz: podrozdział 3.2.6 Najlepsze dostępne techniki oraz zapobieganie i ograniczanie emisji)

Standardami emisyjnymi⁶⁰ oraz granicznymi wielkościami emisyjnymi mogą być objęte źródła emisji niezorganizowanej, jak to ma miejsce np. w przypadku emisji lotnych związków organicznych [Jak to wynika z definicji zawartych w ww. rozporządzeniu - gdy mowa jest o: (a) „wprowadzaniu lotnych związków organicznych (LZO) do powietrza w sposób niezorganizowany (emisja niezorganizowana) – rozumie się przez to LZO wprowadzane do powietrza w sposób inny niż z gazami odlotowymi, w tym LZO uwalniane z produktów;” (b) „wprowadzaniu LZO do powietrza w sposób zorganizowany (emisja zorganizowana) – rozumie się przez to LZO wprowadzane do powietrza w sposób kontrolowany przez komin lub przez urządzenia ochronne ograniczające emisję”].

Przy czym mamy w tej sytuacji do czynienia ze specyficznym rozszerzeniem rozumienia emisji niezorganizowanej na przypadki, które typowo byłyby rozpatrywane jako emisja zorganizowana. [„LZO wprowadzane do powietrza przez: 1) systemy wentylacji grawitacyjnej, 2) systemy mechanicznej wentylacji ogólnej, 3) zawory bezpieczeństwa i zawory odpowietrzające w instalacjach do magazynowania LZO – z wyjątkiem ich wprowadzania do powietrza przez urządzenia ochronne ograniczające emisję LZO, traktuje się jako emisję niezorganizowaną.”].

W pozwoleniu zintegrowanym tylko wtedy ustala się dopuszczalne wielkości emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza w sposób niezorganizowany lub za pośrednictwem wentylacji grawitacyjnej z instalacji, jeśli poziom tej emisji został określony w przepisach w sprawie standardów emisyjnych w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza lub jeżeli został on określony w konkluzjach BAT. Wniosek powinien zatem dawać podstawę do wydania pozwolenia również na tego rodzaju emisje.

We wniosku należy sporządzić zestawienie, z którego powinna wynikać zgodność w zakresie emisji z poszczególnych źródeł w odniesieniu do wymagań konkretnych, takich jak standardy emisyjne i graniczne wielkości emisyjne. W niniejszych wytycznych zaproponowano, aby zestawienie to miało formę, jak w Tabeli 3.2-10: Zestawienie emitorów – miejsca wprowadzania gazów i pyłów do powietrza

Należy uwzględnić terminy obowiązywania niektórych z wymagań, które wynikają między innymi z Przejściowego Planu Krajowego i zostały uwzględnione w obowiązującym w czasie opracowywania niniejszych wytycznych rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. 2014 poz. 1546).

W razie konieczności istnieje możliwość odstąpienia od spełniania warunków⁶¹ wynikających z granicznych wielkości emisyjnych. Jeśli taka sytuacja ma miejsce w odniesieniu do przedmiotu wniosku wówczas wniosek powinien zawierać uzasadnienie dla proponowanej wielkości emisji⁶² oraz powinien odnosić się do kryteriów, które będą uwzględniane przez organ przy rozpatrywaniu⁶³ tego wniosku, a zatem:

- *położenie geograficzne,*
- *lokalne warunki środowiskowe,*
- *charakterystyka techniczna instalacji,*
- *inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji,*
- *inne czynniki mające wpływ na środowisko jako całość.*

⁶⁰ Określone są one w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. 2014 poz. 1546).

⁶¹ Art. 204 ust. 2 ustawy POŚ

⁶² Art. 208 ust. 2 pkt 2 ustawy POŚ

⁶³ Art. 204 ust. 3 ustawy POŚ

3.2.3.2 Podsumowanie wymagań emisyjnych

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić porównanie z wymaganiami odnoszącymi się bezpośrednio do wielkości emisji. Informacje proponuje się przedstawić w tabeli wg wzoru poniżej.

Tabela 3.2-10: Zestawienie emitorów – miejsca wprowadzania gazów i pyłów do powietrza						
Nr / Nazwa emitora / Nazwa miejsca emisji	Substancja	Wielkość emisji	Standardy emisyjne (SE)	Graniczne wielkości emisyjne (GWE)	Dopuszczalna wielkość emisji określona w dokumentach referencyjnych BAT	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
E1	Substancja 1	123 kg/h	150 kg/h	135 kg/h		
	Substancja 2	4 kg/h	BRAK	BRAK	2-6 kg/h	
	Substancja 3	52 kg/h	BRAK	80 kg/h		
	Substancja 4	40 mg/m ³ _u	50 mg/m ³ _u	50 mg/m ³ _u		
	Substancja 5	X	X	X	X	
	Substancja 6	X	X	X	X	
	Substancja 7	X	X	X	X	
E2						
M1...						

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) (2) Należy określić emitor albo miejsce emisji oraz substancje – zgodnie z tabelami:

- Tabela 3.2-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie i wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza*
- Tabela 3.2-2: Zestawienie emitorów – emisja zorganizowana*
- Tabela 3.2-3: Zestawienie miejsc emisji – emisja niezorganizowana*

(3) Należy wpisać wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji na podstawie:

- Tabela 3.2-4: Wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji*
- Tabela 3.2-5: Wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji instalacji – podokres*

(4) Należy wpisać wartość standardu emisyjnego. W przypadku, gdy instalacja nie jest objęta standardami emisyjnymi należy wpisać BRAK

(5) Należy wpisać wartość GWE określoną e konkluzjach BAT, w przypadku, gdy nie opublikowano konkluzji BAT lub w konkluzjach BAT dla substancji nie określono GWE należy wpisać BRAK.

(6) W przypadku gdy nie opublikowano konkluzji BAT, należy wpisać wartość dopuszczalnej emisji określoną w BREFie. W przypadku, gdy w BREFie nie określono wartości dopuszczalnej emisji należy wpisać BRAK.

Uwaga 1: W większości wypadków dla jednego emitora będzie wiele substancji, których wielkość emisji jest istotna z punktu widzenia wymagań. Zatem np. w wierszu pierwszym wypełnione będą wszystkie kolumny, a w wierszach od drugiego do n-tego będą wypełnione wyłącznie kolumny od 8-12, które odnoszą się do substancji dotyczących emitora, o którym mowa w wierszu pierwszym.

Uwaga 2: Może być jeden emitor obsługujący wiele źródeł, jak również – rzadziej - wiele emitorów obsługujących jedno źródło; w takich sytuacjach należy odpowiednio zmodyfikować konstrukcję tabeli.

Pozostałe istotne dane dotyczące emitorów i źródeł oraz emisji powinny być podane w tekście wniosku w podrozdziałach poniżej lub w załącznikach.

3.2.4 Oddziaływanie na środowisko

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić analizę oddziaływania na środowisko oraz sprawdzenie warunku, czy eksploatacja instalacji powoduje przekroczenie standardów jakości środowiska

Duża część niniejszego podrozdziału będzie zawarta w załączniku, w którym zamieszczone zostaną dane wejściowe oraz dane wynikowe wynikające z modelowania poziomów substancji w powietrzu – w tym wykresy pokazujące poziomy substancji w powietrzu wynikające z modelowania przy zastosowaniu metodyki referencyjnej.

3.2.4.1 Metodyka prognozowania i oceny oddziaływania na środowisko

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy opisać metodykę zastosowaną do modelowania rozprzestrzeniania substancji w środowisku. Jak wynika z art. 12 ustawy POŚ podmioty korzystające ze środowiska są obowiązane do stosowania metodyk referencyjnych, jeżeli metodyki takie zostały określone na podstawie ustaw. W przypadku modelowania rozprzestrzeniania gazów i pyłów w powietrzu referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu zostały ustanowione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87). W związku z tym w przypadku zastosowania tej metodyki – należy odwołać się do aktualnego rozporządzenia. W przypadku korzystania z metodyki zmodyfikowanej należy tutaj wykazać, że umożliwi ona uzyskanie dokładniejszych wyników, a uzasadnieniem jej zastosowania są zjawiska meteorologiczne, mechanizmy fizyczne i procesy chemiczne, jakim podlegają substancje lub energie⁶⁴.

Opisując sposób wykorzystania metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu należy wskazać:

- *jakie źródła emisji uwzględniono w modelu,*
- *w jaki sposób uwzględniono emisje zorganizowane i niezorganizowane, w tym emisje pochodzące ze źródeł transportu,*
- *w jaki sposób uwzględniono emisje powstające*
  - *w trakcie normalnej eksploatacji instalacji oraz*
  - *w warunkach odbiegających od normalnych,*
- *jak uwzględniono pomiary stanu jakości środowiska.*

3.2.4.2 Warunki środowiskowe i meteorologiczne

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić informacje niezbędne do przeprowadzania obliczeń prognozowania stanu jakości powietrza. Informacje o terenie w zasięgu pięćdziesięciokrotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, z uwzględnieniem obszarów poddanych ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych zaleca się przedstawić w rozdziale 3.11.2.3 Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

3.2.4.2.1 Określenie aerodynamicznej szorstkości terenu

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić sposób określania aerodynamicznej szorstkości terenu.

Sposób określania współczynnika aerodynamicznej szorstkości terenu wynika z metodyki referencyjnej i został przedstawiony w Załączniku 3 (punkt pt.: „2.3 Aerodynamiczna szorstkość terenu”) do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87). Szorstkość podłoża należy określić w promieniu 50-krotnej wysokości najwyższego emitora. W celu wyprowadzenia tego współczynnika zazwyczaj można oprzeć się na analizie danych wynikających z dostępnych aktualnych ortofotomap⁶⁵. Zgodnie z metodyką przyjmuje się wartość średnią, ważoną względem udziału powierzchni o specyficznych cechach.

⁶⁴ Typowym przykładem, kiedy stosuje się metodyki zmodyfikowane jest obliczanie oddziaływania na środowisko spowodowanego przez emisję pochodzącą ze źródeł mobilnych, kiedy to często stosuje się metodykę/algorytm CALINE3 (uwzględniający mieszanie powietrza wywołane ruchem pojazdów), czy też obliczanie wyniesienia spalin algorytmem M. Schatzmana i A.J. Policastro (zawartym w VDI 3784) stosowanym w przypadku chłodni kominowych. [(VDI 3784 Blatt 1. Dispersion of natural-draft; wet cooling tower emissions; assessment of cooling tower impact) (VDI 3784 Blatt 2. Environmental meteorology; dispersion modelling for the discharge of flue gas via cooling towers)]

⁶⁵ www.geortal.gov.pl, http://mapy.geortal.gov.pl/imap/?gmap=gp0&actions=acShowWgButtonPanel_kraj_ORTO

3.2.4.2.2 Aktualny stan jakości powietrza

Komentarz:

Informację o aktualnym stanie jakości powietrza uzyskuje się poprzez zwrócenie się w tym celu do właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, który na podstawie prowadzonych pomiarów przekazuje informację o tzw. tle zanieczyszczeń. W przypadku braku pomiarów pozostałych substancji w danym miejscu, zgodnie z przyjętą metodyką wynikającą z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87) jako tło zanieczyszczeń przyjmuje się 10% wartości odniesienia uśrednionej dla roku dla danej substancji.

Można w tym podrozdziale również odnieść się do prowadzonych w rejonie pomiarów jakości powietrza, do ustaleń programów ochrony powietrza, jeśli zostały ustanowione. Można opisać źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy, powiatu, czy w inny sposób zdefiniowanego rejonu.

3.2.4.2.3 Określenie warunków meteorologicznych

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić uzasadnienie przyjętych do obliczeń danych meteorologicznych. Dostępne na rynku programy komputerowe stosowane do modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu korzystają z meteorologicznych baz danych pokrywających w całości teren Polski. Głównym źródłem informacji meteorologicznej w Polsce jest Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej⁶⁶.

3.2.4.3 Wyniki obliczeń stanu jakości powietrza (modelowanie poziomów substancji w powietrzu) wraz z graficznym przedstawieniem tych wyników

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić wyniki obliczeń stanu jakości powietrza oraz graficzne przedstawienie tych wyników. Jeżeli graficzne przedstawienie wyników jest obszernie zaleca się umieszczenie ich w załączniku.

3.2.4.3.1 Oddziaływanie lokalne i regionalne – spełnienie kryteriów zgodności

Komentarz:

Modelowanie poziomów substancji w powietrzu przeprowadza się w związku z koniecznością sprawdzenia, czy spełnione są fundamentalne wymagania związane z ochroną środowiska.

Eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Jeżeli w związku z funkcjonowaniem instalacji utworzono obszar ograniczonego użytkowania, eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza tym obszarem.

Jeżeli utworzono strefę przemysłową, eksploatacja instalacji na jej obszarze nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska oraz wartości odniesienia poza granicami strefy przemysłowej.⁶⁷

⁶⁶http://www.imgw.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=66&Itemid=145

http://www.imgw.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=68&Itemid=147

Wyniki pomiarów i obserwacji wykonywanych na stacjach hydrologicznych i meteorologicznych IMGW gromadzone są w komputerowej Centralnej Bazie Danych Historycznych (CBDH), utrzymywanej w Wydziale Baz Danych (WBD), stanowiącym część Centrum Hydrologiczno-Meteorologicznej Służby Pomiarowo-Obszerwacyjnej (CHMSPO). Dane są przechowywane bez określenia daty ważności tzn. wiecznie. Bazy danych meteorologicznych zawierają dane meteorologiczne ze stacji synoptycznych I i II rzędu sieci stacji meteorologicznych PSHM, ze stacji klimatologicznych III i IV rzędu sieci stacji meteorologicznych oraz dane ze stacji opadowych V rzędu sieci stacji meteorologicznych.

⁶⁷art. 144 ustawy POŚ

Kwestia ustalenia zgodności ze standardami emisyjnymi została omówiona w poprzednim rozdziale. Natomiast sprawdzenie pozostałych z wymienionych warunków powinno zostać wykazane w niniejszym podrozdziale na podstawie porównania wyników modelowania poziomów substancji w powietrzu z tymi wymaganiami doprecyzowanymi w:

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031)
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87).

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na zawarte w art. 3 POŚ dwie definicje, z których wynika, że poziomy dopuszczalne substancji są standardem jakości środowiska, a ponadto, że przez poziom substancji w powietrzu rozumie się także opad danej substancji w odniesieniu do ustalonego czasu i powierzchni:

Ustawa POŚ: „Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 34) standardzie jakości środowiska - rozumie się przez to poziomy dopuszczalne substancji lub energii oraz pułap stężenia ekspozycji, które muszą być osiągnięte w określonym czasie przez środowisko jako całość lub jego poszczególne elementy przyrodnicze; (...) 28) poziomie substancji w powietrzu - rozumie się przez to stężenie substancji w powietrzu w odniesieniu do ustalonego czasu lub opad takiej substancji w odniesieniu do ustalonego czasu i powierzchni (...)”.

Należy również porównać wyniki obliczeń oddziaływania na stan jakości powietrza z ustaleniami następujących dokumentów:

- programów ochrony środowiska,
- programów ochrony powietrza
- rozporządzenia ws. utworzenia strefy przemysłowej.⁶⁸

Zaleca się przedstawienie wyniku tych analiz w formie graficznej uzupełnionej zestawieniami jak w poniższej tabeli.

Tabela 3.2-11: Maksymalne stężenia substancji zanieczyszczających w powietrzu oraz procent poziomu odniesienia dla łącznego oddziaływania zakładu			
Substancja zanieczyszczająca	Stężenie maksymalne	Wartość poziomu odniesienia	% poziomu odniesienia
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
1	2	3	4

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Nazwa substancji zanieczyszczającej. Będzie to zestawienie charakterystycznych dla emisji zakładu substancji, o których mowa w wymienionych wyżej rozporządzeniach.

(2) Stężenie maksymalne to wynik modelowania poziomów substancji w powietrzu, o którym mowa w niniejszym rozdziale.

(3) Wartości należy wpisać na podstawie ww. rozporządzeń.

(4) Wartość z kolumny (2) podzielona przez wartość z kolumny (3) pomnożona przez 100%.

3.2.4.3.2 Oddziaływanie transgraniczne

Komentarz:

W razie „możliwości wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku nowej lub istotnie zmienianej instalacji wymagającej uzyskania pozwolenia zintegrowanego, stosuje się odpowiednio przepisy działu VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z tym że przez dokumentację, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, rozumie się część wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego, która umożliwi państwu, na którego terytorium może oddziaływać instalacja wymagająca uzyskania takiego pozwolenia, ocenę możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.”⁶⁹ [„Art. 108. 1. Organ administracji właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1, przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w przypadku

⁶⁸art. 186 ustawy POŚ

⁶⁹Art. 219 ustawy POŚ

stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji planowanego przedsięwzięcia: 1) wydaje postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w którym ustala zakres dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia tego postępowania oraz obowiązek sporządzenia tej dokumentacji przez wnioskodawcę, w języku państwa, na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie”.]

W praktyce ta część wniosku poprzedzona jest właściwie w każdym przypadku uprzednio przeprowadzoną procedurą oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. Jest tak, ponieważ nowa instalacja, której eksploatacja wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego, która miałaby generować oddziaływanie transgraniczne w praktyce zawsze podlegać będzie obowiązkowi uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ewentualnie postanowienia, o którym mowa w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 dla planowanego przedsięwzięcia. Natomiast ewentualne zwiększenie zdolności przetwarzania instalacji, które miałyby prowadzić do pojawienia się oddziaływania transgranicznego w praktyce będzie wiązać się z koniecznością realizacji przedsięwzięcia, które również będzie powodować ww. konsekwencje formalne. W związku z czym w niniejszych wytycznych ograniczono się do wskazania na ewentualność uwzględnienia we wniosku o pozwolenie zintegrowane ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto zwraca się uwagę również na to, aby przy identyfikacji ewentualnego oddziaływania transgranicznego uwzględniać również skutki wydarzenia awaryjnego, w tym poważnej awarii przemysłowej.

3.2.5 Monitoring i pomiary

Komentarz:

Sposób i zakres monitoringu procesów technologicznych, wielkości emisji lub stanu środowiska powinien uwzględniać:

- prawne obowiązki w zakresie ciągłych pomiarów emisji w razie wprowadzania do środowiska znacznych ilości substancji lub energii⁷⁰;
- prawne obowiązki w zakresie okresowych pomiarów wielkości emisji⁷¹;
- zasady ewidencjonowania wyników pomiarów oraz ich przechowywania⁷² przez odpowiedni okres;
- zakres i sposób monitorowania procesów technologicznych, w tym pomiaru i ewidencjonowania wielkości emisji w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania, o których mowa w art. 147 i 148 ust. 1⁷³ ustawy POŚ;
- sposób postępowania w przypadku uszkodzenia aparatury pomiarowej służącej do monitorowania procesów technologicznych, jeżeli jej zastosowanie jest wymagane⁷⁴;
- sposób i częstotliwość przekazywania niezbędnych informacji i danych, organowi właściwemu do wydania pozwolenia, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i ewentualnie innym organom administracji publicznej.

Wynikające wprost z przepisów prawa obowiązki monitoringowe zostały określone w dwóch rozporządzeniach:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz.U. 2014 poz. 1542);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz.U. 2008 nr 215 poz. 1366).

Ponadto, jak to jednoznacznie wynika z ustawy POŚ⁷⁵ proponowane procedury monitorowania procesów technologicznych istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania wielkości emisji, powinny wskazywać usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz proponowany zakres, metodykę i sposób wykonywania tych pomiarów.

⁷⁰ Art. 147 ust. 2 ustawy POŚ

⁷¹ Art. 147 ust. 1 ustawy POŚ

⁷² Art. 147 ust. 6 ustawy POŚ

⁷³ Jest to delegacja ustawowa do wydania odpowiedniego rozporządzenia. Obecnie aktualne jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz.U. 2014 poz. 1542).

⁷⁴ Art. 188 ustawy POŚ

⁷⁵ Art. 221 ustawy POŚ

W przypadku, kiedy w konkluzjach BAT znalazły się zapisy dotyczące monitorowania, niezbędne jest ich uwzględnienie. W przypadku braku konkluzji BAT - można uwzględnić BREFy w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania ustawy POŚ (wraz z aktami wykonawczymi) dotyczące pomiarów⁷⁶. W tym zakresie pomocny może okazać się „Poradnik w zakresie monitorowania emisji, sprawozdawczości i ochrony powierzchni ziemi, dotyczących pozwoleń zintegrowanych. ECO SOLUTION. Warszawa. 2010 rok”⁷⁷.

3.2.5.1 Wyniki monitoringu i pomiarów

Komentarz:

Należy przedstawić miarodajny zestaw wyników pomiarów ilości wprowadzanych do powietrza pyłów i gazów z instalacji, jeżeli przeprowadzenie pomiarów było wymagane⁷⁸. Należy przedstawić wyniki pomiarów z okresu od czasu złożenia poprzedniego wniosku dotyczącego wprowadzania pyłów i gazów lub z innego uzasadnionego okresu, w którym były przeprowadzone pomiary.

Protokoły, sprawozdania z przeprowadzonych pomiarów należy przedstawić jako załączniki w formie elektronicznej. Wyniki powinny być omówione w ten sposób, aby wskazać na obszary, w których pomiary wykazywały:

- zgodność z wymaganiami,
- niezgodność z wymaganiami,
- zgodność z wymaganiami – lecz stosunkowo blisko granicy zgodności np.:
  - 90% wartości standardów emisyjnych lub wartości granicznej wielkości emisyjnej,
  - parametr, dla którego wyniki modelowania poziomów substancji w powietrzu wykazują przekroczenie 90% wartości dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu lub wartości odniesienia substancji w powietrzu lub wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu.

Zaleca się skomentować wyniki pomiarów emisji w taki sposób, aby przedstawić zmiany wielkości emisji, jeżeli nastąpiły po uzyskaniu ostatniego pozwolenia dla instalacji⁷⁹. Należy omówić, czy następuje zwiększenie, czy zmniejszenie emisji – oraz wyjaśnić, dlaczego następuje zmiana.

3.2.5.2 Proponowany monitoring procesów technologicznych

Komentarz:

Należy tutaj zaproponować procedury monitorowania procesów technologicznych i parametrów procesowych lub produktowych istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania wielkości emisji⁸⁰. Do tych procedur można zaliczyć np. procedury monitorowania i zachowywania informacji o:

- charakterystyce wykorzystywanego paliwa (np. zawartość siarki, popiół, kaloryczność);
- charakterystyce wykorzystywanych farb (np. ilość i rodzaj rozpuszczalników i innych lotnych związków organicznych);
- czasie pracy urządzeń;
- temperaturze utrzymywanej w pomieszczeniach (ogrzewanych / oziębianych);
- ilości wymieniającego amoniaku w instalacji chłodniczej.

Należy odnieść się do ewentualnej uchwały sejmiku wojewódzkiego⁸¹, która może zostać wydana w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub na zabytki i może określać dla terenu województwa bądź jego części rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania, a także sposób realizacji i kontroli tego obowiązku.

⁷⁶ Art. 147 ustawy POŚ oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody. (Dz. U. poz. 1542)

⁷⁷ http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/MS_poradnik_art28.pdf,
http://nfosigw.gov.pl/download/gfx/nfosigw/pl/nfoekspertyzy/858/87/1/2010_75_bat.pdf

⁷⁸ Art. 184 ustawy POŚ

⁷⁹ Art. 184 ustawy POŚ

⁸⁰ Art. 184 ustawy POŚ

⁸¹ Art. 96 ustawy POŚ

3.2.5.3 Proponowany monitoring ilości pyłów i gazów wprowadzanych do powietrza

Komentarz:

Należy tutaj zaproponować procedury monitorowania wielkości emisji, których nie da się monitorować pośrednio poprzez monitorowanie parametrów procesów, materiałów itp. albo których monitoring wymagany jest przez przepisy⁸² (zagadnienie to zostało już częściowo omówione we wprowadzeniu – rozdział „ 3.2.4 Monitoring i wyniki pomiarów ”) lub których monitorowanie wnioskodawca uważa za istotne z innych względów.

Procedury te powinny⁸³:

- *wskazywać usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza;*
- *określać proponowany zakres, metodykę i sposób wykonywania tych pomiarów⁸⁴.*

Uwaga 1: Jeżeli poziom oddziaływania poszczególnych emisji na środowisko nie jest znaczący i monitoring emisji nie jest wymagany - należy tu zamieścić stosowną adnotację, stwierdzającą, że bezpośredni monitoring emisji nie będzie prowadzony. Należy jednak pamiętać, że stanowiska do pomiaru wielkości emisji pyłów i gazów powinny zostać we wniosku zaproponowane, a następnie zgodnie z warunkami pozwolenia – wykonane.

3.2.5.4 Proponowany monitoring stanu środowiska

Komentarz:

Nie ma ogólnie obowiązujących na terenie kraju wymagań prawnych, z których wynikałby dla prowadzących instalacje bezpośredni obowiązek prowadzenia monitoringu stanu środowiska.

Jeżeli jednak wnioskodawca uzna za zasadne prowadzenie monitoringu środowiska, wówczas należy we wniosku określić zakres i sposób prowadzenia monitoringu, w tym usytuowanie i charakterystykę stacji pomiarowych, zakres, częstotliwość, metodykę i sposób wykonywania pomiarów.

Obowiązek prowadzenia pomiarów stanu środowiska może mieć miejsce na obszarze, na którym istnieje przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Wówczas w odniesieniu do zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko⁸⁵ marszałek województwa może⁸⁶, w drodze decyzji, nałożyć na podmiot korzystający ze środowiska, który prowadzi działalność powodującą wprowadzanie substancji do powietrza, obowiązek prowadzenia pomiarów poziomów tej substancji w powietrzu. W takim przypadku podmiot obowiązany jest przechowywać wyniki pomiarów przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą.⁸⁷

3.2.6 Najlepsze dostępne techniki oraz zapobieganie i ograniczanie emisji

3.2.6.1 Najlepsze dostępne techniki

Zasadniczym elementem dowiedzenia spełniania wymagań BAT jest wykazanie dotrzymania granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT. Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie emisji gazów lub pyłów do powietrza, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ m.in. : ograniczania wielkości emisji; wykorzystywanie procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej oraz postępu naukowo-technicznego.

⁸² Art. 147 oraz 148 ustawy POŚ

⁸³ Art. 221 ustawy POŚ

⁸⁴ Należy tu pamiętać o wymaganiach wynikających wprost z przepisów prawa, a mianowicie z Art. 147a ustawy POŚ

⁸⁵ w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

⁸⁶ Art. 95 ustawy POŚ

⁸⁷ Art. 95 ustawy POŚ

3.2.6.1.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie ochrony powietrza z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT⁸⁸ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”⁸⁹.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach⁹⁰.

Dokument 1. *(podać tytuł)*

Tabela 3.2-12 Najlepsze dostępne techniki w zakresie ochrony powietrza		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki w zakresie ochrony powietrza opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosownych konkluzji BAT lub BREFów.

3.2.6.1.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.2.6.2 Zapobieganie i ograniczanie emisji

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach zapobiegania i ograniczania emisji gazów lub pyłów do powietrza (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska⁹¹, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

⁸⁸ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

⁸⁹ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

⁹⁰ W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

⁹¹ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

3.2.7 Proponowane warunki pozwolenia

Komentarz:

Do tego podrozdziału należy przenieść odpowiednie dane wybrane z opisów zawartych w niniejszym rozdziale, które mają ułatwić sformułowanie pozwolenia. W zależności od objętości wniosku i stopnia jego skomplikowania dane te można przenieść do tego podrozdziału wprost lub można zawrzeć w nim odniesienia do odpowiednich miejsc w podrozdziałach niniejszego rozdziału.

Należy pamiętać, aby wyraźnie wskazać, które instalacje podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, a które ujęte są we wniosku na mocy Art. 203.3. ustawy POŚ.

Wskazując na elementy wniosku, które wnioskodawca proponuje przyjąć jako elementy pozwolenia, należy pamiętać o podstawowych wymaganiach co do treści pozwolenia, które wynikają z przepisów prawa (z ustawy POŚ^{92, 93, 94}) i odnieść się do nich.

---

⁹² Art. 188 ustawy POŚ

⁹³ Art. 224 ustawy POŚ

⁹⁴ Art. 211 ustawy POŚ

3.3 Prognozowane ilości wykorzystywanej wody

Komentarz:

Niniejszy rozdział ma zastosowanie w sytuacji, kiedy pozwolenie zintegrowane nie będzie zastępować pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód. Zatem należy go wypełnić w przypadku, gdy⁹⁵:

- (1) woda zużywana na potrzeby instalacji PZ dostarczana jest z wodociągu,
- (2) woda pobierana ze środowiska nie jest wykorzystywana wyłącznie na potrzeby instalacji PZ (pozwolenie wodnoprawne na pobór wód jest wydane niezależnie od pozwolenia zintegrowanego).

W przypadku wypełniania niniejszego rozdziału, rozdział Pobór wody ze środowiska należy usunąć.

Zakup wody z wodociągu będzie w przypadku (1) uregulowany w umowie z przedsiębiorstwem dostarczającym wodę, natomiast pobór wody ze środowiska w przypadku (2) będzie uregulowany w odrębnym pozwoleniu wodnoprawnym na pobór wód.

W przypadku, gdy wody powierzchniowe lub podziemne pobierane są przez zakład wyłącznie na potrzeby instalacji PZ, należy wypełnić rozdział Pobór wody ze środowiska a niniejszy rozdział usunąć.

Wnioskodawca ma możliwość rozszerzenia zakresu pozwolenia zintegrowanego i może złożyć wniosek, aby pozwoleniem zintegrowanym objąć instalacje niewymagające pozwolenia zintegrowanego położone na terenie tego samego zakładu, co instalacja wymagająca takiego pozwolenia⁹⁶; wymaga to odpowiedniego ujęcia we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

3.3.1 Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście zużycia wody

Komentarz:

Większość ogólnych informacji o instalacji i jej funkcjonowaniu znajduje się w Rozdziale „3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku”. W tym podrozdziale wniosku należy zamieścić dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia zużycia wody, których umieszczenie w Rozdziale 3.1 niepotrzebnie komplikowałoby i zaciemniało ogólny opis instalacji.

Zaleca się załączenie planu lub schematu instalacji wodociągowej i określenie lokalizacji przyłączy wodociągowych oraz miejsc poboru wody ze środowiska.

Zaleca się przedstawienie opisu eksploatacji stacji uzdatniania wody, jeżeli proces taki jest prowadzony.

Zaleca się również odniesienie do zapisów umowy na dostawy wody (w przypadku dostarczania wody z wodociągu) oraz zapisów pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód (w przypadku, gdy woda pobierana ze środowiska nie jest wykorzystywana wyłącznie na potrzeby instalacji PZ).

3.3.2 Prognozowane ilości wykorzystywanej wody

Komentarz:

W tym podrozdziale należy zaprezentować bilans zużycia wody i wskazać, na jakie cele będzie zużywana woda. Cele te można pogrupować na różne sposoby i może to być np. wykorzystanie wody:

- jako surowca będącego składnikiem produktu,
- do tworzenia roztworów chemicznych,
- do rozpuszczania surowców i tworzenia odpowiednich mieszanin,
- do celów chłodzenia,
- do mycia instalacji,
- do zraszania placów magazynowych,
- do tworzenia mgły wodnej,
- do tworzenia kurtyny wodnej,
- do roztwarzania surowców w procesie hydrolizy,

⁹⁵Art. 208 ust. 2 pkt e) ustawy POŚ

⁹⁶Art. 203 ust. 3 ustawy POŚ

- do płukania.

Woda może być również wykorzystywana dla celów porządkowych, do utrzymania zieleni, jak również na potrzeby bytowo-sanitarne, jak i dla celów przeciwpożarowych. Informacje zaleca się umieścić w tabeli 3.3-8: Informacje o przeznaczeniu wody

Tabela 3.3-1: Informacje o przeznaczeniu wody									
Źródło wody	Całkowite zużycie	Na potrzeby instalacji	Na potrzeby procesu B	Na potrzeby chłodzenia	Na potrzeby bytowo-sanitarne	Na potrzeby inne 1	Na potrzeby inne 2	Na potrzeby inne 3	Na potrzeby inne 4
	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) należy określić źródło zużywanej wody, np. wodociąg, ujęcie powierzchniowe, ujęcie wód podziemnych

(2) Całkowite roczne zużycie wody z danego ujęcia lub źródła wody.

(3)-(10) i więcej: Całkowite roczne zużycie wody z danego ujęcia/źródła z przeznaczeniem na różne potrzeby opisane w nagłówku kolumny.

3.3.3 Najlepsze dostępne techniki oraz zapobieganie i ograniczanie zużycia wody

3.3.3.1 Najlepsze dostępne techniki

Zasadniczym elementem dowiedzenia spełniania wymagań BAT jest wykazanie dotrzymania granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT. Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ: „1) stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń; 2) efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii; 3) zapewnienie racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw; 4) stosowanie technologii bezodpadowych i małoodpadowych oraz możliwość odzysku powstających odpadów; 5) rodzaj, zasięg oraz wielkość emisji; 6) wykorzystywanie porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej; 7) postęp naukowo-techniczny”.

3.3.3.1.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie ograniczenia zużycia wody z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT⁹⁷ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”⁹⁸.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach⁹⁹.

Dokument 1. (podać tytuł)

Tabela 3.3-2 Najlepsze dostępne techniki w zakresie zużycia wody		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

⁹⁷Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

⁹⁸W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

⁹⁹W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki w zakresie zużycia wody opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosownych konkluzji BAT lub BREFów.

3.3.3.1.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.3.3.2 Zapobieganie i ograniczanie zużycia wody

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach ograniczania zużycia wody (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska¹⁰⁰, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

¹⁰⁰ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

3.4 Pobór wody ze środowiska

Komentarz:

Niniejszy rozdział należy wypełnić w przypadku, gdy wody powierzchniowe lub podziemne pobierane są przez zakład wyłącznie na potrzeby instalacji PZ tj. wtedy, kiedy pozwolenie zintegrowane ma zastąpić pozwolenie wodnoprawne na pobór wód.

W przypadku, gdy wody powierzchniowe lub podziemne pobierane są przez zakład wyłącznie na potrzeby instalacji PZ, w pozwoleniu zintegrowanym ustala się, na zasadach określonych w ustawie Prawo wodne, warunki poboru wód powierzchniowych lub podziemnych¹⁰¹. W takim przypadku wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien spełniać wymagania, jak dla wniosku o pozwolenie wodnoprawne na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych. Niniejszy rozdział przygotowany jest pod kątem takiego przypadku.

W przypadku wypełniania niniejszego rozdziału, rozdział Prognozowane ilości wykorzystywanej wody należy usunąć.

W przypadku wypełniania rozdziału Prognozowane ilości wykorzystywanej wody, niniejszy rozdział należy usunąć.

Wnioskodawca ma możliwość rozszerzenia zakresu pozwolenia zintegrowanego i może złożyć wniosek, aby pozwoleniem zintegrowanym objąć instalacje niewymagające pozwolenia zintegrowanego położone na terenie tego samego zakładu, co instalacja wymagająca takiego pozwolenia¹⁰²; wymaga to odpowiedniego ujęcia we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

3.4.1 Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście zużycia wody

Komentarz:

Większość ogólnych informacji o instalacji i jej funkcjonowaniu znajduje się w Rozdziale „3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku”. W tym podrozdziale wniosku należy zamieścić dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia poboru wody, których umieszczenie w Rozdziale 3.1 niepotrzebnie komplikowałoby i zaciemniałoby ogólny opis instalacji.

Zaleca się załączenie planu lub schematu sieci lub instalacji wodociągowej i określenie lokalizacji podziemnych i powierzchniowych miejsc poboru wody.

Zaleca się przedstawienie opisu eksploatacji stacji uzdatniania wody, jeżeli proces taki jest prowadzony.

W przypadku, gdy oprócz poboru wody ze środowiska, na potrzeby instalacji PZ wykorzystywana jest również woda z wodociągu w niniejszym rozdziale należy uwzględnić również informacje o tym źródle wody.

3.4.2 Zestawienie ujęć wód podziemnych i wód powierzchniowych

Komentarz:

W tym podrozdziale należy przedstawić zestawienie wszystkich ujęć wody ze środowiska (czerpni ujęć wody powierzchniowej oraz studni ujęć wody podziemnej) oraz ich opis techniczny, w tym położenie za pomocą współrzędnych geograficznych oraz podstawowe parametry charakteryzujące poszczególne urządzenia.

W załączniku należy załączyć:

- mapę sytuacyjno-wysokościową terenu, na której przedstawiony zostanie plan urządzeń wodnych, zaznaczony zostanie zasięg zamierzonego korzystania z wód oraz oznaczenie nieruchomości i ich powierzchnia,
- rysunki zasadniczych przekrojów podłużnych i poprzecznych urządzeń wodnych; w przypadku poboru wody powierzchniowej należy załączyć przekroje koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania urządzeń wodnych; informacje te powinny zostać przedstawione w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód,
- schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych – na schemacie należy pokazać powiązania poszczególnych urządzeń wodnych z instalacją; może to być np. schemat blokowy umieszczający czerpnię wody na wejściu schematu prezentującego gospodarkę wodno-ściekową, a wyloty ścieków na końcu schematu.

¹⁰¹Art. 202 ust. 6 ustawy POŚ

¹⁰²Art. 203 ust. 3 ustawy POŚ

W celu dokonania bilansu zużycia wody należy przedstawić informację o innych źródłach wody (np. woda wodociągowa, odzyskane wody procesowe, wykorzystywane wody opadowe). Informacje zaleca się umieścić w poniższych tabelach.

Proponuje się przedstawienie informacji w tabeli, wg wzorca poniżej.

Tabela 3.4-1: Informacja o ujęciach wody powierzchniowej				
Kod ujęcia wody	Nazwa i opis	Współrzędne ujęcia		
				km
1	2	3	4	5
UPOW1				
UPOW2				
UPOW3				
...				

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Należy przyjąć czytelny system symboli pozwalający na odnoszenie się do danego ujęcia wody – bez konieczności powtarzania jego nazwy.

(2) Należy podać podstawowe informacje o ujęciu wody, a w razie potrzeby podać odniesienie do miejsca we wniosku, gdzie zawarte są niezbędne szczegóły szerszego opisu. Należy odnieść się do planu sytuacyjnego, na którym zaznaczone są wszystkie ujęcia wody.

(3-4) Współrzędne geograficzne zgodnie z ustawą z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. 1989 nr 30 poz. 163 ze zm.), w tym zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U. 2012 poz. 1247)

(5) Kilometraż rzeki (w przypadku ujęcia z rzeki). Należy podać, na jakiej podstawie określono kilometraż (np. "Atlas podziału hydrograficznego Polski" Seria Atlasy i monografie IMGW Warszawa 2005:

(http://www.imgw.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=149&Itemid=184).

Tabela 3.4-2: Informacja o ujęciach wody podziemnej			
Kod ujęcia wody	Nazwa i opis	Współrzędne ujęcia	
1	2	3	4
UPOD1			
UPOD2			
UPOD3			
...			

Objaśnienia do kolumn tabeli – analogicznie, jak do tabeli poprzedniej.

Tabela 3.4-3: Informacja o innych źródłach wody wykorzystywanej na potrzeby instalacji PZ i na inne potrzeby	
Kod źródła wody	Nazwa i opis
1	2
WODOC1	
WODOC2	
ODPAD1	
...	

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Należy przyjąć czytelny system symboli pozwalający na odnoszenie się do danego źródła wody – bez konieczności powtarzania jego nazwy. Źródłem tym może być woda wodociągowa, może być przetwarzany odpad o dużej zawartości wody itp.

(2) Należy podać podstawowe informacje o źródle wody, a w razie potrzeby podać odniesienie do miejsca we wniosku, gdzie zawarte są niezbędne szczegóły szerszego opisu. Należy odnieść się do planu sytuacyjnego lub do schematu technologicznego, z których wynika usytuowanie źródła wody w przestrzeni lub w technologii.

3.4.3 Cel i zakres zamierzonego korzystania z wód

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić cel i zakres zamierzonego korzystania z wód¹⁰³ oraz określenie wielkości poboru wody¹⁰⁴. Cel korzystania z wody można zaprezentować poprzez odniesienie się do rozdziału „3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku”.

3.4.3.1 Określenie wielkości poboru wody

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy podać informację określającą:

- *w m³ wielkość maksymalnego godzinowego poboru wody,*
- *w m³ wielkość średniego dobowego poboru wody,*
- *w m³ wielkość maksymalnego rocznego poboru wody,*

oraz informacje o nierównomiernościach poboru.

Informacje te można przedstawić np. formie tabel, wg wzoru jak niżej. Poszczególne podpunkty podrozdziału 3.4.3.1 powinny zostać wykorzystane do omówienia np. kwestii nierównomierności poboru (np. terminy pobierania wody w przypadku zakładów, których działalność cechuje się sezonową zmiennością), czy innych zagadnień, które są istotne z punktu widzenia dopuszczalności tej formy korzystania ze środowiska.

W niniejszym podrozdziale należy się odnieść do sytuacji rozruchu, zatrzymania działalności bądź wystąpienia awarii lub uszkodzenia urządzeń pomiarowych¹⁰⁵.

Należy przedstawić wszystkie zidentyfikowane sytuacje, gdy instalacja będzie pracować w warunkach odbiegających od normalnych, co będzie skutkowało innymi niż normalne warunkami poboru wody. Należy pokazać, jak długo mogą trwać warunki odbiegające od normalnych (wraz z technicznym uzasadnieniem tego faktu), jaka może być częstotliwość tego rodzaju warunków. Jakie parametry poboru wody będą związane z warunkami odbiegającymi od normalnych. Należy podać informację o przyczynie istnienia warunków innych niż normalne w pracy instalacji.

Zagadnienia dotyczące urządzeń pomiarowych mogą zostać uwzględnione w rozdziale dotyczącym monitoringu i pomiarów.

¹⁰³Art. 132 ustawy Prawo wodne

¹⁰⁴Art. 132 ustawy Prawo wodne

¹⁰⁵Art. 132 ustawy Prawo wodne

Tabela 3.4-4: Informacja o ilości pobieranej wody w warunkach normalnych

Kod ujęcia wody	ILOŚĆ WODY					OKRESY POBORU WODY	UWAGI
	MAX chwilowa	MAX godzinowa	ŚREDNIA dobowa	MAX miesięczna	MAX roczna		
	m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /mies	m ³ /rok		
1	2	3	4	5	6	7	8
UPOW1							
UPOW2							
UPOW3							
UPOW4							
UPOD1							
UPOD2							

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Zgodnie z tabelami:

- Tabela 3.4 1: Informacja o ujęciach wody powierzchniowej
- Tabela 3.4 2: Informacja o ujęciach wody podziemnej

(2)-(6) Podanie wielkości poboru wody jako maksymalnej lub średniej wartości odniesionej do różnych przedziałów czasowych zobrazuje częściowo nierównomierność poboru wody. Bezpośrednio z ustawy Prawo wodne wynika konieczność podania przepływów: maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego. Propozycja dodatkowego podania wartości maksymalnej chwilowej oraz maksymalnej miesięcznej jest zaleceniem, w jakim sposób można spełnić wymaganie ustawy, aby przedstawić nierównomierność poboru wody. Jeśli w konkretnym przypadku zaproponowany sposób nie okaże się optymalny – można przyjąć inne sposoby prezentacji informacji wymaganej przez ustawę.

(7) W przypadku sezonowości pracy ujęcia – należy wstawić odpowiednią informację.

Tabela może podlegać rozbudowaniu lub powieleniu, jeśli jest wiele wariantów korzystania z ujęć wody. W sytuacjach nieskomplikowanych różnorodność poboru można wyjaśnić poprzez odpowiednie komentarze w kolumnie (7) oraz (8) oraz ewentualnie dodatkowy tekst poza tabelą.

Tabela 3.4-5: Informacja o ilości pobieranej wody w warunkach odbiegających od normalnych – SYTUACJA A

Kod ujęcia wody	ILOŚĆ WODY					OPIS SYTUACJI A	UWAGI
	MAX chwilowa	MAX godzinowa	ŚREDNIA dobowa	MAX miesięczna	MAX roczna		
	m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /mies	m ³ /rok		
1	2	3	4	5	6	7	8
UPOW1							
UPOW2							
UPOW3							
UPOW4							
UPOD1							
UPOD2							
...							

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Zgodnie z tabelami:

- Tabela 3.4 1: Informacja o ujęciach wody powierzchniowej
- Tabela 3.4 2: Informacja o ujęciach wody podziemnej

(2)-(6) Podanie wielkości poboru wody jako maksymalnej lub średniej wartości odniesionej do różnych przedziałów czasowych zobrazuje częściowo nierównomierność poboru wody. Będzie też stanowił ramy do korzystania z środowiska w sytuacjach eksploatacji instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.

(7) Opis sytuacji, która powoduje, że mamy do czynienia z warunkami eksploatacji instalacji odbiegającymi od normalnych i że dochodzi do nietypowych poborów wody.

Dla każdej sytuacji należy sformułować odrębną tabelę opisującą warunki poboru wody.

Tabela 3.4-6: Informacja o ilości pobieranej wody w warunkach odbiegających od normalnych – SYTUACJA B							
Kod ujęcia wody	ILOŚĆ WODY					OPIS SYTUACJI B	UWAGI
	MAX chwilowa	MAX godzinowa	ŚREDNIA dobowa	MAX miesięczna	MAX roczna		
	m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /mies	m ³ /rok		
1	2	3	4	5	6	7	8

3.4.3.2 Informacje o przeznaczeniu pobieranej wody

Komentarz:

W tym podrozdziale należy zaprezentować bilans zużycia wody i wskazać, na jakie cele będzie używana woda. Cele te można pogrupować na różne sposoby i może to być np. wykorzystanie wody:

- jako surowca będącego składnikiem produktu,
- do tworzenia roztworów chemicznych,
- do rozpuszczania surowców i tworzenia odpowiednich mieszanin,
- do celów chłodzenia,
- do mycia instalacji,
- do zraszania placów magazynowych,
- do tworzenia mgły wodnej,
- do tworzenia kurtyny wodnej,
- do roztwarzania surowców w procesie hydrolizy,
- do płukania.

Woda może być również wykorzystywana dla celów porządkowych, do utrzymania zieleni, jak również na potrzeby bytowo-sanitarne, jak i dla celów przeciwpożarowych. Informację tę można przedstawić przy wykorzystaniu tabeli, jak niżej:

Tabela 3.4-7: Informacje o przeznaczeniu wody									
Źródło wody	Całkowite zużycie	Na potrzeby instalacji A	Na potrzeby procesu B	Na potrzeby chłodzenia	Na potrzeby bytowo-sanitarne	Na potrzeby inne 1	Na potrzeby inne 2	Na potrzeby inne 3	Na potrzeby inne 4
	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]	[m ³ /rok]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
UPOW1									
UPOW2									
UPOW3									
UPOW4									
UPOD1									
UPOD2									
ODPAD1									
...									
OGÓLEM:									

Objaśnienia do kolumn tabeli:

1) Zgodnie z tabelami:

- Tabela 3.4-1: Informacja o ujęciach wody powierzchniowej
- Tabela 3.4-2: Informacja o ujęciach wody podziemnej

- Tabela 3.4-3: Informacja o innych źródłach wody wykorzystywanej na potrzeby instalacji PZ i na inne potrzeby
- (2) Całkowite roczne zużycie wody z danego ujęcia lub źródła wody.
 (3)-(10) i więcej: Całkowite roczne zużycie wody z danego ujęcia/źródła z przeznaczeniem na różne potrzeby opisane w nagłówku kolumny.

--

3.4.4 Oddziaływanie na środowisko

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić:

- informacje o wodach objętych pozwoleniem,
- uwarunkowania mogące mieć wpływ na warunki pozwolenia (stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu korzystania z wód, obowiązku w stosunku do osób trzecich),
- ustalenia programów i planów, które mogą warunkować wydanie pozwolenia oraz
- oddziaływaniu, jakie pobór wody wywiera na środowisko.

3.4.4.1 Charakterystyka wód objętych pozwoleniem zintegrowanym

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy podać charakterystykę wód (powierzchniowych i podziemnych) będących w zasięgu oddziaływania zakładu¹⁰⁶.

3.4.4.1.1 Wody podziemne

Komentarz:

Niniejszy podrozdział należy wypełnić w przypadku poboru wody ze źródeł podziemnych.

W tym podrozdziale należy przedstawić informacje o źródle wody. Informacja o źródle pobieranej wody powinna obejmować charakterystykę wód objętych pozwoleniem zintegrowanym¹⁰⁷, w tym jakość wody w źródle i inne informacje dotyczące parametrów ujęcia wód podziemnych (należy opisać korzystając z dokumentacji hydrogeologicznej). W przypadku poboru wód podziemnych obowiązkowym załącznikiem do wniosku jest dokumentacja hydrogeologiczna¹⁰⁸.

Dokumentacja hydrogeologiczna może być obszernym dokumentem i odnosić się do wielu zagadnień. Poniżej w tabeli zaproponowano zestaw zagadnień, które mogą być przedmiotem tego opracowania i które w skrócie należałoby zaprezentować w tym miejscu wniosku – odnosząc się do źródła, czyli do dokumentacji hydrogeologicznej.

Tabela 3.4-8: Zestawienie podstawowych informacji wynikających z dokumentacji hydrogeologicznej		
Zagadnienie	Ustalenia dokumentacji hydrogeologicznej	Uwagi
1	2	3
Zasoby eksploatacyjne ujęcia		
Depresja w otworach wchodzących w skład ujęcia oraz depresja rejonowa i depresja regionalna		
Zasięg oddziaływania ujęcia		
Bilans zasilania, kierunki dopływu wód do ujęcia, granice obszaru zasilania i obszaru zasobowego, z uwzględnieniem współoddziaływania z sąsiednimi ujęciami wód podziemnych;		
Charakterystyka i prognoza trwałości oraz wahań właściwości fizycznych, składu chemicznego i stanu bakteriologicznego wody		
Opis stanu środowiska w obrębie obszaru zasobowego		

¹⁰⁶Art. 132 ustawy Prawo wodne

¹⁰⁷Art. 132 ustawy Prawo wodne

¹⁰⁸Art. 131 ustawy Prawo wodne

Tabela 3.4-8: Zestawienie podstawowych informacji wynikających z dokumentacji hydrogeologicznej		
Zagadnienie	Ustalenia dokumentacji hydrogeologicznej	Uwagi
1	2	3
ujęcia oraz ocena zagrożeń dla jakości ujmowanych wód podziemnych ze strony rozpoznanych ognisk zanieczyszczeń		
Analiza potrzeby ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych		
Zalecenia co do racjonalnej eksploatacji ujęcia dla jego właściciela, w tym do prowadzenia obserwacji i pomiarów podczas jego eksploatacji, oraz uzasadnienie do prowadzenia monitoringu osłonowego ujęcia		
Inne...		

Objaśnienia do kolumn tabeli:

1) Zagadnienia wymienione w pierwszej kolumnie wynikają bezpośrednio z treści rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz.U. 2014 poz. 596) i odniesienie do nich należy znaleźć w dokumentacji hydrogeologicznej sporządzonej w związku z zamiarem realizacji ujęcia wód podziemnych. Dokumentacja hydrogeologiczna jest załącznikiem do wniosku¹⁰⁹.

3.4.4.1.2 Wody powierzchniowe

Komentarz:

Niniejszy podrozdział należy wypełnić w przypadku poboru wody ze źródeł powierzchniowych.

W tym punkcie należy przedstawić informacje o wodach powierzchniowych będących źródłem wody. Informacje o charakterystyce wód powierzchniowych zaleca się podać korzystając z wzorców tabel przedstawionych poniżej.

¹⁰⁹ Art. 131 ust. 2b ustawy Prawo wodne

Tabela 3.4-9: Informacje o wodach powierzchniowych: ogólne oraz odnoszące się do punktu poboru wody		
1	Nazwa źródła wody	
2	Określenie miejsca poboru wody	<i>Wstawienie danych z tabeli: Tabela 3.4-1: Informacja o ujęciach wody powierzchniowej Tabela 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków</i>
3	Dorzecze / Region wodny / Zlewnia	<i>Należy podać przynajmniej dorzecze¹¹⁰.</i>
4	Rodzaj źródła wody	<i>Rodzaj źródła wody to¹¹¹: a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, albo b) sztuczny zbiornik wodny, albo c) struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, albo d) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.</i>
5	Naturalny / silnie zmieniony / sztuczny	<i>Należy odnieść się do sytuacji, czy jest to silnie zmieniona¹¹², czy sztuczna¹¹³ jednolita część wód powierzchniowych.</i>
6	Typ wód powierzchniowych	<i>Określenie zgodnie z Załącznikiem nr 6 „Typy wód powierzchniowych, z podziałem na kategorie tych wód” do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. 2011 nr 258 poz. 1549).</i>
7	Uwarunkowania hydrologiczne	<i>Jeśli jest to rzeka, to należy podać przepływy charakterystyczne, w tym przede wszystkim: SNQ - przepływ najniższy ze średnich z wielolecia, przepływ dyspozycyjny zwrotny lub bezzwrotny, przepływ nienaruszalny¹¹⁴, ale również inne wartości – takie jak np. WWQ - przepływ najwyższy z wysokich z wielolecia, SWQ - przepływ najwyższy ze średnich z wielolecia, SSQ - przepływ średni z wielolecia, NNQ - przepływ najniższy z niskich z wielolecia. Dane te należy podać w odniesieniu do przekroju rzeki, w którym będzie ujęcie/wylot.</i>
8	Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody	<i>Należy wpisać, że istnieją (lub nie) i odnieść się do ustaleń z rozdziału 3.3.3.1.7 Informacja o formach ochrony przyrody</i>
9	Uwarunkowania dodatkowe wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego lub warunków korzystania z wód zlewni	<i>Należy wpisać, że istnieją lub nie istnieją – bez opisywania szczegółów, które zawarte są w rozdziale 3.3.3.1.6 Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie dotyczącym gospodarki wodno-ściekowej.</i>
10	Inne uwarunkowania	<i>Należy wpisać, że istnieją lub nie istnieją – bez opisywania szczegółów, które zawarte są w odpowiednich ustaleniach opisanych we wniosku, np. w rozdziale 3.3.3.1.3 Obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich</i>

Tabela 3.4-10: Informacje o jakości wód powierzchniowych w punkcie poboru wody			
Lp.	Wskaźniki jakości wody (fizykochemiczne, biologiczne, hydromorfologiczne)	Jednostki miary	Wyniki pomiarów
1	2	3	4

Uwaga do tabeli:

Należy przedstawić wskaźniki charakterystyczne dla danej części wód. Nade wszystko powinno przedstawić się wszystkie wskaźniki odzwierciedlające jakość części wód, które mogą ulec zmianie wskutek poboru wody. Przedstawiając dane dot. jakości wód należy powołać się na laboratorium, które wykonywało badania, na metodę badawczą oraz na numer akredytacji lub innego potwierdzenia kompetencji wydanego dla laboratorium odnoszącego się do każdego ze wskaźników z osobna. Należy również wyraźnie wskazać, w jaki sposób i przez kogo pobierane były próbki kierowane do badań w danym laboratorium. Informacje te można przedstawić jako przypisy do tabeli lub można załączyć sprawozdania/protokoły z badań laboratoryjnych zawierające wszystkie te informacje.

¹¹⁰Art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne

¹¹¹Art. 9 ust. 1 pkt 4c ustawy Prawo wodne

¹¹²Art. 9 ust. 1 pkt 13d ustawy Prawo wodne

¹¹³Art. 9 ust. 1 pkt 13m ustawy Prawo wodne

¹¹⁴Art. 4 pkt 27 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Jeśli są dostępne takie dane, to informację o jakości wody należy podać dla punktu powyżej i poniżej zrzutu ścieków.

3.4.4.2 Stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy podać stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli¹¹⁵. Obowiązek ten realizuje się najczęściej poprzez analizę wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków.

3.4.4.3 Obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić opis obowiązków ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich¹¹⁶. Należy również wskazać sposoby wypełnienia tych obowiązków.

3.4.4.4 Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie poboru wody

Komentarz:

W podrozdziałach poniżej należy wskazać na uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych¹¹⁷, i strategicznych.

3.4.4.4.1 Ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego

Komentarz:

W tym podrozdziale należy przedstawić ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz warunki korzystania z wód regionu wodnego.

Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy zostały opublikowane w Monitorach Polskich. We wniosku należy dokonać odpowiednich wypisów relewantnych ustaleń.

Nazwa planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza

Monitor Polski

<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 49 poz. 549</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>	<i>M.P. 2011 r. nr 40 poz. 451</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 38 poz. 425</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dunaju</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 51 poz. 560</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 58 poz. 578</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoly</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 55 poz. 566</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Świeżej</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 59 poz. 923</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Jarftu</i>	<i>M.P. 2011 r. nr 37 poz. 424</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Łaby</i>	<i>M.P. 2011 r. nr 52 poz. 561</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Ucker</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 56 poz. 567</i>

Źródło: <http://www.kzgw.gov.pl/Ramowa-Dyrektywa-Wodna-Plany-gospodarowania-wodami.html>

¹¹⁵Art. 132 ustawy Prawo wodne

¹¹⁶Art. 132 ustawy Prawo wodne

¹¹⁷Art. 132 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo wodne

Warunki korzystania z wód regionu wodnego opracowuje właściwy regionalny zarząd gospodarki wodnej.

W przypadku planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zaleca się przedstawienie informacji o jednolitych częściach wód, na które oddziałuje pobór wody, określić cele środowiskowe dla jednolitych części wód na które oddziałuje pobór wód oraz informację czy istnieje zagrożenie w ich osiągnięciu ze względu na oddziaływanie instalacji.

W przypadku, gdy warunki korzystania z wód regionu wodnego nie zostały jeszcze opublikowane, w niniejszym rozdziale zaleca się zawrzeć taką informację.

3.4.4.4.2 Ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym

Komentarz:

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzeczy opracowuje Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, natomiast plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych opracowują regionalne zarządy gospodarki wodnej.

W niniejszym rozdziale należy się odnieść do zapisów wyżej wymienionych dokumentów oraz wskazać czy nie istnieją uwarunkowania/obowiązki, które należy uwzględnić przy planowaniu korzystania z wód lub w związku z sytuacjami awaryjnymi.

W przypadku, gdy dokumenty nie zostały jeszcze opublikowane, w niniejszym rozdziale zaleca się zawrzeć taką informację.

W przypadku, jeżeli dokumenty nie zostały opracowane, zaleca się wskazanie czy instalacja jest położona na obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi, czy też na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Informacji te mogą pochodzić z następujących źródeł:

- <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>
- <http://www.kzgw.gov.pl/pl/Wstepna-ocena-ryzyka-powodziowego.html>

3.4.4.4.3 Ustalenia planu przeciwdziałania skutkom suszy

Komentarz:

Plany przeciwdziałania skutkom suszy dla obszaru dorzeczy opracowuje Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, natomiast przeciwdziałania skutkom suszy dla regionów wodnych opracowują regionalne zarządy gospodarki wodnej.

W niniejszym podrozdziale należy odnieść się do ww. dokumentów i wskazać, czy plany mogą tworzyć uwarunkowania dla poboru wody.

W przypadku, gdy dokumenty nie zostały jeszcze opublikowane, w niniejszym rozdziale zaleca się zawrzeć taką informację.

3.4.4.4.4 Ustalenia krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych

Komentarz:

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych został opublikowany w M.P. 2010 nr 58 poz. 775, jego aktualizacja została opublikowana w M.P. 2011 nr 62 poz. 589

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, poza przypadkiem, kiedy instalacja objęta wnioskiem będzie oczyszczalnią ścieków komunalnych, nie dotyczy instalacji PZ. Niemniej jednak odniesienie się do jego zapisów jest obligatoryjne. Zaleca się aby w niniejszym podrozdziale należy odnieść się do zapisów programu, poprzez wskazanie np. nazwy aglomeracji, na terenie której zlokalizowana jest instalacja oraz informacji czy jest to aglomeracja kluczowa dla realizacji programu.

3.4.4.4.5 Ustalenia krajowego programu ochrony wód morskich

Komentarz:

*Odnoszenie się do ustaleń krajowego programu ochrony wód morskich **nie jest** obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać zapisów tego programu. W celu usprawnienia procesu wydawania pozwolenia zintegrowanego zaleca się we wniosku odniesienie się również do zapisów tego programu.*

3.4.4.4.6 Ustalenia warunków korzystania z wód zlewni

Komentarz:

*Odnoszenie się do ustaleń warunków korzystania z wód zlewni **nie jest** obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać zapisów tego dokumentu. W celu usprawnienia procesu wydawania pozwolenia zintegrowanego zaleca się we wniosku odniesienie się również do zapisów tego dokumentu.*

3.4.4.4.7 Wymagania ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikające z odrębnych przepisów

Komentarz:

*Odnoszenie się do wymagań ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikających z odrębnych przepisów **nie jest** obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać tych wymagań. W celu usprawnienia procesu wydawania pozwolenia zintegrowanego zaleca się we wniosku odniesienie się również do tych wymagań.*

3.4.4.5 Analiza oddziaływania poboru wody na środowisko

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić informacje o oddziaływaniu, jakie pobór wody wywiera na środowisko. Informacje te powinny obejmować następujące zagadnienia:

- określenie ograniczenia poboru (ilość, rozkład w czasie) wynikające z konieczności zachowania przepływu nienaruszalnego i możliwości korzystania z odpowiedniego przepływu dyspozycyjnego [dotyczy wód powierzchniowych] albo zasobów eksploatacyjnych [dotyczy wód podziemnych] oraz niepogorszenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych;*
- przedstawienie informacji o wykonaniu (lub zamiarze wykonania) urządzeń zapobiegających szkodom lub zmniejszających negatywne skutki wykonywania pozwolenia zintegrowanego na wnioskowanych warunkach;*
- przedstawienie informacji o zrealizowanych lub planowanym zakresie do realizacji niezbędnych przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.*

Należy również odnieść się do uwarunkowań zidentyfikowanych w podrozdziałach:

- 3.4.4.1 Informacja o wodach podziemnych i wodach powierzchniowych będących w zasięgu oddziaływania zakładu*
- 3.4.4.4 Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie poboru wody.*

3.4.5 Monitoring i wyniki pomiarów

Komentarz:

Sposób i zakres monitoringu procesów technologicznych, wielkości poboru, jakości pobranej wody, czy stanu środowiska powinien być związany z ustaleniami wynikającymi m.in. ze stosowania najlepszej dostępnej techniki.

Celem opisu monitoringu jest wykazanie, że wnioskodawca zidentyfikował potrzeby w zakresie monitorowania odpowiednich parametrów, uwzględniając:

- prawne obowiązki w zakresie pomiarów poboru wody;*
- zasady ewidencjonowania wyników pomiarów oraz ich przechowywania przez odpowiedni okres;*
- zakres i sposób monitorowania procesów technologicznych;*
- sposób postępowania w przypadku uszkodzenia aparatury pomiarowej;*
- sposób i częstotliwość przekazywania niezbędnych informacji i danych, organowi właściwemu do wydania pozwolenia, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i ewentualnie innym organom administracji publicznej.*

Wynikające wprost z przepisów prawa obowiązki monitoringowe zostały określone w dwóch rozporządzeniach:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz.U. 2014 poz. 1542);*
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz.U. 2008 nr 215 poz. 1366).*

Ponadto w dokumentach referencyjnych BAT również mogą zostać omówione istotne sposoby monitorowania dotyczące poboru, czy zużycia wody.

Należy zwrócić uwagę, że obecnie obowiązkowy monitoring dotyczy ilości pobieranej wody i obowiązuje od progu 100 m³/d (nominalne zapotrzebowanie).

3.4.5.1 Sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości pobieranej wody w stanie surowym

Komentarz:

W tym podrozdziale należy wymienić i krótko opisać urządzenia służące do pomiaru i rejestracji ilości pobieranej wody. Należy również przedstawić częstotliwość i metody prowadzenia pomiarów ilości pobieranej wody.

Należy opisać sposób postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych (może to odnosić się do mierzenia poboru na podstawie czasu pracy urządzeń i odniesieniu do ich wydajności). W przypadku poboru wód podziemnych należy również określić zasady prowadzenia okresowych pomiarów wydajności ujęcia i poziomu zwierciadła wody w studni, jak i inne pomiary wynikające z dokumentacji hydrogeologicznej (patrz: Tabela 3.4-8: Zestawienie podstawowych informacji wynikających z dokumentacji hydrogeologicznej).

W załączniku należy załączyć schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych. Schemat ten może mieć charakter planu sytuacyjnego, na którym określone zostanie miejsce w przestrzeni, gdzie znajdują się urządzenia pomiarowe lub schematu technologicznego, na którym określone zostaną punkty, w których umieszczone zostały urządzenia pomiarowe. Istotne jest, by wykazać, że:

(A) urządzenia pomiarowe pozwalają na nadzorowanie poboru i zużycia wody w taki sposób, który może przyczynić się do zapobiegania niekontrolowanym stratom i do ograniczenia zużycia wody;

(B) urządzenia pomiarowe pozwalają na nadzorowanie ilości i jakości odprowadzanych ścieków w taki sposób, który pozwala na utrzymywanie zgodności z warunkami odprowadzania ścieków oraz który pozwala na odpowiednio szybką do skali problemu identyfikację ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie.

W przypadku, jeżeli w związku z eksploatacją ujęcia wody konieczne było lub będzie rozmieszczenie znaków żeglugowych (np. kiedy czerpnia ujęcia wody wyprowadzona jest w głąb zbiornika wodnego lub ciek i może wraz z rurociągiem stanowić podwodną, niewidoczną przeszkodę dla żeglugi), schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych może również zawierać rozmieszczenie znaków żeglugowych. Schemat rozmieszczenia znaków żeglugowych może stanowić odrębny załącznik.

3.4.5.2 Sposób i zakres prowadzenia pomiarów jakości pobieranej wody w stanie surowym

Komentarz:

W tym podrozdziale należy opisać sposób (metody pomiarowe) i zakres pomiarów jakości wody pobieranej ze środowiska (badane parametry). Należy również przedstawić i scharakteryzować sposób poboru próbek wody, w tym urządzenia służące do poboru próbek wody a także częstotliwość prowadzenia pomiarów

3.4.5.3 Monitorowanie ciekłu w celu obserwacji warunków związanych z ewentualnymi ograniczeniami wynikającymi z konieczności zachowania przepływu nienaruszalnego

Komentarz:

Niniejszy podrozdział należy wypełnić w przypadku poboru wody ze źródeł powierzchniowych.

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić informacje dotyczące monitorowania zachowania przepływu nienaruszalnego np. poprzez monitoring wskazań wodowskazu własnego czy państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej

3.4.5.4 Wyniki prowadzonych pomiarów ilości i jakości pobieranej wody

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić wyniki pomiarów ilości oraz jakości pobieranej wody, jeżeli były prowadzone. Można również wskazać załącznik, w którym przedstawiono wyniki pomiarów.

3.4.5.5 Monitoring procesów technologicznych, w tym monitoring zużycia wody

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić, w jaki sposób monitorowane są procesy technologiczne ze względu na zużycie wody. Monitoring ten może polegać np. odczytach podliczników zainstalowanych na poszczególnych elementach instalacji PZ lub na obliczeniach użycia wody do procesu na podstawie np. receptur czy innych danych charakteryzujących proces technologiczny

3.4.6 Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie zużycia wody

3.4.6.1 Najlepsze dostępne techniki

Zasadniczym elementem dowiedzenia spełnienia wymagań BAT jest wykazanie dotrzymania granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT. Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie poboru wód, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ, m.in. zapewnienia racjonalnego zużycia

wody i innych surowców oraz materiałów i paliw, wykorzystywanie procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej oraz postępu naukowo-technicznego.

Jak wynika z cytowanej treści art. 143 ustawy POŚ - poza dokumentami referencyjnymi BAT¹¹⁸ w odniesieniu się do ww. wymagań pomocne mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska¹¹⁹, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie poboru i zużycia wody z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT¹²⁰ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”¹²¹.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach¹²².

Dokument 1. (podać tytuł)

Tabela 3.4-11: Najlepsze dostępne techniki w zakresie ograniczenia poboru i zużycia wody		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki w zakresie ograniczenia poboru i zużycia wody opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosownych konkluzji BAT lub BREFów.

3.4.6.1.1 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

¹¹⁸ <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

¹¹⁹ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

¹²⁰ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

¹²¹ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

¹²² W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

3.4.6.2 Zapobieganie i ograniczanie zużycia wody

Komentarz:

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach ograniczania poboru i zużycia wody (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska¹²³, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

3.4.7 Proponowane warunki pozwolenia

Komentarz:

Do podrozdziału tego wnioskujący przynosi odpowiednie dane wybrane z opisów zawartych w tym rozdziale, które mają ułatwić sformułowanie pozwolenia. W zależności od objętości wniosku i stopnia jego skomplikowania dane te można przenieść do tego podrozdziału wprost lub można zawrzeć w nim odniesienia do odpowiednich miejsc w podrozdziałach.

Należy pamiętać, aby wyraźnie wskazać, które instalacje podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, a które ujęte są we wniosku na mocy Art. 203 ust. 3 ustawy POŚ.

---

¹²³ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

3.5 Wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów

Komentarz:

Niniejszy podrozdział należy wypełnić w przypadku, gdy ścieki powstające w instalacji PZ wprowadzane są do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych¹²⁴.

W takim przypadku rozdział Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi należy usunąć.

3.5.1 Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście odprowadzania ścieków

Komentarz:

Większość ogólnych informacji o instalacji i jej funkcjonowaniu znajduje się w rozdziale „3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku”. W tym podrozdziale wniosku należy zamieścić dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, których umieszczenie w Rozdziale 3.1 niepotrzebnie komplikowałoby i zaciemniało ogólny opis instalacji. Będą to m.in. dostosowane do omawianego zagadnienia odprowadzania ścieków:

- informacje o stosowanych urządzeniach i technologiach, w szczególności informacje o charakterystyce technicznej źródeł powstawania ścieków oraz przyłączy do zewnętrznej kanalizacji,*
- informacje o ocenie stanu technicznego urządzeń będących źródłem ścieków bądź ograniczających ich ilość lub zanieczyszczenie,*
- informacje o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.*

Zaleca się zamieszczenie uzupełnień do schematów technologicznych¹²⁵ (wskazujących na przykład na różne warianty pracy źródeł ścieków lub wylotów ścieków lub pokazujących, którym przyłączem wprowadzane są ścieki, z których źródeł) lub bilansu masowego¹²⁶.

Uregulowania związane z wprowadzaniem ścieków do kanalizacji będą ujęte w umowie z przedsiębiorstwem odbierającym ścieki. Uwarunkowania dotyczące wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych mogą być również zawarte w pozwoleniu wodnoprawnym na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, jeżeli takie pozwolenie jest wymagane.

Zaleca się również odniesienie do zapisów umowy na dostawy wody (w przypadku dostarczania wody z wodociągu) oraz zapisów pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód (w przypadku, gdy woda pobierana ze środowiska nie jest wykorzystywana wyłącznie na potrzeby instalacji PZ).

3.5.2 Ilość, stan i skład ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych

Komentarz:

W przypadku, gdy ścieki nie będą wprowadzane do wód lub do ziemi, czyli gdy będą wprowadzane do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych, wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien zawierać informacje o proponowanej ilości, stanie i składzie ścieków odprowadzanych z instalacji PZ do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych¹²⁷.

3.5.2.1 Proponowana ilość ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić ogólną proponowaną ilość ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych. Zaleca się przedstawienie tych informacji za pomocą poniższych parametrów: :

¹²⁴ Art. 208 ust. 2 pkt d) ustawy POŚ

¹²⁵ Art. 184 ustawy POŚ

¹²⁶ Art. 184 ustawy POŚ

¹²⁷ Art. 208 ust. 2 pkt d) ustawy POŚ

- w m³ wielkość maksymalnej godzinowej ilości ścieków wprowadzanych do kanalizacji,
- w m³ wielkość średniej dobowej ilości ścieków wprowadzanych do kanalizacji,
- w m³ wielkość maksymalnej rocznej ilości ścieków wprowadzanych do kanalizacji.

3.5.2.2 Stan i skład ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić stan i skład ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych¹²⁸. Zaleca się aby przedstawić zarówno rzeczywisty stan i skład ścieków oraz odniesienie do dopuszczalnych wartości wskaźników określonych w umowie na wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych oraz określonych w rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. 2006 Nr 136 poz. 964).

Zaleca się przedstawienie powyższych informacji w tabeli wg wzoru zaproponowanego poniżej.

Tabela 3.5-1: Dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń oraz wartości wskaźników zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach					
Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w odprowadzanych ściekach	Dopuszczalna wartość wskaźnika wg umowy na odprowadzanie ścieków / pozwolenia wodnoprawnego	Dopuszczalna wartość wskaźnika wynikające z przepisów ¹²⁹	Graniczne wielkości emisyjne (GWE)
1	2	3	4	5	6

Objaśnienia do kolumn tabeli

*(3) Należy wpisać wartość wskaźnika w odprowadzanych ściekach na podstawie wyników przeprowadzonych pomiarów
(6) Należy wpisać wartość GWE dla wskaźnika określoną w konkluzjach BAT, w przypadku, gdy nie opublikowano konkluzji BAT lub w konkluzjach BAT dla wskaźnika nie określono GWE należy wpisać BRAK.*

3.5.3 Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie emisji

3.5.3.1 Najlepsze dostępne techniki

Zasadniczym elementem dowiedzenia spełniania wymagań BAT jest wykazanie dotrzymania granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT. Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie ilości ścieków i poprawę ich jakości, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ, m.in. zapewnienia racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw; ograniczania wielkości emisji; wykorzystywania procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej oraz postępu naukowo-technicznego.

3.5.3.1.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

¹²⁸ Art. 208 ust. 2 pkt d) ustawy POŚ

¹²⁹ Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. 2006 Nr 136 poz. 964)

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie ograniczenia ilości ścieków i poprawy ich jakości z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT¹³⁰ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”¹³¹.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach¹³².

Dokument 1. (podać tytuł)

Tabela 3.5-2: Najlepsze dostępne techniki w zakresie wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki w zakresie ograniczenia ilości ścieków i poprawy ich jakości opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosownych konkluzji BAT lub BREFów.

3.5.3.1.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między stanem faktycznym a zaleceniami konkluzji BAT lub dokumentów BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania techniki określonej jako najlepsza dostępna w odpowiednich konkluzjach BAT lub BREFach. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.5.3.2 Zapobieganie i ograniczanie emisji

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach ograniczenia ilości ścieków i poprawy ich jakości (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska¹³³, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

¹³⁰ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POS

¹³¹ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

¹³² W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

¹³³ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

3.5.4 Proponowane warunki pozwolenia

Komentarz:

Do podrozdziału tego należy przenieść odpowiednie dane wybrane z opisów zawartych w tym rozdziale, które mają ułatwić sformułowanie pozwolenia. W zależności od objętości wniosku i stopnia jego skomplikowania dane te można przenieść do tego podrozdziału wprost lub można zawrzeć w nim odniesienia do odpowiednich miejsc w podrozdziałach niniejszego rozdziału.

3.6 Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi

Komentarz:

Niniejszy podrozdział należy wypełnić w przypadku, gdy ścieki powstające w instalacji PZ wprowadzane są do wód lub do ziemi.

W takim przypadku rozdział Wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów należy usunąć.

W przypadku odprowadzania z instalacji PZ ścieków do wód lub do ziemi wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien spełniać wymagania określone dla wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi¹³⁴.

Należy podkreślić, iż ilość i skład ścieków bytowych i deszczowych nie powinny być objęte wnioskiem o pozwolenie zintegrowane, gdyż ścieki te powstają niezależnie od eksploatacji instalacji PZ. Zgodnie z art. 208 ust. 2 pkt 1 lit. d¹³⁵ ustawy POŚ przedmiotem wniosku powinny być ścieki przemysłowe. Jeśli ścieki bytowe lub wody opadowe lub roztopowe są wykorzystywane w całości lub w części w instalacji, to powinny być uwzględnione w treści wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego w kontekście gospodarki surowcowej, w bilansie wodno-ściekowym, jednak nie wtedy, gdy są jako ścieki tych dwóch rodzajów odprowadzane do środowiska lub do kanalizacji.

3.6.1 Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście odprowadzania ścieków

Komentarz:

Większość ogólnych informacji o instalacji i jej funkcjonowaniu znajduje się w rozdziale „3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku”. W tym podrozdziale wniosku należy zamieścić dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, których umieszczenie w Rozdziale 3.1 niepotrzebnie komplikowałoby i zaciemniało ogólny opis instalacji. Będą to m.in. dostosowane do omawianego zagadnienia odprowadzania ścieków¹³⁶:

- informacje o stosowanych urządzeniach i technologiach, w szczególności informacje o charakterystyce technicznej źródeł powstawania ścieków oraz miejsc (wylotów), w których są one wprowadzane do środowiska lub do zewnętrznej kanalizacji,
- informacje o ocenie stanu technicznego urządzeń będących źródłem ścieków bądź ograniczających ich ilość lub zanieczyszczenie,
- opisy zakładanych wariantów funkcjonowania instalacji, w tym opisy wariantów środków zapobiegających powstawaniu zanieczyszczeń, o ile takie warianty istnieją,
- informacje o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić schemat technologiczny instalacji wraz z bilansem masowym i rodzajami wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska¹³⁷. Należy podkreślić, że informacje powinny być przedstawione w sposób bardziej szczegółowy niż blokowy (ogólny) schemat technologiczny.

Ponadto może okazać się także konieczne zamieszczenie uzupełnień do schematów technologicznych¹³⁸ (wskazujących na przykład na różne warianty pracy źródeł ścieków lub wylotów ścieków lub pokazujących, który wylot odprowadza ścieki, z których źródeł) lub bilansu masowego¹³⁹.

Bezpośrednim wymaganiem wynikającym z ustawy Prawo wodne¹⁴⁰ jest przedstawienie informacji o sposobie zagospodarowania osadów ściekowych. Informacja ta będzie zawarta w rozdziale dotyczącym gospodarki odpadami.

¹³⁴ Art. 208 ust. 1 ustawy POŚ

¹³⁵ Wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego zawiera także (...) informacje dotyczące instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego o (...) prognozowanej ilości, stanie i składzie ścieków przemysłowych, o ile ścieki nie będą wprowadzane do wód lub do ziemi (...).

¹³⁶ Art. 184 ustawy POŚ

¹³⁷ Art. 132 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo wodne

¹³⁸ Art. 184 ustawy POŚ

¹³⁹ Art. 184 ustawy POŚ

¹⁴⁰ Art. 132 ust. 5 pkt 6 ustawy Prawo wodne

3.6.2 Instalacje i urządzenia wodne służące do gromadzenia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy przedstawić opis instalacji i urządzeń służących do gromadzenia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków¹⁴¹, w tym określenie położenia wylotów ścieków za pomocą współrzędnych geograficznych¹⁴².

W załączniku należy załączyć:

- *mapę sytuacyjno-wysokościową terenu, na której przedstawiony zostanie plan urządzeń wodnych, zaznaczony zostanie zasięg zamierzonego korzystania z wód oraz oznaczenie nieruchomości i ich powierzchnia,*
- *rysunki zasadniczych przekrojów podłużnych i poprzecznych urządzeń wodnych; w przypadku odprowadzania ścieków do rzeki należy załączyć przekroje koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania urządzeń wodnych; informacje te powinny zostać przedstawione w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód,*
- *schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych – na schemacie należy pokazać powiązania poszczególnych urządzeń wodnych z instalacją.*

W przypadku, jeżeli pobór wody następuje ze środowiska rozsądne i praktyczne wydaje się umieszczenie na jednym rysunku/schemacie zarówno urządzeń związanych z poborem wody, jak i z odprowadzaniem ścieków. W takiej sytuacji, należy w tym miejscu przywołać numery załączników, w których informacje zostały przedstawione.

3.6.3 Cel i zakres wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

Komentarz:

W tym miejscu należy ogólnie określić aktualne i planowane:

- *źródła powstawania ścieków,*
- *miejsca wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi lub do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych,*
- *jakość i ilości ścieków,*

w podziale na poszczególne strumienie ścieków – tak, jak to wynika z technologii zakładu i z układu systemu wodociągowo-kanalizacyjnego.

Należy wskazać na źródła informacji, na podstawie których określono ilość i jakość ścieków.

3.6.4 Charakterystyka strumieni ścieków i miejsc odprowadzania ścieków do środowiska

Komentarz:

W tym podrozdziale należy przedstawić syntetyczne zestawienie przedmiotu tej części wniosku, czyli każdego przypadku odprowadzania ścieków do środowiska lub do zewnętrznych urządzeń do kanalizacyjnych. Należy wskazać na każdy wylot do środowiska lub do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych i należy wskazać na to, jakie strumienie ścieków są wprowadzane za pomocą każdego z wylotów:

- *ścieki przemysłowe, w tym wody odciekowe ze składowisk odpadów i miejsc ich magazynowania,*
- *ścieki przemysłowe biologicznie rozkładalne,*
- *ścieki inne niż ścieki przemysłowe i ścieki przemysłowe biologicznie rozkładalne,*
- *ścieki z oczyszczania gazów odlotowych z procesu termicznego przekształcania odpadów,*

¹⁴¹Art. 132 ust. 5 pkt 2 ustawy Prawo wodne

¹⁴²Art. 132 ust. 2a ustawy Prawo wodne

- ścieki przemysłowe zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego,
- ścieki przemysłowe o zawartości sumy chlorków i siarczanów powyżej 1500 mg/l,
- ścieki oczyszczone pochodzące z instalacji oczyszczania spalin metodą mokrą wapienną,
- ścieki z mokrych technologii odprowadzania odpadów paleniskowych w elektrowniach,
- wody chłodnicze,
- ścieki pochodzące ze stacji uzdatniania wody,
- inne, których rodzaj wymaga wyodrębnienia z uwagi na określenie uwarunkowań dopuszczalności odprowadzania ścieków.

Wylotami mogą być odprowadzone mieszaniny ww. rodzajów ścieków.

W celu domknięcia bilansu wodno-ściekowego należy przedstawić informację o innych przypadkach odprowadzania ścieków do środowiska, w tym ścieków bytowych, wód opadowych lub roztopowych.

3.6.4.1 Źródła i strumienie ścieków

Komentarz:

Analiza procesów przebiegających w zakładzie, której opis znajduje się w rozdziałach:

- 3.1 Informacje ogólne o przedmiocie wniosku oraz
- 3.6.1 Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście odprowadzania ścieków

powinna umożliwić identyfikację urządzeń, instalacji, procesów, działań, które powodują powstawanie ścieków. Informacje te powinny umożliwić sporządzenie zestawienia źródeł oraz miejsc odprowadzania ścieków.

Proponuje się, aby zestawienie to przybrało formę tabeli 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków.

W następnym kroku należy nieco szerzej scharakteryzować źródła ścieków, strumienie ścieków oraz wyloty ścieków. Zestawienie tych danych proponuje się zamieścić w tabelach wg wzorców:

- Tabela 3.6-2: Identyfikacja rodzajów zanieczyszczeń w ściekach
- Tabela 3.6-3: Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska
- Tabela 3.6-4: Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie

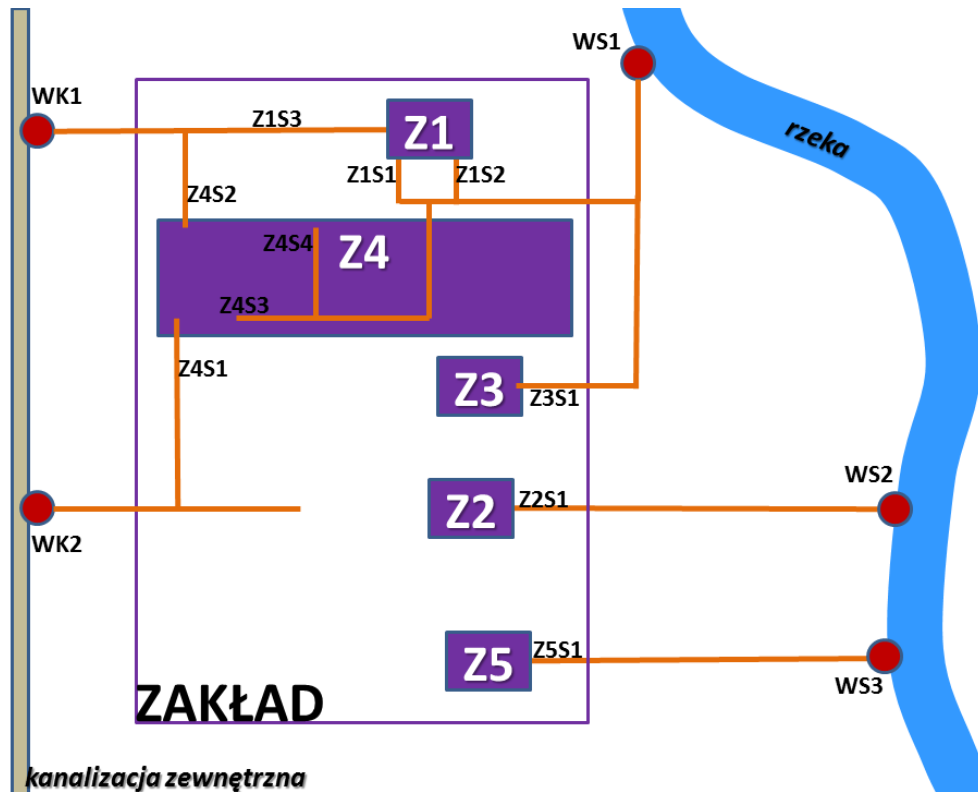

Tabela 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków

Źródło	Charakterystyka źródła i strumienia ścieków	Odprowadzanie ścieków– nr wylotu	Uwagi
1	2	3	4
Z1	Strumień 1 (Z1S1): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	WS1	
Z1	Strumień 2 (Z1S2): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	WS1	
Z1	Strumień 3 (Z1S3): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		
Z2	Strumień 1 (Z2S1): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	WS2	
Z3	Strumień 1 (Z3S1): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	WS1	
Z4	Strumień 1 (Z4S1): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		
Z4	Strumień 2 (Z4S2): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		
Z4	Strumień 3 (Z4S3): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	WS1	
Z4	Strumień 4 (Z4S4):	WS1	

Tabela 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków			
Źródło	Charakterystyka źródła i strumienia ścieków	Odprowadzanie ścieków–nr wylotu	Uwagi
1	2	3	4
	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału		
Z5	Strumień 1 (Z5S1): Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	WS3	
...			

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.
Tabela odzwierciedla układ zilustrowany na schemacie poniżej:

Tego typu schemat powinien być elementem wniosku, jeśli bez schematu trudno pokazać zlewnie poszczególnych wylotów ścieków. Plan kanalizacji zakładowej powinien być obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

Uwaga ogólna do tabeli: Jeśli zakres informacji niezbędnej do analizy wymaga znacznie więcej miejsca, niż to oferuje tabela – wówczas w tabeli należy wskazać odniesienie do odpowiedniego podrozdziału, w którym dane zagadnienie jest omawiane

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Źródłem może być w szczególności proces produkcyjny.

Należy odnieść się do schematu technologicznego lub do planu sytuacyjnego (zamieszczonego np. w załączniku), na którym zaznaczone jest każde źródło - w sposób pozwalający na jego jednoznaczną identyfikację. [Z1=źródło ścieków nr1, Z2= źródło ścieków nr2 itd.]

(2)Charakteryzując źródło należy wskazać na podstawowe parametry określające źródło, wskazujące na możliwe rodzaje i wielkości zanieczyszczeń wprowadzanych do ścieków, np.:

- surowce stosowane w procesie;
- przemiany fizyczne i chemiczne zachodzące w trakcie procesu;

- po jakim procesie następuje proces mycia;
- ilość wody zużywanej do procesu itp.

Należy również wskazać na:

- czas pracy źródła,
- różne obciążenia pracy źródła i związane z tym różne możliwe ilości ścieków i rodzaje zanieczyszczeń w ściekach,
- różne tryby pracy źródła i związane z tym możliwe ilości ścieków i rodzaje zanieczyszczeń w ściekach, ,
- to, czy źródło wyposażone jest w urządzenia ochrony środowiska – jakie,
- to, czy prowadzone są jakieś działania w zakresie zapobiegania lub ograniczania ilości lub zanieczyszczenia ścieków – jakie,
- inne cechy, które decydować powinny o analizowaniu ścieków powstających w źródle.

Zagadnienie to zapewne wymagać będzie odniesień do analiz w części tekstowej wniosku – poza tabelą.

W wielu przypadkach analiza ta będzie musiała być odniesiona do źródła (np. procesu produkcyjnego) w kontekście konkretnego strumienia ścieków. Z danego źródła (procesu produkcyjnego) mogą być odprowadzane różne strumienie ścieków i odpowiednio je oznaczyć np. $Z_n S_m$ gdzie Z to symbol źródła, n to indeks oznaczający źródło nr 1, nr 2 itd., a S to symbol strumienia ścieków, a m to indeks oznaczający strumień nr 1, nr 2 itd. I tak np. w tej konwencji Z1S1 to będzie strumień ścieków nr 1 ze źródła nr 1.

(3) W tej kolumnie należy wskazać sposób i miejsce odprowadzania ścieków do środowiska. Należy odnieść się do schematu technologicznego lub do planu sytuacyjnego (zamieszczonego np. w załączniku), na którym zaznaczone są wyloty ścieków.

3.6.4.2 Rodzaje zanieczyszczeń w ściekach oraz inne charakterystyczne parametry ścieków

Komentarz:

Po identyfikacji strumieni ścieków oraz wylotów należy przedstawić analizę składu ścieków.

Tabela 3.6-2: Identyfikacja rodzajów zanieczyszczeń w ściekach

Strumień ścieków	Sposób określenia rodzajów zanieczyszczeń	Substancje zawarte w ściekach / / Parametry ścieków	Uwagi
1	2	3	4
Z1S1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z1S2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z1S3	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z2S1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z3S1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z4S1	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z4S2	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	
Z4S3	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2	

Tabela 3.6-2: Identyfikacja rodzajów zanieczyszczeń w ściekach

Strumień ścieków	Sposób określenia rodzajów zanieczyszczeń	Substancje zawarte w ściekach / / Parametry ścieków	Uwagi
1	2	3	4
		itd...	
Z4S4	Opis + ew. odniesienie do podrozdziału	Substancja 1 / Parametr 1 Substancja 2 / Parametr 2 itd...	

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Uwaga ogólna do tabeli: Jeśli zakres informacji niezbędnej do analizy wymaga znacznie więcej miejsca, niż to oferuje tabela – wówczas w tabeli należy wskazać odniesienie do odpowiedniego podrozdziału, w którym dane zagadnienie jest omawiane.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Strumień ścieków – zgodnie z identyfikacją w tabeli:

- Tabela 3.6 1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków

(2) Należy przedstawić ogólne założenia, źródła informacji itp. dane, które stanowiły podstawę do określenia, jakie substancje zanieczyszczające i jakie parametry jakości ścieków będą charakterystyczne i istotne dla danego strumienia.

Zagadnienie to zapewne wymagać będzie odniesień do analiz i obliczeń w części tekstowej wniosku – poza tabelą.

W tabeli należy wskazać na podstawowe informacje będące źródłem informacji o wielkości emisji w odniesieniu do każdej z substancji / każdego z parametrów z osobna, jak np.:

- wyniki pomiarów,
- bilans masowy/obliczenia stechiometryczne,
- dane literaturowe,
- efektywność urządzeń ochronnych (pod/oczyszczalnie ścieków),
- efektywność działań ochronnych (utrzymywanie odpowiednich parametrów procesowych, dobór odpowiednich materiałów i in.).

W tej tabeli nie określa się jeszcze wielkości emisji, a jedynie identyfikuje rodzaj zanieczyszczeń.

Substancje, które wytwarzane są w trakcie realizacji procesów przez źródło i przedostają się do strumienia ścieków wynikają z różnego rodzaju przemian i znajomość technologii i procesów zachodzących w zakładzie oraz wiedza z odpowiedniej dziedziny pozwalają na określenie rodzajów substancji, które są generowane i mogą przedostawać się do ścieków. Można się ponadto w tym zakresie wspierać wieloma materiałami źródłowymi np.: „Wskazówkami do przeprowadzania okresowej analizy wydanych pozwoleń zintegrowanych”¹⁴³. W opracowaniu tym wskazano na charakterystyczne rodzaje zanieczyszczeń, które mogą pojawić się w gazach, pyłach, czy ściekach odprowadzanych z instalacji PZ:

- Załącznik 1 część 3 i 4: „Orientacyjny wykaz zanieczyszczeń wody właściwych dla poszczególnych branż” (http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/Z1_3.doc; http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/Z1_4.doc)

Opracowanie to powstało w dużej mierze w oparciu o: „Wytyczne dotyczące wdrażania Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń”: http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/wytyczne_PRTR.pdf (Dodatek 4: Orientacyjny wykaz zanieczyszczeń właściwych dla poszczególnych branż; Dodatek 5: Orientacyjny wykaz zanieczyszczeń wody właściwych dla poszczególnych branż). Warto zatem wraz z upływem czasu śledzić ewentualne aktualizacje tego opracowania.

(3) W tej kolumnie wpisuje się dla każdego strumienia ścieków substancje zawarte w ściekach oraz inne parametry ścieków, które będą przedmiotem dalszej analizy. Przez inne parametry ścieków rozumie się np. stan określony przez wartość odczynu pH lub przez temperaturę, ale również parametry zbiorcze stosowane w analizie jakości ścieków, jak np. BZT, ChZT, zawiesiny ogólne, czy też substancje ekstrahujące się eterem naftowym i inne wskaźniki.

3.6.4.3 Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska

Komentarz:

Analizy przepływów i składu oraz stanu poszczególnych strumieni ścieków w połączeniu z wiedzą o łączeniu się poszczególnych strumieni w sieci kanalizacyjnej zakładu pozwala na określenie ilości i jakości ścieków na wylocie do środowiska lub do zewnętrznej kanalizacji.

Wszystkie ścieki z zakładu mogą trafiać do zakładowej oczyszczalni ścieków, która buforuje wszystkie nierównomierności przepływów i składów, a może być i tak, że na wylocie odzwierciedla się czy to sezonowość, czy też inny rodzaj nierównomierności składu, stanu i ilości ścieków. Może to tworzyć konieczność odrębnych analiz dla np. obiegu chłodzącego, albo dla sytuacji awaryjnej typu pożar.

Należy odpowiednio korzystać z zaproponowanych tabel, czy układu rozdziałów, aby właściwie dostosować te wytyczne do konkretnej sytuacji, w której są one wykorzystywane. Nieco więcej wyjaśnień w tym zakresie zaprezentowano w rozdziale 3.6.5 Analiza wariantów pracy instalacji

¹⁴³ http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/wskazowki_okresowa_analiza.pdf

Poniżej zaprezentowano tabelę, która może opisywać całoroczną działalność zakładu, a może również być zaprezentowana dla podokresów, dla sytuacji odbiegających od normalnych itp.

Tabela 3.6-3: Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska										
Wylot	Prze- pływ	Prze- pływ	Prze- pływ	Prze- pływ	Prze- pływ	Substancja/ Parametr	Stężenie/ Wartość	Stężenie/ Wartość	Ładunek roczny	Uwagi
	max m ³ /s	max m ³ /h	średni m ³ /d	średni m ³ /mies	max m ³ /rok		średnio- dobowe	średnio- miesięczne	max kg/rok	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
WS1						Substancja 1 / Parametr 1				
						Substancja 2 / Parametr 2				
						itd...				
WS2						Substancja 1 / Parametr 1				
						Substancja 2 / Parametr 2				
						itd...				
WS3						Substancja 1 / Parametr 1				
						Substancja 2 / Parametr 2				
						itd...				
WK1						Substancja 1 / Parametr 1				
						Substancja 2 / Parametr 2				
						itd...				
WK2						Substancja 1 / Parametr 1				
						Substancja 2 / Parametr 2				
						itd...				
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Uwaga: Dane zawarte w tabeli powinny być zestawieniem wyników analiz, które powinny być udokumentowane we wniosku w odpowiednich podrozdziałach.

Uwaga: Układ tabeli można wykorzystać do charakterystyki odprowadzania ścieków do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych, jeśli analizy w tym zakresie są przedmiotem wniosku. Jak wspomniano we wstępie w przypadku wprowadzania ścieków do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych, w skrajnym przypadku wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego może sprowadzać się do określenia w nim prognozowanej ilości, stanu i składu ścieków przemysłowych.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(1) Wyloty ścieków – zgodnie z identyfikacją w tabeli 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków

(2)–(6) Podanie wielkości przepływu ścieków na wylocie jako maksymalnej lub średniej wartości odniesionej do różnych przedziałów czasowych zobrazuje częściowo nierównomierność przepływu. Bezpośrednio z ustawy Prawo wodne wynika konieczność podania przepływów: maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego. Propozycja dodatkowego podania wartości maksymalnej chwilowej oraz maksymalnej miesięcznej jest zaleceniem, w jaki sposób można pokazać inne uwarunkowania związane z nierównomiernością odpływu ścieków, co może być istotne przy analizie oddziaływania na środowisko. Jeśli w konkretnym przypadku zaproponowany sposób nie okaże się optymalny – można przyjąć inne sposoby prezentacji informacji wymaganej przez ustawę. W szczególności inaczej można pokazać te dane, gdy czy to pobór wody, czy zrzut ścieków mają charakter sezonowy.

(2) Maksymalny możliwy przepływ chwilowy.

(3) Maksymalny możliwy przepływ godzinowy.

(4) Średni przepływ dobowy.

(5) Średni przepływ miesięczny.

(6) Maksymalny przepływ roczny.

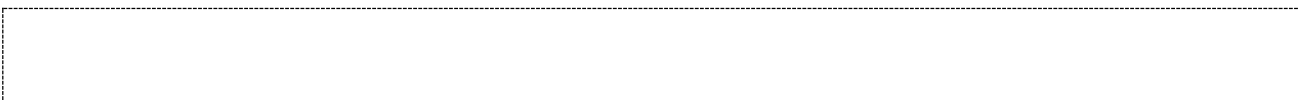
(7) Zestaw substancji i parametrów charakterystycznych dla danego wylotu ścieków – na podstawie analizy opartej m.in. na informacjach zawartych w tabelach::

- Tabela 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków
- Tabela 3.6-2: Identyfikacja rodzajów zanieczyszczeń w ściekach

(8) Wartość stężenia danego zanieczyszczenia na wylocie ścieków np. w mg/dm³ lub wartość parametru określanego innym mianem np. stopnie Celsjusza lub pH. Informacja o wartościach średniodobowych.

(9) Jak wyżej, tyle że informacja o wartościach średniomiesięcznych.

(10) Maksymalny ładunek danego zanieczyszczenia możliwy do odprowadzenia do odbiornika lub do kanalizacji danym wylotem.

3.6.4.4 Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie

Komentarz:

Wymagania co do jakości i ilości ścieków, które mogą być odprowadzane do środowiska lub do kanalizacji determinowane są lub mogą być również przez oddziaływanie, jakie będzie powodowane przez te ścieki w odbiorniku/kanalizacji. To zagadnienie będzie przedmiotem analiz w rozdziale 3.3.3. W niniejszym podrozdziale następuje natomiast porównanie wymagań co do jakości i ilości ścieków na wylocie do odbiornika lub do kanalizacji z wartościami charakteryzującymi ścieki z zakładu.

Wymagania emisyjne lub quasi-emisyjne (zanieczyszczenia czy energie wprowadzane do zewnętrznej kanalizacji nie są emisjami), do których należy się odnieść:

A) zostały określone w przepisach prawa polskiego:

- w odniesieniu do ścieków odprowadzonych do środowiska w:
  - rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006 nr 137 poz. 984 z późn. zm.);
- w odniesieniu do ścieków odprowadzanych do kanalizacji w:
  - rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. 2006 nr 136 poz. 964 z późn. zm.);
  - rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzenie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (Dz.U. 2005 nr 233 poz. 1988 z późn. zm.)

Należy zwrócić uwagę, że oprócz jednoznacznych wymagań prawnych określonych w postaci standardów emisyjnych lub granicznych wielkości emisyjnych wiele zagadnień związanych z odprowadzaniem ścieków może być opisanych w dokumentach referencyjnych BAT, w tym w konkluzjach BAT i może odnosić się do sytuacji mających zastosowanie dla analizowanej instalacji.

We wniosku należy sporządzić zestawienie, z którego powinna wynikać zgodność w zakresie emisji z poszczególnych wylotów w odniesieniu do wymagań konkretnych, takich jak standardy emisyjne i graniczne wielkości emisyjne. W niniejszych wytycznych zaproponowano, aby zestawienie to miało formę, jak w tabeli 3.6-4: Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie

W razie konieczności istnieje możliwość odstąpienia od spełniania warunków¹⁴⁴ wynikających z granicznych wielkości emisyjnych. Jeśli taka sytuacja ma miejsce w odniesieniu do przedmiotu wniosku wówczas wniosek powinien zawierać uzasadnienie dla proponowanej wielkości emisji¹⁴⁵ oraz powinien odnosić się do kryteriów, które będą uwzględniane przez organ przy rozpatrywaniu¹⁴⁶ tego wniosku, a zatem:

- położenie geograficzne,
- lokalne warunki środowiskowe,
- charakterystyka techniczna instalacji,
- inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji,
- inne czynniki mające wpływ na środowisko jako całość.

Podobna możliwość ma miejsce w odniesieniu do parametrów określonych w rozporządzeniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód

¹⁴⁴Art. 204 ust. 2 ustawy POŚ

¹⁴⁵Art. 208 ust. 2 pkt 2 ustawy POŚ

¹⁴⁶Art. 204 ust. 3 ustawy POŚ

lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Mówi o tym art. 41 ust. 6 ustawy Prawo wodne: „Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, ustalając warunki wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, może określić w pozwoleniu wodnoprawnym wartości zanieczyszczeń w ściekach wyższe niż najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3, jeżeli dotrzymanie najwyższych dopuszczalnych wartości nie jest możliwe mimo zastosowania dostępnych technik i technologii oczyszczania ścieków oraz zmian w procesie produkcji, a jednocześnie stan wód odbiornika i ich podatność na eutrofizację pozwala na dokonanie odstępstw.” Wniosek w razie potrzeby powinien odpowiadać na zagadnienia związane z tymi warunkami.

Tabela 3.6-4: Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie

Wylot	Prze- plyw	Prze- plyw	Prze- plyw	Prze- plyw	Prze- plyw	Substancja/ Parametr	Stężenie/ Wartość	Stężenie/ Wartość	Ładunek roczny	Parametr charakterys- tyczny nr 1	Parametr charakterysty- czny nr 2	... inne parametry ...	Standard emisyjny (SE)	Graniczne wielkości emisyjne (GWE)	Uwagi
	max m ³ /s	max m ³ /h	średni m ³ /d	średni m ³ /mies	max m ³ /rok		średnio- dobowe	średnio- miesięczne	max kg/rok						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
WS1						Substancja 1 / Parametr 1	/								
						Substancja 2 / Parametr 2	/								
						itd...									
WS2						Substancja 1 / Parametr 1	/								
						Substancja 2 / Parametr 2	/								
						itd...									
WS3						Substancja 1 / Parametr 1	/								
						Substancja 2 / Parametr 2	/								
						itd...									
WK1						Substancja 1 / Parametr 1	/								
						Substancja 2 / Parametr 2	/								
						itd...									
WK2						Substancja 1 / Parametr 1	/								
						Substancja 2 / Parametr 2	/								
						itd...									

Uwaga: Tabela została częściowo wypełniona dla zilustrowania sposobu wprowadzania danych.

Uwaga: Dane zawarte w tabeli powinny być zestawieniem wyników analiz, które powinny być udokumentowane we wniosku w odpowiednich podrozdziałach.

Objaśnienia do kolumn tabeli:

Kolumny od (1) do (10) są powtórzeniem tabeli 3.6-3: Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska

(11)-(13) (i ewentualnie rozszerzenie tabeli na dalsze kolumny) – Jeśli standardy emisyjne lub graniczne wielkości emisyjne odnoszą się do umieszczonych już w tabeli danych pokazujących przepływy lub stężenia, to kolumny (11)-(13) pozostają puste. Jeśli jednak SE lub GWE odnoszą się do ładunków zanieczyszczeń, wielkości zanieczyszczenia do jednostki czasu lub do jednostki produktu lub surowca, wówczas w tych kolumnach należy wstawić te parametry, do których należy się porównać odnosząc się do wymagań sformułowanych jako SE lub GWE.

(14)-(15) W kolumnach tych należy wstawić parametry odnoszące się do emisji omówione we wstępie do niniejszego podrozdziału:

- standardy emisyjne,
- ustalenia konkluzji BAT w postaci granicznych wielkości emisyjnych lub innych wskaźników,

--

3.6.5 Analiza wariantów pracy instalacji

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale zaleca się przedstawienie szerszych analiz z uwzględnieniem rozbudowanych podokresów pracy instalacji w różnych trybach, zmiennego w czasie funkcjonowania poszczególnych procesów, jak również sytuacji eksploatacji instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.

Jeśli nierównomierność określona w tabelach poprzez przepływy i stężenia odniesione do różnych okresów czasu nie jest wystarczająca, by pokazać sezonowość lub inną nierównomierność jakości i ilości ścieków wówczas należy zastosować uwagę zawartą w ramce poniżej:

Sekwencję analiz związanych z tabelami i sekwencję samych tabel:

- Tabela 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków*
- Tabela 3.6-2: Identyfikacja rodzajów zanieczyszczeń w ściekach*
- Tabela 3.6-3: Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska*
- Tabela 3.6-4: Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie*

należy powtórzyć dla:

- różnych ewentualnych podokresów pracy instalacji, czy funkcjonowania poszczególnych procesów;*
- sytuacji eksploatacji instalacji w warunkach odbiegających od normalnych,*

tak, aby uzyskać końcową, miarodajną i wiarygodną informację o ściekach odprowadzanych do środowiska lub do kanalizacji zewnętrznej, aby z kolei dzięki temu uwzględnić powstające w tych warunkach ścieki, ich rodzaje, zanieczyszczenia i ilości w analizie:

- oddziaływania na środowisko i zgodności z wymaganiami w tym zakresie,*
- odniesienia do ogólnych oraz indywidualnych wymagań związanych z wprowadzaniem ścieków do kanalizacji.*

Przeprowadzenie tych analiz powinno prowadzić do skonstruowania ostatecznej wersji tabeli w układzie analogicznym do tabeli 3.6-3: Charakterystyka ścieków na wylocie do środowiska, która będzie uwzględnia bardziej złożone uwarunkowania związane z:

- podokresami pracy instalacji w różnych trybach,*
- zmiennym w czasie funkcjonowaniem poszczególnych procesów,*
- sytuacjami eksploatacji instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.*

Sprawdzenie zgodności z wymaganiami emisyjnymi i quasi-emisyjnymi powinno dokonać się w tabeli analogicznej do tabeli 3.6-4: Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie.

Wymagania emisyjne dla ścieków na wylocie odnoszące się do sytuacji odbiegających od normalnych są dla niektórych sytuacji doprecyzowane w przepisach. Można w tym miejscu zwrócić uwagę na przykład płynący z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w którym w objaśnieniu do wybranych wskaźników zanieczyszczeń stwierdzono, iż:

„W czasie rozruchu nowo wybudowanych, rozbudowanych lub przebudowanych oczyszczalni stosujących biologiczne metody oczyszczania ścieków najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń podwyższa się w stosunku do wartości podanych w załączniku maksymalnie o 30%.

W przypadku awarii w tych oczyszczalniach urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia wodnoprawnego najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń podwyższa się w stosunku do wartości podanych w załączniku maksymalnie do 50%, przez czas nie dłuższy niż 48 godzin.

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń podwyższa się w stosunku do wartości podanych w załączniku maksymalnie o 30% także w przypadku awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia wodnoprawnego w oczyszczalniach stosujących inne niż biologiczne metody oczyszczania ścieków przemysłowych.”

W ten sposób w przepisach prawa wyznaczono ramy dla dopuszczalnej zmienności jakości ścieków w specjalnych warunkach eksploatacji instalacji.

Analizy związane z warunkami anormalnymi pracy instalacji mogą wiązać się z wykorzystaniem metody zaprezentowanej w rozdziale 3.2. Wskazano tam na metodę parametryzowania momentu, od którego kończy się rozruch, a zaczyna normalna eksploatacja oraz momentu, od którego kończy się normalna eksploatacja, a zaczyna się wyłączenie. Zaproponowano podejście w oparciu o decyzję wykonawczą Komisji z dnia 7 maja 2012 r. dotyczącej określenia okresów rozruchu i wyłączania do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dz. Urz. UE L 123 z 09.05.2012, str. 44). Określenie tych momentów musi być

dostosowane do specyfiki analizowanej instalacji, jednak nadrzędna wytyczna metodyczna wynikająca z ww decyzji Komisji jest taka, że:

- jeśli ze stanu normalnej eksploatacji zainicjowano proces zatrzymywania instalacji, to moment, od którego nie można już czerpać pożytku z pracy instalacji jest początkiem okresu wyłączenia;
- natomiast po zainicjowaniu procesu rozruchu - moment jego zakończenia i rozpoczęcie okresu normalnej eksploatacji następuje, kiedy można rozpocząć czerpać pożytek z pracy instalacji.

Ponadto należy uwzględnić inne sytuacje odbiegające od normalnych, w których może być eksploatowana instalacja, dla których należałoby ustalić specjalne warunki w zakresie odprowadzania ścieków. W ustawie POŚ określono minimum zakresu odniesienia dla identyfikacji tych sytuacji stwierdzając, że „warunkami odbiegającymi od normalnych są w szczególności okres rozruchu, awarii i likwidacji instalacji lub urządzenia”¹⁴⁷. Sytuacja pożaru i akcji gaśniczej jest typowym przykładem awarii mogącej mieć wpływ na powstawanie ścieków, odprowadzanie ich do środowiska i oddziaływanie na środowisko. Można w całości lub w części odnieść się do odrębnego rozdziału zawartego we wniosku, który dotyczy zagadnień awaryjnych.

Nade wszystko należy kierować się obowiązkiem wynikającym wprost z ustawy POŚ, że „wielkość emisji z instalacji lub urządzenia w warunkach odbiegających od normalnych powinna wynikać z uzasadnionych potrzeb technicznych i nie może występować dłużej niż jest to konieczne”¹⁴⁸.

Ustawa POŚ¹⁴⁹ wymaga, aby we wniosku przedstawić informację o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych. Wymaganie to odnosi się do tych trybów anormalnego funkcjonowania instalacji, które można przewidzieć, które można zaplanować, a przynajmniej orientacyjnie oszacować.

3.6.6 Oddziaływanie na środowisko

Komentarz:

W rozdziale tym zebrano zagadnienia wspólne, które dotyczą źródeł wody, które w przypadku wód powierzchniowych są jednocześnie odbiornikiem ścieków oraz zebrano analizy związane z oddziaływaniem na środowisko. W szczególnych przypadkach może nie być potrzeby rozdzielania rozdziału dot. poboru wody od rozdziału dot. oddziaływania z tym związanego. Jednakże w wytycznych, dla uniknięcia powtarzania zagadnień wspólnych – rozdzielono te rozdziały.

3.6.6.1 Charakterystyka wód objętych pozwoleniem

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale należy podać charakterystykę wód objętych pozwoleniem, charakterystykę odbiornika ścieków objętego pozwoleniem, opis jakości wody w miejscu zamierzonego wprowadzania ścieków¹⁵⁰.

Zaleca się przedstawić informacje w tabelach wg poniższego wzorca.

¹⁴⁷Art. 142 ustawy POŚ

¹⁴⁸Art. 142 ustawy POŚ

¹⁴⁹Art. 184 ustawy POŚ

¹⁵⁰Art. 132 ustawy Prawo wodne

Tabela 3.6-5: Informacje o wodach powierzchniowych: ogólne oraz odnoszące się do punktu odprowadzania ścieków		
1	Nazwa odbiornika ścieków:	
2	Określenie punktu odprowadzania ścieków	<i>Wstawienie danych z tabeli: Tabela 3.6-1: Zestawienie źródeł, które powodują powstawanie ścieków oraz sposób i miejsce odprowadzania ścieków</i>
3	Dorzecze / Region wodny / Zlewnia	<i>Należy podać przynajmniej dorzecze¹⁵¹.</i>
4	Rodzaj odbiornika ścieków:	<i>Rodzaj źródła wody to¹⁵²: a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, albo b) sztuczny zbiornik wodny, albo c) struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, albo d) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.</i>
5	Naturalny / silnie zmieniony / sztuczny	<i>Należy odnieść się do sytuacji, czy jest to silnie zmieniona¹⁵³, czy sztuczna¹⁵⁴ jednolita część wód powierzchniowych.</i>
6	Typ wód powierzchniowych	<i>Określenie zgodnie z Załącznikiem nr 6 „Typy wód powierzchniowych, z podziałem na kategorie tych wód” do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. 2011 nr 258 poz. 1549).</i>
7	Uwarunkowania hydrologiczne	<i>Jeśli jest to rzeka, to należy podać przepływy charakterystyczne, w tym przede wszystkim: SNQ - przepływ najniższy ze średnich z wielolecia, przepływ dyspozycyjny zwrotny lub bezzwrotny, przepływ nienaruszalny¹⁵⁵, ale również inne wartości – takie jak np. WWQ - przepływ najwyższy z wysokich z wielolecia, SWQ - przepływ najwyższy ze średnich z wielolecia, SSQ - przepływ średni z wielolecia, NNQ - przepływ najniższy z niskich z wielolecia. Dane te należy podać w odniesieniu do przekroju rzeki, w którym będzie ujęcie/wylot.</i>
8	Kąpielisko	<i>Odległość, w jakiej od punktu zrzutu ścieków znajduje się kąpielisko</i>
9	Plaża publiczna	<i>Odległość, w jakiej od punktu zrzutu ścieków znajduje się plaża publiczna nad wodami</i>
0	Ujęcie wody pitnej	<i>Odległość, w jakiej od punktu zrzutu ścieków znajduje się ujęcie wody pitnej</i>
11	Jezioro	<i>Odległość, w jakiej od punktu zrzutu ścieków znajduje się jezioro oraz czas dopływu ścieków do jeziora</i>
12	Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody	<i>Należy wpisać, że istnieją (lub nie) i odnieść się do ustaleń z rozdziału 3.11.2. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze</i>
13	Uwarunkowania dodatkowe wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego lub warunków korzystania z wód zlewni	<i>Należy wpisać, że istnieją lub nie istnieją – bez opisywania szczegółów, które zawarte są w rozdziale 3.6.6.4 Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie dotyczącym gospodarki wodno-ściekowej.</i>
14	Inne uwarunkowania	<i>Należy wpisać, że istnieją lub nie istnieją – bez opisywania szczegółów, które zawarte są w odpowiednich ustaleniach opisanych we wniosku, np. w rozdziale 3.6.6.3 Obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich</i>

Objaśnienie ogólne do tabeli: Inne może być źródło wody powierzchniowej pobieranej na potrzeby zakładu i inny może być odbiornik ścieków, lub może być wiele źródeł i wiele odbiorników – w takiej sytuacji należy podać informację o każdym ze źródeł wody i każdym z odbiorników ścieków.

¹⁵¹Art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne

¹⁵²Art. 9 ust. 1 pkt 4c ustawy Prawo wodne

¹⁵³Art. 9 ust. 1 pkt 13d ustawy Prawo wodne

¹⁵⁴Art. 9 ust. 1 pkt 13m ustawy Prawo wodne

¹⁵⁵Art. 4 pkt 27 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Tabela 3.6-6: Informacje o jakości wód powierzchniowych w punkcie odprowadzania ścieków

Lp.	Wskaźniki jakości wody (fizykochemiczne, biologiczne, hydromorfologiczne)	Jednostki miary	Wyniki pomiarów
1	2	3	4

Uwaga do tabeli:

Należy przedstawić wskaźniki charakterystyczne dla danej części wód. Należy przedstawić wszystkie wskaźniki odzwierciedlające jakość części wód, które mogą ulec zmianie wskutek poboru wody i odprowadzania do nich ścieków z zakładu. Przedstawiając dane dot. jakości wód, czy jakości ścieków należy powołać się na laboratorium, które wykonywało badania, na metodę badawczą oraz na numer akredytacji lub innego potwierdzenia kompetencji wydanego dla laboratorium odnoszącego się do każdego ze wskaźników z osobna. Należy również wyraźnie wskazać, w jaki sposób i przez kogo pobierane były próbki kierowane do badań w danym laboratorium. Informacje te można przedstawić jako przypisy do tabeli lub można załączyć sprawozdania/protokoły z badań laboratoryjnych zawierające wszystkie te informacje.

Jeśli są dostępne takie dane, to informację o jakości wody należy podać dla punktu powyżej i poniżej zrzutu ścieków.

3.6.6.2 Stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód

Komentarz:

Bezpośrednio z ustawy Prawo wodne (art. 132) wynika obowiązek podania we wniosku stanu prawnego nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli. Obowiązek ten realizuje się najczęściej poprzez analizę wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków. Zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania z wód określony jest w niniejszym rozdziale wniosku. Należy wyprowadzić ew. wnioski wynikające ze stanu prawnego nieruchomości.

3.6.6.3 Obowiązki ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich

Komentarz:

Opis obowiązków ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich jest bezpośrednim wymaganiem art. 132 ustawy Prawo wodne. Należy odnieść się do sposobów wypełnienia tych obowiązków.

3.6.6.4 Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie wprowadzania ścieków do środowiska

Komentarz:

W podrozdziałach poniżej należy wskazać na uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych¹⁵⁶ i strategicznych.

¹⁵⁶ Art. 132 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo wodne

3.6.6.4.1 Ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego

Komentarz:

W tym podrozdziale należy przedstawić ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz warunki korzystania z wód regionu wodnego.

Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy zostały opublikowane w Monitorach Polskich. We wniosku należy dokonać odpowiednich wypisów relewantnych ustaleń.

Nazwa planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza

Monitor Polski

<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 49 poz. 549</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>	<i>M.P. 2011 r. nr 40 poz. 451</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 38 poz. 425</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dunaju</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 51 poz. 560</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 58 poz. 578</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoi</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 55 poz. 566</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Świeżej</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 59 poz. 923</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Jarftu</i>	<i>M.P. 2011 r. nr 37 poz. 424</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Łaby</i>	<i>M.P. 2011 r. nr 52 poz. 561</i>
<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Ucker</i>	<i>M.P. 2011 r. Nr 56 poz. 567</i>

Źródło: <http://www.kzgw.gov.pl/Ramowa-Dyrektywa-Wodna-Plany-gospodarowania-wodami.html>

Warunki korzystania z wód regionu wodnego opracowuje właściwy regionalny zarząd gospodarki wodnej.

W przypadku planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zaleca się przedstawienie informacji o jednolitych częściach wód, na które oddziałuje pobór wody, określić cele środowiskowe dla jednolitych części wód na które oddziałuje pobór wód oraz informację czy istnieje zagrożenie w ich osiągnięciu ze względu na oddziaływanie instalacji.

W przypadku, gdy warunki korzystania z wód regionu wodnego nie zostały jeszcze opublikowane, w niniejszym rozdziale zaleca się zawrzeć taką informację.

3.6.6.4.2 Ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym

Komentarz:

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzeczy opracowuje Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, natomiast plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych opracowują regionalne zarządy gospodarki wodnej.

W niniejszym rozdziale należy się odnieść do zapisów wyżej wymienionych dokumentów oraz wskazać czy nie istnieją uwarunkowania/obowiązki, które należy uwzględnić przy planowaniu korzystania z wód lub w związku z sytuacjami awaryjnymi.

W przypadku, gdy dokumenty nie zostały jeszcze opublikowane, w niniejszym rozdziale zaleca się zawrzeć taką informację.

W przypadku, jeżeli dokumenty nie zostały opracowane, zaleca się wskazanie czy instalacja jest położona na obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi, czy też na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Informacji te mogą pochodzić z następujących źródeł:

- <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>*
- <http://www.kzgw.gov.pl/pl/Wstepna-ocena-ryzyka-powodziowego.html>*

3.6.6.4.3 Ustalenia planu przeciwdziałania skutkom suszy

Komentarz:

Plany przeciwdziałania skutkom suszy dla obszaru dorzeczy opracowuje Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, natomiast przeciwdziałania skutkom suszy dla regionów wodnych opracowują regionalne zarządy gospodarki wodnej.

W niniejszym podrozdziale należy odnieść się do ww. dokumentów i wskazać, czy plany mogą tworzyć uwarunkowania dla poboru wody.

W przypadku, gdy dokumenty nie zostały jeszcze opublikowane, w niniejszym rozdziale zaleca się zawrzeć taką informację.

3.6.6.4.4 Ustalenia krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych

Komentarz:

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych został opublikowany w M.P. 2010 nr 58 poz. 775, jego aktualizacja została opublikowana w M.P. 2011 nr 62 poz. 589.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, poza przypadkiem, kiedy instalacja objęta wnioskiem będzie oczyszczalnią ścieków komunalnych, nie dotyczy instalacji PZ. Niemniej jednak odniesienie się do jego zapisów jest obligatoryjne. Zaleca się aby w niniejszym podrozdziale należy odnieść się do zapisów programu, poprzez wskazanie np. nazwy aglomeracji, na terenie której zlokalizowana jest instalacja oraz informacji czy jest to aglomeracja kluczowa dla realizacji programu.

3.6.6.4.5 Ustalenia krajowego programu ochrony wód morskich

Komentarz:

*Odniesienie się do ustaleń krajowego programu ochrony wód morskich **nie jest** obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać zapisów tego programu. W celu usprawnienia procesu wydawania pozwolenia zintegrowanego zaleca się we wniosku odniesienie się również do zapisów tego programu.*

3.6.6.4.6 Ustalenia warunków korzystania z wód zlewni

Komentarz:

*Odniesienie się do ustaleń warunków korzystania z wód zlewni **nie jest** obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać zapisów tego dokumentu. W celu usprawnienia procesu wydawania pozwolenia zintegrowanego zaleca się we wniosku odniesienie się również do zapisów tego dokumentu.*

3.6.6.4.7 Wymagania ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikające z odrębnych przepisów

Komentarz:

*Odniesienie się do wymagań ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikających z odrębnych przepisów **nie jest** obligatoryjnym elementem wniosku o wydanie pozwolenia. Zgodnie z art. 125 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać tych wymagań. W celu usprawnienia procesu wydawania pozwolenia zintegrowanego zaleca się we wniosku odniesienie się również do tych wymagań.*

3.6.6.5 Analiza oddziaływania na środowisko wynikającego z wprowadzania ścieków

Komentarz:

W tym punkcie należy uzasadnić proponowane parametry związane z odprowadzaniem ścieków¹⁵⁷, w tym przede wszystkim odnieść się do ilości, stanu i składu ścieków oraz oddziaływania na środowisko oraz wykazać, że spełnione są wymagania prawne, a poziom oddziaływania jest akceptowalny.

Należy odnieść się do uwarunkowań zidentyfikowanych w rozdziale 3.6.6.1 Charakterystyka wód objętych pozwoleniem, a w szczególności w podrozdziale 3.6.6.4. Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie wprowadzania ścieków do środowiska.

Poza ww. ustaleniami programów i planów wartości referencyjne do oceny zgodności oraz wyjaśnienia metodyczne można czerpać z następujących aktów prawnych:

- ustawa Prawo wodne,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych [Dz.U. 2011 nr 258 poz. 1549 ze zm.]
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie wykazu substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej [Dz.U. 2011 nr 254 poz. 1528 ze zm.]
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych [Dz.U. 2011 nr 258 poz. 1550 ze zm.]
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych [Dz.U. 2014 poz. 1482]

Zaleca się przedstawienie oceny:

- czy instalacja będzie powodowała pogorszenie stanu/potencjału jednolitej części wód lub,
- czy będzie zagrażała osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału ekologicznego,

określonym w planach i programach przedstawionych w rozdziale 3.6.6.4 Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie wprowadzania ścieków do środowiska

W związku z tym należy ocenić wpływ czynników oddziaływania na:

- elementy biologiczne,
- elementy hydromorfologiczne,
- elementy fizykochemiczne oraz
- parametry obszarów chronionych.

Propozycja sposobu, w jaki należy odnieść się do powyższego zagadnienia została szczegółowo opisana w dokumencie opracowanym przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej pt.:

- „Zasady weryfikacji przesłanek z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w odniesieniu do przedsięwzięć przeciwpowodziowych realizowanych w stanie prawnym obowiązującym przed i po 18 marca 2011 r. wraz z wytycznymi do oceny wpływu/oddziaływania przedsięwzięcia na cele ochrony wód w rozumieniu art. 4.1. Dyrektywy”¹⁵⁸

a konkretnie w punkcie 4 w Załączniku 1 do ww. dokumentu. Załącznik ten nosi tytuł:

- „Wytyczne do ekspertyzy w zakresie oceny wpływu/oddziaływania przedsięwzięcia na cele ochrony wód w rozumieniu art. 4.1. w związku z art. 4.7. Ramowej Dyrektywy Wodnej”¹⁵⁹

i dostępny jest na stronie internetowej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej:

- <http://www.rdw.kzgw.gov.pl/pl/materialy-do-pobrania>

Proponowany sposób oceny składa się z sześciu etapów, w ramach których wykazywany jest wpływ przedsięwzięcia na stan/potencjał jednolitej części wód. Tę samą metodę można zastosować do analizy oddziaływania w ramach wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

(1) Zgodnie w ww. dokumentem, w pierwszej kolejności Wnioskodawca powinien ustalić w obrębie, jakiej jednolitej części wód będzie odbywało się korzystanie ze środowiska. Można to ustalić na podstawie analizy przepisów wymienionych na wstępie niniejszego rozdziału oraz na podstawie analizy planów, o których mowa w rozdziale 3.6.6.4.

¹⁵⁷Art. 208 ustawy POŚ

¹⁵⁸<http://www.rdw.kzgw.gov.pl/obj.php?act/show/id/6a4475415d8e1ad5f1bc5e50abc12066>

¹⁵⁹http://www.kzgw.gov.pl/files/file/Wiadomosci/rdw/zasady_RDW_4.7_16082011.doc (dostęp: 1 grudnia 2014 r.).

Ustalenia programów i planów, które mogą warunkować możliwość wydania pozwolenia zintegrowanego w zakresie wprowadzania ścieków do środowiska.

(2) Następnie również w ww. dokumentach należy zidentyfikować wyznaczone cele środowiskowe.

(3) Znając cele środowiskowe, należy zidentyfikować te parametry ścieków, które mogą wpłynąć na wyznaczone cele środowiskowe oraz jednocześnie na tej samej podstawie (4) zidentyfikować, na jakie elementy jakości wód i ich składowe będzie oddziaływało odprowadzanie ścieków.

W oparciu o treść rozporządzeń:

- Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych,
- Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych

można ustalić sposób interpretacji stanu wskaźników jakości wód, sposób klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych, sposób oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych itd.

Przy czym w rozporządzeniach tych oceny dokonuje się na podstawie wyników pomiarów, podczas gdy w analizie oddziaływania na środowisko we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego oceny tej będzie dokonywać się na podstawie prognozowania skutków wprowadzania ścieków do środowiska.

Zatem w oparciu o prognozowane wskaźniki jakości wód należy we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego (5) wykonać ocenę prognozowanego stanu/potencjału ekologicznego w oparciu o prognozowane wartości parametrów określających jakość wód.

W celu określenia wpływu korzystania z wód na elementy jakości wód należy we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego odnieść się do odpowiednich wartości granicznych wskaźników, które zostały określone w Załącznikach 1-6 w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że ocenie wpływu korzystania z wód na elementy jakości wód, poprzez określenie wartości wskaźników jakości wód może powodować potrzebę przeprowadzenia odpowiednich badań, w tym badań o charakterze biologicznym, które mogą wpłynąć na termin złożenia wniosku. Taka sytuacja może mieć miejsce, jeśli nie są znane parametry jakości wód w miejscu korzystania z wód. Badania takie powinny zostać przeprowadzone zgodnie z metodami badawczymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych [Dz.U. 2011 nr 258 poz. 1550], z których mogą wynikać ograniczenia czasowe dotyczące okresu, w którym należy prowadzić badania, aby uzyskać miarodajne wyniki. Przykładem takiej sytuacji mogą być badania makrozoobentosu, dla których określono, iż optymalną porą roku do badań jest wiosna, gdyż jest to okres, w którym większość gatunków nie przystąpiła jeszcze do rozrodu (źródło: Inspekcja Ochrony Środowiska, „Przewodnik metodyczny do badań terenowych i analiz laboratoryjnych fitoplanktonu, innej flory wodnej i makrobezkręgowców bentosowych w wodach przejściowych i przybrzeżnych” w „Przewodniki metodyczne do badań terenowych i analiz laboratoryjnych elementów biologicznych wód przejściowych i przybrzeżnych”).

Jeśli dane nt. jakości wód są dostępne, to kolejnym problemem może okazać się metodyka prognozowania wpływu odprowadzania ścieków na elementy jakości wód. Obecnie w przepisach polskich nie ustanowiono referencyjnej metodyki do modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń np. w rzece i prognozowania wartości wskaźników określających jakość wody – a będących pod wpływem wylotu ścieków.

Modelowanie wymaga numerycznego opisu przepływu wody w korycie rzeki oraz numerycznego opisu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń z uwzględnieniem różnych uwarunkowań mieszania. Dostępne są obecnie zarówno narzędzia, jak i zespoły eksperckie, które przeprowadzają tego typu prognozowanie. W prostym przypadku prognozowanie takie można przeprowadzić bez angażowania rozbudowanego aparatu analitycznego. Po przyjęciu wielu niekorzystnych założeń co do przepływu wody i warunków mieszania się ścieków – można dokonać modelowania z zastosowaniem równań liniowych. Wyniki będą bezpieczne środowiskowo, tak więc jeśli wykazana zostanie zgodność z wymaganiami – będzie to wynik wystarczający dla potrzeb wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Można jednak stosować złożone narzędzia informatyczne, jak np. oprogramowanie Surface-water Modeling System (SMS)¹⁶⁰, które jest kompleksowym oprogramowaniem do jedno-, dwu- lub trójwymiarowego modelowania hydrodynamicznego. Program rozwijany jest przez Environmental Modeling Research Laboratory (EMRL) w Brigham Young University we współpracy z U.S. Army Corps of Engineers Waterways Experiment Station (US-ACE-WES) oraz U.S. Federal Highway Administration (FHWA). SMS obsługuje różne modele, pozwalające obliczać m.in.: zmiany zwierciadła wody, prędkość wody przy stałych i dynamicznych warunkach przepływu, migrację zanieczyszczeń, zasolenie, transport osadu, falowanie.

¹⁶⁰ <http://www.aquaveo.com/>

(6) W ostatnim kroku należy dokonać ogólnego podsumowania zebranych informacji w ramach, którego zostanie poddany ocenie wpływ korzystania z wody na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitej części wód.

Zatem przeprowadzona ocena wykaże, czy planowane korzystanie z wód będzie powodowało pogorszenie stanu lub potencjału ekologicznego lub też, czy będzie zagrażało nieosiągnięciu dobrego stanu lub potencjału ekologicznego. Takie korzystanie, którego realizacja nie będzie powodowała wyżej wymienionych konsekwencji dla jednolitych części wód powierzchniowych będzie mogło uzyskać pozwolenie zintegrowane. Natomiast, jeśli w wyniku powyższej analizy zostanie wykazane, że korzystanie z wód spowoduje pogorszenie stanu lub potencjału ekologicznego lub nieosiągnięcie dobrego stanu lub potencjału ekologicznego, to wtedy należy albo zmodyfikować gospodarkę wodno-ściekową i doprowadzić parametry ścieków do poziomu, który nie wywoła ww. skutków. Gdy to się nie uda, to korzystanie z wody będzie możliwe jedynie po spełnieniu warunków wynikających z art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zagadnienie dotyczące odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych szeroko zostało omówione w dokumencie pt.: „Zasady weryfikacji przesłanek z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w odniesieniu do przedsięwzięć przeciwpowodziowych realizowanych w stanie prawnym obowiązującym przed i po 18 marca 2011 r. wraz z wytycznymi do oceny wpływu/oddziaływania przedsięwzięcia na cele ochrony wód w rozumieniu art. 4.1. dyrektywy”, który został opublikowany na stronach Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Elementem analiz powinno być również badanie ewentualnego oddziaływania transgranicznego. Ewentualna identyfikacja takiej możliwości rodzi konsekwencje opisane w rozdziale 3.2 dla analogicznego przypadku w zakresie ochrony powietrza.

3.6.6.6 Oddziaływanie transgraniczne

Komentarz:

Wrazie „możliwości wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku nowej lub istotnie zmienianej instalacji wymagającej uzyskania pozwolenia zintegrowanego, stosuje się odpowiednio przepisy działu VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z tym że przez dokumentację, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, rozumie się część wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego, która umożliwi państwu, na którego terytorium może oddziaływać instalacja wymagająca uzyskania takiego pozwolenia, ocenę możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.”¹⁶¹ [„Art. 108. 1. Organ administracji właściwy do wydania decyzji, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1, przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji planowanego przedsięwzięcia: 1) wydaje postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w którym ustala zakres dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia tego postępowania oraz obowiązek sporządzenia tej dokumentacji przez wnioskodawcę, w języku państwa, na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie”.]

W praktyce ta część wniosku poprzedzona jest właściwie w każdym przypadku uprzednio przeprowadzoną procedurą oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. Jest tak, ponieważ nowa instalacja, której eksploatacja wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego, która miałaby generować oddziaływanie transgraniczne w praktyce zawsze podlegać będzie obowiązkowi uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ewentualnie postanowienia, o którym mowa w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 dla planowanego przedsięwzięcia. Natomiast ewentualne zwiększenie zdolności przetwarzania instalacji, które miałyby prowadzić do pojawienia się oddziaływania transgranicznego w praktyce będzie wiązać się z koniecznością realizacji przedsięwzięcia, które również będzie powodować ww. konsekwencje formalne. W związku z czym w niniejszych wytycznych ograniczono się do wskazania na ewentualność uwzględnienia we wniosku o pozwolenie zintegrowane ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto zwraca się uwagę również na to, aby przy identyfikacji ewentualnego oddziaływania transgranicznego uwzględniać również skutki wydarzenia awaryjnego, w tym poważnej awarii przemysłowej.

¹⁶¹ Art. 219 ustawy POŚ

3.6.7 Monitoring i wyniki pomiarów

Komentarz:

Sposób i zakres monitoringu procesów technologicznych, wielkości emisji, czy stanu środowiska powinien być związany z ustaleniami wynikającymi m.in. ze stosowania najlepszej dostępnej techniki. Celem opisu monitoringu jest wykazanie, że wnioskodawca zidentyfikował potrzeby w zakresie monitorowania odpowiednich parametrów, uwzględniając:

- *prawne obowiązki w zakresie ciągłych pomiarów emisji w razie wprowadzania do środowiska znacznych ilości substancji lub energii^{162,163};*
- *prawne obowiązki w zakresie okresowych pomiarów wielkości emisji¹⁶⁴;*
- *zasady ewidencjonowania wyników pomiarów oraz ich przechowywania¹⁶⁵ przez odpowiedni okres;*
- *zakres i sposób monitorowania procesów technologicznych, w tym pomiaru i ewidencjonowania wielkości emisji w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania, o których mowa w art. 147 i 148 ust. 1¹⁶⁶ ustawy POŚ;*
- *sposób postępowania w przypadku uszkodzenia aparatury pomiarowej służącej do monitorowania procesów technologicznych, jeżeli jej zastosowanie jest wymagane¹⁶⁷;*
- *sposób i częstotliwość przekazywania niezbędnych informacji i danych, organowi właściwemu do wydania pozwolenia, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i ewentualnie innym organom administracji publicznej.*

Wynikające wprost z przepisów prawa obowiązki monitoringowe zostały określone przede wszystkim w:

- *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.*

Ponadto zastosowanie mają:

- *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody;*
- *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji.*

Mającymi taką samą praktycznie rangę jak ww. przepisy¹⁶⁸ są określone w konkluzjach BAT zakresy i sposoby monitorowania wielkości emisji.

W przypadku braku konkluzji BAT należy uwzględnić dokumenty referencyjne BAT, w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania, o których mowa w art. 147, oraz wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 148 ust. 1 ustawy POŚ. W tym zakresie pomocny może okazać się „Poradnik w zakresie monitorowania emisji, sprawozdawczości i ochrony powierzchni ziemi, dotyczących pozwoleń zintegrowanych. ECO SOLUTION. Warszawa. 2010 rok”¹⁶⁹.

3.6.7.1 Sposób i zakres prowadzenia monitoringu ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do wód lub do ziemi

Komentarz:

Należy tutaj zaproponować procedury monitorowania ilości i jakości ścieków. Procedury te powinny¹⁷⁰:

- *określać zakres i częstotliwość wykonywania wymaganych analiz odprowadzanych ścieków¹⁷¹;*
- *opisywać urządzenia służące do pomiaru oraz rejestracji ilości, stanu i składu odprowadzanych ścieków.*

¹⁶² Art. 147 ust. 2 ustawy POŚ

¹⁶³ Art. 45 i 46 ustawy Prawo wodne, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego

¹⁶⁴ jak wyżej oraz Art. 147 ust. 1 ustawy POŚ

¹⁶⁵ Art. 147 ust. 6 ustawy POŚ

¹⁶⁶ Jest to delegacja ustawowa do wydania odpowiedniego rozporządzenia. Obecnie aktualne jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz.U. 2014 poz. 1542).

¹⁶⁷ Treść ta wynika z Art. 188 ustawy POŚ

¹⁶⁸ Art. 211 ust. 5 ustawy POŚ

¹⁶⁹ http://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/MS_poradnik_art28.pdf albo

http://nfosigw.gov.pl/download/gfx/nfosigw/pl/nfoekspertyzy/858/87/1/2010_75_bat.pdf

¹⁷⁰ Art. 132 ust. 5 pkt 3-4 ustawy Prawo wodne

¹⁷¹ Należy tu pamiętać o wymaganiach wynikających wprost z przepisów prawa, a mianowicie z art. 12 oraz 147a ustawy POŚ

W załączniku należy załączyć schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych. Schemat ten może mieć charakter planu sytuacyjnego, na którym określone zostanie miejsce w przestrzeni, gdzie znajdują się urządzenia pomiarowe lub schematu technologicznego, na którym określone zostaną punkty, w których umieszczone zostały urządzenia pomiarowe. Istotne jest, by wykazać, że:

(A) urządzenia pomiarowe pozwalają na nadzorowanie poboru i zużycia wody w taki sposób, który może przyczynić się do zapobiegania niekontrolowanym stratom i do ograniczenia zużycia wody;

(B) urządzenia pomiarowe pozwalają na nadzorowanie ilości i jakości odprowadzanych ścieków w taki sposób, który pozwala na utrzymywanie zgodności z warunkami odprowadzania ścieków oraz który pozwala na odpowiednio szybką do skali problemu identyfikację ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie.

W przypadku, jeżeli w związku z eksploatacją wylotu było lub będzie rozmieszczenie znaków żeglugowych (np. kiedy wylot wyprowadzony jest w głąb zbiornika wodnego lub cieku i może wraz z rurociągiem stanowić podwodną, niewidoczną przeszkodę dla żeglugi), schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych może również zawierać rozmieszczenie znaków żeglugowych. Schemat rozmieszczenia znaków żeglugowych może stanowić odrębny załącznik.

3.6.7.2 Wyniki pomiarów ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do wód lub do ziemi

Komentarz:

Należy przedstawić miarodajny zestaw wyników pomiarów ilości oraz jakości odprowadzanych ścieków, jeżeli przeprowadzenie pomiarów było wymagane^{172,173}.

Należy przedstawić wyniki pomiarów z okresu od czasu złożenia poprzedniego wniosku dotyczącego odprowadzania ścieków lub z innego uzasadnionego okresu, w którym były przeprowadzone pomiary.

Protokoły, sprawozdania z przeprowadzonych pomiarów należy przedstawić jako załączniki w formie elektronicznej. Wyniki powinny być omówione w ten sposób, aby wskazać na obszary, w których pomiary wykazywały:

- zgodność z wymaganiami,
- niezgodność z wymaganiami,
- zgodność z wymaganiami – lecz stosunkowo blisko granicy zgodności np.:
  - 90% wartości standardów emisyjnych lub wartości granicznej wielkości emisyjnej,
  - parametr, dla którego wyniki analizy oddziaływania na środowisko (rozdział „3.3.3 Analiza oddziaływania gospodarki wodno-ściekowej na środowisko”) wskazują na duży wpływ na środowisko.

Zaleca się skomentować wyniki pomiarów emisji w taki sposób, aby przedstawić zmiany wielkości emisji, jeżeli nastąpiły po uzyskaniu ostatniego pozwolenia dla instalacji¹⁷⁴. Należy omówić, czy następuje zwiększenie, czy zmniejszenie emisji – oraz wyjaśnić, dlaczego następuje zmiana.

3.6.7.3 Monitoring procesów technologicznych

Komentarz:

Należy tutaj zaproponować procedury monitorowania procesów technologicznych i parametrów procesowych lub produkcyjnych istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania ilości i jakości ścieków / ładunku zanieczyszczeń / wielkości emisji¹⁷⁵.

¹⁷²Art. 132 ust. 5 pkt 1e ustawy Prawo wodne

¹⁷³Art. 184 ustawy POŚ

¹⁷⁴Art. 184 ustawy POŚ

¹⁷⁵Art. 184 ustawy POŚ

3.6.7.4 Monitoring stanu środowiska

Komentarz:

Nie ma ogólnie obowiązujących na terenie kraju wymagań prawnych, z których wynikałby dla prowadzących instalacje bezpośredni obowiązek prowadzenia monitoringu stanu środowiska.

Jeśli jednak wnioskodawca uzna za zasadne prowadzenie monitoringu środowiska, wówczas należy we wniosku określić zakres i sposób prowadzenia monitoringu, w tym usytuowanie i charakterystykę stacji pomiarowych, zakres, częstotliwość, metodykę i sposób wykonywania pomiarów.

W przypadku zamiaru lub faktu wprowadzania ścieków do środowiska istnieje wynikający z ustawy Prawo wodne¹⁷⁶ obowiązek opisu jakości wody w miejscu zamierzonego wprowadzania ścieków. Wnioskodawca musi zatem posiadać odpowiednie dane oparte na badaniu stanu środowiska. Z art. 46 ust. 3 ustawy Prawo wodne wynika bezpośrednio, że zakłady wprowadzające ścieki do wód lub do ziemi mogą zostać obowiązane do prowadzenia pomiarów jakości:

- 1) wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków;
- 2) wód podziemnych.

W razie gdyby taka konieczność wyniknęła już na etapie formułowania wniosku – wówczas należy we wniosku określić zakres i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków.

3.6.8 Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie emisji

3.6.8.1 Najlepsze dostępne techniki

Zasadniczym elementem dowiedzenia spełniania wymagań BAT jest wykazanie dotrzymania granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT. Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie emisji gazów lub pyłów do powietrza, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ, m.in.: zapewnienia racjonalnego zużycia wody i innych surowców ograniczania wielkości emisji oraz wykorzystywania procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej i postępu naukowo-technicznego.

3.6.8.1.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT¹⁷⁷ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”¹⁷⁸.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach¹⁷⁹.

Dokument 1. (podać tytuł)

Tabela 3.6-7 Najlepsze dostępne techniki w zakresie odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		
1	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki w zakresie odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

¹⁷⁶Art. 132 ust. 5 pkt 5 ustawy Prawo wodne

¹⁷⁷Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

¹⁷⁸W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

¹⁷⁹W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosownych konkluzji BAT lub BREFów.

3.6.8.1.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.6.8.2 Zapobieganie i ograniczanie emisji

Komentarz:

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach zapobiegania i ograniczania emisji gazów lub pyłów do powietrza (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska¹⁸⁰, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

3.6.9 Proponowane warunki pozwolenia

Komentarz:

Do podrozdziału tego wnioskujący przynosi odpowiednie dane wybrane z opisów zawartych w tym rozdziale (3.3.2 Odprowadzanie ścieków do wód, ziemi lub do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych), które mają ułatwić sformułowanie pozwolenia. W zależności od objętości wniosku i stopnia jego skomplikowania dane te można przenieść do tego podrozdziału wprost lub można zawrzeć w nim odniesienia do odpowiednich miejsc w podrozdziałach rozdziału 3.3.2.

Należy pamiętać, aby wyraźnie wskazać, które instalacje podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, a które ujęte są we wniosku na mocy art. 203 ust. 3. ustawy POŚ.

Wskazując na elementy wniosku, które wnioskodawca proponuje przyjąć jako elementy pozwolenia, należy pamiętać o podstawowych wymaganiach co do treści pozwolenia, które wynikają z przepisów prawa (z ustawy POŚ^{181, 182} oraz z ustawy Prawo wodne¹⁸³) i odnieść się do nich.

¹⁸⁰ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

¹⁸¹ Art. 188 ustawy POŚ

¹⁸² Art. 211 ustawy POŚ

¹⁸³ Art. 128 ustawy Prawo wodne

3.7 Gospodarka odpadami

Komentarz:

Gospodarka odpadami jest elementem praktycznie każdej działalności związanej z prowadzeniem instalacji PZ. Należy zwrócić uwagę, że w pozwoleniu zintegrowanym określa się warunki wytwarzania i sposoby postępowania z odpadami niezależnie od tego czy dla instalacji wymagane byłoby uzyskanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów¹⁸⁴. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów jest wymagane do wytwarzania odpadów w związku z eksploatacją instalacji:

- 1) o masie powyżej 1 Mg rocznie – w przypadku odpadów niebezpiecznych lub*
- 2) o masie powyżej 5000 Mg rocznie – w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne¹⁸⁵.*

Niniejsze „Wytyczne..” przygotowano z myślą o instalacjach, w których wytwarza się odpady. Należy jednak podkreślić, że rozporządzenie o rodzajach instalacji obejmuje kilka rodzajów instalacji, które bezpośrednio związane są z gospodarką odpadami. Są to instalacje wymienione w punkcie 5. Instalacje w gospodarce odpadami, załącznika do tego rozporządzenia. Są to następujące grupy instalacji:

- 1. do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania* ponad 10 ton na dobę,*
- 2. do termicznego przekształcania odpadów,*
- 3. dla odpadów innych niż niebezpieczne z wyłączeniem działań realizowanych podczas oczyszczania ścieków komunalnych:*
  - a) do unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania* ponad 50 ton na dobę z*
  - b) do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania* ponad 75 ton na dobę,*
  - c) do odzysku lub unieszkodliwiania z wykorzystaniem fermentacji beztlenowej o zdolności przetwarzania* nie mniejszej niż 100 ton na dobę;*
- 4. do składowania odpadów, o zdolności przyjmowania** ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25 000 ton, z wyjątkiem składowisk odpadów obojętnych lub obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych;*
- 5. do magazynowania odpadów niebezpiecznych, o całkowitej pojemności ponad 50 ton, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę w miejscu ich wytworzenia;*
- 6. do podziemnego składowania odpadów niebezpiecznych o całkowitej pojemności ponad 50 ton.*

*największa ilość określonego odpadu lub odpadów, która może być przetworzona w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.

** największa ilość określonych surowców, która może być przyjmowana w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.

W niniejszym rozdziale te rodzaje instalacji będą nazywane „instalacjami PZ w gospodarce odpadami”.

W przypadku podmiotów prowadzących instalację do przetwarzania odpadów niewymagającą pozwolenia zintegrowanego lub prowadzących zbieranie odpadów istnieje możliwość objęcia tych obszarów pozwoleniem zintegrowanym wydanym ze względu na inną instalację. W takim przypadku wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien uwzględniać wymagania przewidziane dla wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów określone w art. 42 ust. 1 ustawy o odpadach lub dla wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów określone w art. 42 ust. 2 ustawy o odpadach.

Wniosek o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów zawiera:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;*
- 2) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do zbierania;*
- 3) oznaczenie miejsca zbierania odpadów;*
- 4) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;*
- 5) szczegółowy opis stosowanej metody lub metod zbierania odpadów;*
- 6) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska;*
- 7) oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie zbierania odpadów;*

¹⁸⁴UWAGA: zaprezentowana w tym miejscu interpretacja przepisu art. 202 ust. 4 ustawy POŚ przedstawia prawdopodobną (w opinii autorów) intencję ustawodawcy. Aktualnie brzmienie Art. 202 ust. 4 ustawy POŚ odwołuje się w zakresie warunków wytwarzania odpadów do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21 z późn. zm.), która nie reguluje kwestii wytwarzania odpadów oraz wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów. Przepisy dotyczące wydawania pozwoleń na wytwarzanie odpadów zostały przeniesione do art. 180a, 184 ust. 2b ustawy POŚ. Przedstawiona interpretacja zakłada, że zastosowanie mają również (a może przede wszystkim) zmienione przepisy ustawy POŚ. .

¹⁸⁵Art. 180a ustawy POŚ

- 8) opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem;
- 9) opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej z tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona;
- 10) informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

Wniosek o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów zawiera:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;
- 2) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do przetwarzania;
- 3) określenie masy odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych przetwarzaniu i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku;
- 4) oznaczenie miejsca przetwarzania odpadów;
- 5) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- 6) szczegółowy opis stosowanej metody lub metod przetwarzania odpadów, w tym wskazanie procesu przetwarzania, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach – także godzinowej mocy przerobowej;
- 7) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie przetwarzania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska;
- 8) oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie przetwarzania odpadów;
- 9) opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem;
- 10) opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej z tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona;
- 11) określenie minimalnej i maksymalnej ilości odpadów niebezpiecznych, ich najniższej i najwyższej wartości kalorycznej oraz maksymalnej zawartości zanieczyszczeń, w szczególności PCB, pentachlorofenolu (PCP), chloru, fluoru, siarki i metali ciężkich – w przypadku zezwoleń dotyczących instalacji do termicznego przekształcania odpadów;
- 12) informacje, o których mowa w art. 95 ust. 9 ustawy o odpadach – w przypadku zezwoleń na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych dotyczących unieszkodliwiania tych odpadów;
- 13) informacje, o których mowa w art. 98 ust. 1 ustawy o odpadach – w przypadku zezwoleń na przetwarzanie dotyczących unieszkodliwiania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, przez ich składowanie – do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska;

3.7.1 Dodatkowe informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście gospodarki odpadami

Komentarz:

Informacje o instalacji zostały podane w Rozdziale 1. Jeśli potrzebne są uszczegółowienia związane z gospodarką odpadami, to należy w tym podrozdziale zamieścić informacje wymagane przez Art. 184 ustawy POŚ:

- ogólne informacje o instalacji i jej funkcjonowaniu w kontekście gospodarki odpadami;
- informacje o stosowanych urządzeniach i technologiach – istotne dodatkowe informacje z uwagi na gospodarkę odpadami;
- charakterystyka techniczna źródeł wytwarzania odpadów;
- ocena stanu technicznego instalacji – dodatkowe informacje w kontekście gospodarki odpadami.;
- opis zakładanych wariantów funkcjonowania instalacji, w tym opis wariantów środków zapobiegających powstawaniu odpadów, o ile takie warianty istnieją;
- uzupełniający schemat technologiczny wraz z bilansem masowym w kontekście gospodarki odpadami.

A zatem w tym miejscu wniosku należy zamieścić dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia gospodarki odpadami, których umieszczenie w Rozdziale 1 utrudniałoby klarowne przedstawienie całości instalacji. Opis w kontekście gospodarki odpadami oznacza, że mimo iż w poprzednich rozdziałach zawarto schematy technologiczne, to jednak dla klarownego przedstawienia sytuacji w gospodarce odpadami konieczne może się okazać sporządzenie dodatkowego – specyficznego z punktu widzenia gospodarki odpadami - blokowego schematu technologicznego wraz z bilansem masowym i rodzajami i źródłami wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw, istotnych z punktu widzenia gospodarki odpadami.

Jeśli wniosek dotyczy instalacji PZ w gospodarce odpadami, to w Rozdziale 1 lub w niniejszym podrozdziale należy uwzględnić wytyczne zawarte w uzupełnieniach poniżej.

Uzupełnienie 1 - dotyczące wniosków obejmujących składowisko odpadów

Formułując wniosek o pozwolenie zintegrowane na prowadzenie składowiska odpadów należy w Rozdziale 1 oraz w niniejszym rozdziale uwzględnić specyficzne, odnoszące się do tego rodzaju instalacji wymagania zawarte w ustawie o odpadach. Wymagania ustawowe zawarte są w Rozdziale 1 Działu VIII ustawy o odpadach w artykułach od 103 do 154, a niektóre obowiązki są doprecyzowane w niżej wymienionych rozporządzeniach:

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz.U. z 2002 r. Nr 191, poz. 1595),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. poz. 523),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. z 2013 r. poz. 38).

Uzupełnienie 2 – dotyczące wniosków obejmujących spalarnię lub współspalarnię odpadów

Formułując wniosek o pozwolenie zintegrowane na prowadzenie spalarni lub współspalarni odpadów należy w Rozdziale 1 oraz w niniejszym rozdziale uwzględnić specyficzne, odnoszące się do tego rodzaju instalacji wymagania zawarte w ustawie o odpadach.

Wymagania ustawowe zawarte są w Rozdziale 2 Działu VIII ustawy o odpadach w artykułach od 155 do 163, a niektóre obowiązki są doprecyzowane w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów (Dz.U. z 2002 r. Nr 37, poz. 339, z późn. zm.)

Uzupełnienie 3 - dotyczące instalacji do przetwarzania odpadów

Formułując wniosek o pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji przetwarzania odpadów należy w Rozdziale 1 oraz w niniejszym rozdziale uwzględnić wymagania dotyczące wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów określone w art. 42 ust. 2 ustawy o odpadach:

- 1) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do przetwarzania;
- 2) określenie masy odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych przetwarzaniu i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku;
- 3) oznaczenie miejsca przetwarzania odpadów;
- 4) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- 5) szczegółowy opis stosowanej metody lub metod przetwarzania odpadów, w tym wskazanie procesu przetwarzania, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach – także godzinowej mocy przerobowej;
- 6) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie przetwarzania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska;
- 7) oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie przetwarzania odpadów;
- 8) opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem;
- 9) opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej z tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona;
- 10) określenie minimalnej i maksymalnej ilości odpadów niebezpiecznych, ich najniższej i najwyższej wartości kalorycznej oraz maksymalnej zawartości zanieczyszczeń, w szczególności PCB, pentachlorofenolu (PCP), chloru, fluoru, siarki i metali ciężkich – w przypadku zezwoleń dotyczących instalacji do termicznego przekształcania odpadów;
- 11) informacje, o których mowa w art. 95 ust. 9 ustawy o odpadach – w przypadku zezwoleń na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych dotyczących unieszkodliwiania tych odpadów;
- 12) informacje, o których mowa w art. 98 ust. 1 ustawy o odpadach – w przypadku zezwoleń na przetwarzanie dotyczących unieszkodliwiania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, przez ich składowanie – do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska;

3.7.2 Wytwarzanie odpadów

Komentarz:

Jeśli wniosek nie dotyczy instalacji PZ w gospodarce odpadami, to niniejszy podrozdział jest podstawowym miejscem, w którym następuje opis gospodarki odpadami.

W tym podrozdziale należy umieścić informacje spełniające wymagania art. 184 ust. 2b ustawy POŚ w odniesieniu do wniosku o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów:

- 1) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, z uwzględnieniem ich podstawowego składu chemicznego i właściwości;
- 2) określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku;
- 3) wskazanie sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) opis dalszego sposobu gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- 5) wskazanie miejsca i sposobu oraz rodzajów magazynowanych odpadów.

Jeśli odpady wytwarzane są w związku z eksploatacją instalacji IPPC, wówczas muszą być objęte niniejszym wnioskiem i ich wytwarzanie podlega wymaganiom BAT. Jeśli odpady nie są wytwarzane w związku z eksploatacją instalacji IPPC, ale są objęte niniejszym wnioskiem na podstawie Art. 203 ustawy POŚ – wówczas ich wytwarzanie nie podlega wymaganiom BAT. Warunki wytwarzania odpadów z instalacji innej niż IPPC są w pozwoleniu zintegrowanym ustalane na zasadach określonych dla wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

Identyfikując strumienie odpadów, należy zwrócić uwagę na te rodzaje odpadów, które nie są związane z codzienną działalnością, ale które pojawiają się w zakładzie incydentalnie – jak np. odpady z czyszczenia, remontów, odpady zużytych maszyn i urządzeń itp. Jednocześnie należy pamiętać o tym, że zgodnie z definicją wytwórcy odpadów¹⁸⁶ - wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej.

3.7.2.1 Rodzaje i masa odpadów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku

Komentarz:

Należy wskazać rodzaje odpadów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku oraz ich charakterystykę oraz źródło powstawania. Informacje zaleca się zamieścić w tabeli wg poniższego wzorca.

Tabela 3.7-1: Rodzaje i masa odpadów przewidzianych do wytworzenia w ciągu roku				
Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Źródło powstawania i charakterystyka odpadu	Masa [Mg/rok]
1	2	3	4	5

Komentarze do poszczególnych kolumn tabeli:

(2) – kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów

(3) – nazwa odpadu zgodnie z katalogiem odpadów

(4) - źródło powstawania odpadu:

- o gdzie odpad powstaje,
- o w jaki sposób powstaje odpad; w jakiej części instalacji, w jakim procesie, w jakim obiekcie, w jakim urządzeniu powstaje odpad,
- o jak często powstaje ten odpad; czy jest nierównomierność w ciągu dnia, tygodnia, miesiąca, kwartału, części roku, roku, wielolecia itp.

W opisie należy wskazać czy odpad powstaje w związku z eksploatacją instalacji IPPC, a jeśli nie – czy objęty jest niniejszym wnioskiem na podstawie Art. 203 ust. 3 ustawy POŚ.

- charakterystyka odpadu:

- o podstawowy skład chemiczny tego odpadu, jakie surowce/materiały/substancje składają się na ten odpad,
- o właściwości odpadu, w tym np. informacje charakteryzujące odpad, np. czy odpad:
  - jest biodegradowalny,
  - zawiera PCB, azbest lub inne substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska,
  - zawiera substancje kontrolowane;

W opisie należy wskazać czy wnioskodawca przeprowadził zmianę statusu odpadu niebezpiecznego na odpad inny niż niebezpieczny¹⁸⁷, a jeżeli tak – do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego należy dołączyć decyzję zatwierdzającą zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne wydaną przez marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce wytwarzania odpadów.

W przypadku przekazywania odpadów do składowania należy przedstawić podstawową charakterystykę tych odpadów.

Zawartość podstawowej charakterystyki odpadów zostało określona w art. 110 -111 ustawy o odpadach.

(5) – masa odpadu przewidziana do wytwarzania w ciągu roku w Mg

¹⁸⁶ art. 3 pkt 32) ustawy o odpadach

¹⁸⁷ Warunki, w których uznaje się, że odpady wymienione na liście odpadów niebezpiecznych nie posiadają właściwości lub składników i właściwości powodujących, że odpady te stanowią odpady niebezpieczne a także sposób ustalenia spełnienia tych warunków określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie warunków, w których uznaje się, że odpady nie są niebezpieczne (Dz.U. z 2004 r. Nr 128, poz. 1347)

Tabela 3.7-2: Porównanie masy wytwarzanych odpadów z granicznymi wielkościami emisyjnymi

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Wskaźnik ilości wytwarzanych odpadów	Graniczne wielkości emisyjne (GWE)
1	2	3	4	5

Komentarze do poszczególnych kolumn tabeli:

(2) – kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów

(3) – nazwa odpadu zgodnie z katalogiem odpadów

(4) – należy przekształcić masę odpadów określoną w kolumnie 5 tabeli 3.7-1 na jednostkę, w jakiej wyrażone są GWE

(5) – należy wpisać wartość GWE dla wskaźnika określoną w konkluzjach BAT, w przypadku, gdy nie opublikowano konkluzji BAT lub w konkluzjach BAT dla wskaźnika nie określono GWE należy wpisać BRAK.

3.7.2.2 Dalszy sposób gospodarowania odpadami

Komentarz:

Należy wskazać dalszy sposób postępowania z odpadami z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Należy także przedstawić miejsce i sposób magazynowania odpadów. Informacje zaleca się zamieścić w tabeli wg poniższego wzorca

Tabela 3.7-3: Sposób postępowania z odpadami oraz miejsca i sposób ich magazynowania

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Miejsce i sposób magazynowania odpadu	Dalszy sposób postępowania z odpadem
1	2	3	4	5

Komentarze do poszczególnych kolumn tabeli:

(2) – kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów

(3) – nazwa odpadu zgodnie z katalogiem odpadów

(4) – wskazanie miejsca i sposobu magazynowanych odpadów:

- o zaleca się sporządzenie planu zakładu i wskazanie na planie zakładu miejsc magazynowania odpadów; zaleca się, by plan ten sporządzić na arkuszu w formacie nie większym niż A3,
- o zaleca się sporządzenie opisu organizacji miejsc magazynowania odpadów,
- o zaleca się sporządzenie opisu pojemników przewidzianych do stosowania do magazynowania odpadów, jak i innych technik przewidzianych do magazynowania odpadów;
- o zaleca się sporządzenie opisu zarządzania odpadami (w tym etykietowania), m.in. w celu zapewnienia dotrzymania terminów magazynowania odpadów na terenie zakładu

- odniesienie do oznaczenia, jakim na planie sytuacyjnym (w załączniku) jest określone miejsce magazynowania opisywanych odpadów.

(5) – opis dalszego sposobu gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem:

- o zbierania,
- o transportu,
- o odzysku,
- o unieszkodliwiania odpadów,
- o jak również przekazywania odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami wraz ze wskazaniem dopuszczalnych metod ich odzysku i uwiarygodnieniem faktu, że postępowanie z odpadami będzie zgodne z wymaganiami¹⁸⁸;

W opisie dalszego sposobu gospodarowania odpadami należy wykazać czy proponowany sposób jest zgodny ze szczególnymi wymaganiami określonymi dla:

- o PCB oraz odpadów zawierających PCB (art. 85-89 ustawy o odpadach),
- o olejów odpadowych (art. 90-93 ustawy o odpadach oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. Nr 192, poz. 1968)),
- o odpadów medycznych i weterynaryjnych (art. 94-95 ustawy o odpadach oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów medycznych i weterynaryjnych, których poddawanie odzyskowi jest zakazane (Dz. U. 2003 nr 8 poz. 103), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. 2003 nr 8 poz. 104 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. 2010 nr 139 poz. 940), rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami weterynaryjnymi (Dz. U. 2010 nr 198 poz. 1318)),
- o komunalnych osadów ściekowych (art. 96 ustawy o odpadach oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. 2010 nr 137 poz. 924)),

¹⁸⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. z 2006 r. Nr 75, poz. 527 z późn. zm.)

- o odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów (art. 97-100 ustawy o odpadach oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 października 2002 r. w sprawie odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane przez składowanie (Dz. U. 2002 nr 180 poz. 1513)),
- o opakowań po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin (art. 43 w rozumieniu ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi),
- o zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (art. 36 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym),
- o zużytych baterii i akumulatorów (art. 12, 45 ustawy o bateriach i akumulatorach),
- o transportu odpadów niebezpiecznych (art. 24 ustawy o odpadach).

3.7.3 Proponowane procedury monitorowania

Komentarz:

Sposób i zakres monitoringu procesów technologicznych, wielkości emisji, czy stanu środowiska powinien być związany z ustaleniami wynikającymi m.in. ze stosowania najlepszej dostępnej techniki i ciągłej aktualizacji jej wymogów.

Celem opisu monitoringu jest wykazanie, że wnioskodawca zidentyfikował potrzeby w zakresie monitorowania odpowiednich parametrów, uwzględniając:

- obowiązki wynikające z przepisów związane z prowadzeniem ewidencji odpadów (karty ewidencji odpadów, karty przekazania odpadów, zbiorcze zestawienia danych) – z uwzględnieniem przypadków, gdy odpady przekazywane są osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami;
- możliwości określania masy odpadów;
- zasady ewidencjonowania wyników monitoringu oraz ich przechowywania przez odpowiedni okres (zgodnie z wymaganiami Art. 147 ust. 6 ustawy POŚ¹⁸⁹ lub zgodnie z innymi wymaganiami (np. w przypadku składowisk odpadów, spalarni odpadów lub współspalarni odpadów));
- sposób i częstotliwość przekazywania informacji i danych o gospodarowaniu odpadami organowi właściwemu do wydania pozwolenia, marszałkowi województwa właściwemu ze względu na wytwarzanie odpadów oraz innym właściwym organom ochrony środowiska.

3.7.3.1 Proponowane procedury monitorowania procesów technologicznych

Komentarz:

Należy tutaj zaproponować procedury monitorowania procesów technologicznych i parametrów procesowych lub produktowych istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania ilości i rodzaju odpadów. Do tych procedur można zaliczyć np. procedury monitorowania i zachowywania informacji o:

- jakości spalanej paliwa (np. zawartość części niepalnych, która ma wpływ na ilość odpadów powstających po spalaniu paliwa);
- właściwościach wykorzystywanych materiałów (z punktu widzenia wytwarzania odpadów), w tym w szczególności materiałów zawierających substancje niebezpieczne (karty charakterystyk¹⁹⁰).

3.7.3.2 Proponowane procedury monitorowania odpadów

Komentarz:

Należy tutaj zaproponować przede wszystkim procedury monitorowania wielkości emisji, czyli ilości wytwarzanych odpadów.

¹⁸⁹ Prowadzący instalację oraz użytkownik urzędnika są obowiązani do ewidencjonowania wyników przeprowadzonych pomiarów oraz ich przechowywania przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą.

¹⁹⁰ Karty charakterystyk substancji są jednym z typów załączników, których załączenie zaleca się wyłącznie w formie elektronicznej.

3.7.3.3 Proponowane procedury monitorowania stanu środowiska

Komentarz:

Monitorowanie stanu środowiska w związku z gospodarką odpadami jest konieczne tylko w wyjątkowych sytuacjach. Przykładem takiej sytuacji jest śledzenie ewentualnych zmian w środowisku zachodzących w związku z prowadzeniem instalacji, np. składowiska odpadów czy spalarni bądź współspalarni odpadów. W większości pozostałych przypadków monitorowanie stanu środowiska nie będzie zasadne.

Procedury monitoringu stanu środowiska powinny obejmować zakres i sposób prowadzenia monitoringu, w tym usytuowanie i charakterystykę punktów pomiarowych, zakres, częstotliwość, metodykę i sposób wykonywania tych pomiarów.

3.7.4 Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów

3.7.4.1 Najlepsze dostępne techniki

Zasadniczym elementem dowiedzenia spełnienia wymagań BAT jest wykazanie dotrzymania granicznych wielkości emisyjnych określonych w konkluzjach BAT. Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ, m.in. stosowanie technologii bezodpadowych i małoodpadowych oraz możliwość odzysku powstających odpadów, wykorzystywanie procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej oraz postęp naukowo-techniczny.

3.7.4.1.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie gospodarki odpadami z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT¹⁹¹ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”¹⁹².

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach¹⁹³.

Dokument 1. *(podać tytuł)*

Tabela 3.7-4: Najlepsze dostępne techniki w gospodarce odpadami		
1	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki dotyczące gospodarki odpadami opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosowanych konkluzji BAT lub BREFów.

¹⁹¹ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

¹⁹² W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

¹⁹³ W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

3.7.4.1.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między stanem faktycznym a zaleceniami konkluzji BAT lub dokumentów BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania techniki określonej jako najlepsza dostępna w odpowiednich konkluzjach BAT lub BREFach. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.7.4.2 Zapobieganie i ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów

Komentarz:

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach zapobiegania i ograniczania ilości wytwarzanych odpadów (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska¹⁹⁴, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

W szczególności warto opisać techniczne i organizacyjne (np. procedury postępowania z odpadami ustanowione w związku z wdrożonym systemem zarządzania środowiskowego) sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ograniczania ich ilości a także ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy wykazać, że zamierzony sposób gospodarki odpadami:

- nie powoduje zagrożenia dla zdrowia, życia ludzi lub dla środowiska;*
- nie jest niezgodny z planami gospodarki odpadami¹⁹⁵.*

3.7.5 Proponowane warunki pozwolenia

Komentarz:

Do tego podrozdziału wnioskujący przynosi odpowiednie dane wybrane z opisów zawartych w tym rozdziale, które mają ułatwić sformułowanie pozwolenia. W zależności od objętości wniosku i stopnia jego skomplikowania dane te można przenieść do tego podrozdziału wprost lub można zawrzeć w nim odniesienia do odpowiednich miejsc w podrozdziałach 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3.

Należy pamiętać, aby wyraźnie wskazać, które instalacje podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, a które ujęte są we wniosku na mocy Art. 203 ust. 3 ustawy POŚ, a w związku z tym nie podlegają wymaganiom BAT.

Wskazując na elementy wniosku, które wnioskodawca proponuje przyjąć jako elementy pozwolenia, należy pamiętać o wszystkich wymaganiach, które powinny zostać ustalone w pozwoleniu. Wymagania te określone są:

- w ustawie POŚ dla wszystkich pozwoleń środowiskowych¹⁹⁶,*
- w ustawie POŚ dla pozwoleń zintegrowanych¹⁹⁷,*

¹⁹⁴ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

¹⁹⁵ Art.186 ustawy POŚ

¹⁹⁶ Art. 184 ustawy POŚ

¹⁹⁷ Art. 211 ustawy POŚ

jak również pośrednio:

- w ustawie o odpadach dla składowisk odpadów¹⁹⁸,
- w ustawie o odpadach dla spalarni lub współspalarni odpadów¹⁹⁹.

W przypadku jeżeli pozwolenie zintegrowane ma również obejmować zbieranie lub przetwarzanie odpadów, należy pamiętać o wymaganiach określonych dla tych pozwoleń:

- w ustawie o odpadach dla zezwolenia na zbierania odpadów²⁰⁰,
- w ustawie o odpadach dla zezwolenia na przetwarzanie odpadów²⁰¹,

---

¹⁹⁸ Rozdział 1 Działu VIII ustawy o odpadach

¹⁹⁹ Rozdział 2 Działu VIII ustawy o odpadach

²⁰⁰ Art. 42 ust. 1 ustawy o odpadach

²⁰¹ Art. 42 ust. 2 ustawy o odpadach

3.8 Emitowanie hałasu

Komentarz:

Pozwolenie zintegrowane reguluje wielkość emisji hałasu z instalacji wyznaczoną dopuszczalnymi poziomami hałasu poza zakładem, wyrażonymi wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, w odniesieniu do określonych rodzajów terenów²⁰² oraz rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla doby, wraz z przewidywanymi wariantami²⁰³. W odniesieniu do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego ustawa POŚ nakłada obowiązek zawarcia w nim informacji o przewidywanej wielkości emisji hałasu wyznaczonej przez poziomy hałasu powodowanego poza zakładem na terenach sąsiednich oraz o akustycznym oddziaływaniu na niektóre rodzaje terenów²⁰⁴. We wniosku znaleźć muszą się także informacje o rozkładzie czasu pracy źródeł hałasu w ciągu doby uwzględniające przewidywane warianty ich pracy. Podstawowym kryterium oceny zaproponowanych wartości jest obowiązek²⁰⁵ utrzymywania poziomu hałasu na poziomie nie wyższym od dopuszczalnego²⁰⁶.

Uwzględniając powyższe zapisy ustawowe w niniejszym wniosku prowadzący instalacje powinni:

- opisać źródła hałasu wraz z rozkładem czasu ich pracy dla doby dla przewidzianych wariantów pracy urzędzeń lub grup urzędzeń²⁰⁷ (Tabela 3.8-1),
- jeżeli ma to zastosowanie – opisać sposoby zapobiegania lub ograniczania emisji hałasu
- określić rodzaje terenów, na które oddziałuje hałas emitowany z terenu zakładu, na którym zlokalizowana jest instalacja tj. wskazać czy są one przeznaczone bądź wykorzystywane²⁰⁸:
  - a) pod zabudowę mieszkaniową,
  - b) pod szpitale i domy opieki społecznej,
  - c) pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
  - d) na cele uzdrowiskowe,
  - e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
  - f) na cele mieszkaniowo-usługowe²⁰⁹.
- przedstawić informację o istniejącym lub przewidywanym akustycznym oddziaływaniu na poszczególne rodzaje terenów tzn. faktyczny lub przewidywany poziom hałasu na tych terenach (Tabela 3.8-2). Należy podać źródło danych dotyczących podanych poziomów hałasu (np. metodę pomiarową, dobór punktów pomiarowych).

Uwaga: Zaleca się załączenie do wniosku informacji w formie graficznej przedstawiającej rodzaje terenu, na które oddziałuje hałas emitowany z terenu zakładu, punkty pomiarowe oraz rozprzestrzenianie się hałasu w otoczeniu zakładu.

- zaproponować wielkość emisji hałasu wyznaczoną przez poziomy hałasu powodowanego poza zakładem na terenach sąsiadujących z zakładem stosując wskaźniki hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ ^{210 211} (Tabela 3.8--2), które powinny odpowiadać wymaganiom BA T i nie mogą przekraczać wartości dopuszczalnych na danym rodzaju terenu.

Jeżeli prowadzący instalację istniejącą (instalacje, dla których pozwolenie na budowę zostało wydane przed dniem 1 października 2001 r., a których użytkowanie rozpoczęło się nie później niż do 30 czerwca 2003 r.²¹²) ubiega się o uzyskanie pozwolenia zintegrowanego pomimo niedotrzymywania dopuszczalnych poziomów hałasu poza terenem zakładu, wniosek o wydanie pozwolenia powinien zawierać dodatkowo:

- informacje o konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania,

²⁰² Art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy POŚ

²⁰³ Art. 211 ust. 2 pkt 3a ustawy POŚ

²⁰⁴ Dotyczy to rodzajów terenów określonych w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy POŚ tj. przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz na cele mieszkaniowo-usługowe.

²⁰⁵ Art. 112 ustawy POŚ

²⁰⁶ Dopuszczalne poziomy hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

²⁰⁷ Art. 208 ust. 2 pkt 1c ustawy POŚ

²⁰⁸ Podstawowym kryterium są tu postanowienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z tym że w przypadku braku planu decyduje faktyczny sposób zagospodarowania i wykorzystywania terenu – Art. 114 i 115 ustawy POŚ

²⁰⁹ Art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy POŚ. W praktyce należy odnieść się do rodzajów terenów określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

²¹⁰ Art. 208 ust 2a ustawy POŚ.

²¹¹ $L_{Aeq D}$ oznacza równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00), $L_{Aeq N}$ oznacza równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

²¹² Art. 135, ust. 6 ustawy POŚ.

- określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich²¹³.

W tym przypadku powinna być załączona także poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym konieczne jest utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania²¹⁴

Dodatkowo we wniosku należy uwzględnić:

- warunki określone w decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu oraz sposób realizacji jej postanowień - jeżeli dla zakładu obejmującego instalację będącą przedmiotem wniosku została wydana taka decyzja,
- fakt utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania ze względu na fakt, że pomimo zastosowania najlepszych dostępnych technik dopuszczalne poziomy hałasu nie mogły być dotrzymane poza terenem zakładu (zaleca się załączyć kopię uchwały o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania do wniosku).

3.8.1 Źródła hałasu wraz z rozkładem czasu ich pracy i sposoby zapobiegania lub ograniczania emisji hałasu

Tabela 3.8-1: Źródła powstawania hałasu

Kod źródła	Opis źródła	Czas pracy w ciągu doby – wariant 1	Czas pracy w ciągu doby – wariant 2
1	2	3	4

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- Każde źródło hałasu powinno być oznaczone w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. H1, H2, H3 etc
- Nazwa urzędnika, zespołu urzędników bądź obiektu stanowiącego źródło hałasu wraz ze wskazaniem ich lokalizacji
- Czas pracy źródeł należy podać osobno dla pory dziennej i pory nocnej.

Uwaga: w przypadku występowania większej liczby przewidywalnych wariantów emisji hałasu należy dostosować tabelę do potrzeb.

W tym miejscu należy opisać stosowane sposoby zapobiegania emisji hałasu lub ograniczania jego oddziaływaniu na tereny sąsiednie (jeżeli są stosowane).

3.8.2 Wielkość emisji hałasu

Tabela 3.8-2: Wielkość emisji hałasu

Kod rodzaju terenu	Przeznaczenie (rodzaje) terenów w sąsiedztwie zakładu	Punkt pomiarowy	Aktualny poziom hałasu	
			L _{Aeq D}	L _{Aeq N}
1	2	3	4	5
	inne			

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- Każdy rodzaj terenu powinien być oznaczone w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. T1, T2, T3 etc. Zaleca się zastosowanie tych kodów w sugerowanym załączniku graficznym.
- Należy wpisać rodzaje terenów wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.
- Należy podać symbol stosowany w załączniku graficznym oraz opis np. „północna granica zakładu”.
- i (5) W przypadku instalacji planowanych nie podaje się aktualnego poziomu hałasu.

²¹³ Art. 208 ust 6 ustawy POŚ

²¹⁴ Art. 208 ust 7 ustawy PO.

W tym miejscu należy odnieść się do obowiązujących dopuszczalnych poziomów hałasu²¹⁵.

3.8.3 Proponowane procedury pomiarów

Komentarz:

Należy opisać proponowany zakres i częstotliwość pomiarów hałasu:

3.8.4 Najlepsze dostępne techniki i zapobieganie oraz ograniczanie emisji

3.8.4.1 Najlepsze dostępne techniki

3.8.4.1.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie emisji hałasu, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zagadnień wymienionych w art. 143 ustawy POŚ, m.in. rodzaju, zasięgu oraz wielkości emisji, wykorzystywania procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej oraz postępu naukowo-technicznego.

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie ochrony powietrza z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT²¹⁶ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”²¹⁷.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach²¹⁸.

Dokument 1. *(podać tytuł)*

3.8-3: Najlepsze dostępne techniki w zakresie ograniczania emisji hałasu		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) kolejne techniki dotyczące ograniczania emisji hałasu opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie

(3) należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

3.8.4.1.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji.

²¹⁵ Dopuszczalne poziomy hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

²¹⁶ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

²¹⁷ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

²¹⁸ W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.8.4.2 Zapobieganie oraz ograniczanie emisji hałasu

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach zapobiegania i ograniczania emisji gazów lub pyłów do powietrza (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku.

3.8.5 Proponowane warunki pozwolenia

Komentarz:

Do tego podrozdziału wnioskujący przynosi odpowiednie dane wybrane z opisów zawartych w tym rozdziale, które mają ułatwić sformułowanie pozwolenia. W zależności od objętości wniosku i stopnia jego skomplikowania dane te można przenieść do tego podrozdziału wprost lub można zawrzeć w nim odniesienia do odpowiednich miejsc w podrozdziałach 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3.

Należy pamiętać, że pozwolenie zintegrowane określa: wielkość emisji hałasu wyznaczoną dopuszczalnymi poziomami hałasu poza zakładem, wyrażonymi wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, w odniesieniu do rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, oraz rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla doby, wraz z przewidywanymi wariantami²¹⁹. Dlatego można zastosować w tym miejscu zmodyfikowane tabele.

Tabela 3.8-4: Źródła powstawania hałasu

Kod źródła	Opis źródła	Czas pracy w ciągu doby
1	2	3

Tabela 3.8-5: Dopuszczalny poziom hałasu

Kod rodzaju terenu	Punkt pomiarowy	Dopuszczalny poziom hałasu	
		$L_{Aeq D}$	$L_{Aeq N}$
1	2	3	4
	inne		

Inne warunki

²¹⁹Art. 211 ust6pkt. 6 ustawy POŚ.

3.9 Zapobieganie występowaniu i ograniczanie skutków awarii

Komentarz:

Podrozdział 3.6.1. dotyczy poważnych awarii przemysłowych rozumianych jako zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem, które mogą wystąpić w zakładzie²²⁰. Natomiast podrozdział 7.2. dotyczy innych sytuacji awaryjnych (rozumianych jako zdarzenie niezamierzone i niepożądane) mogących wystąpić w związku z eksploatacją instalacji PZ, które mogą skutkować zanieczyszczeniem środowiska. Zaleca się również, aby podrozdział 3.6.2 został uwzględniony przez zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Szczególnie, jeżeli awarie inne niż poważne awarie przemysłowe (w rozumieniu ustawy POŚ) mogące oddziaływać na środowisko nie zostały ujęte w programach zapobiegania i reagowania przygotowanych w związku z przepisami o poważnych awariach.

3.9.1 Poważne awarie przemysłowe

3.9.1.1 Substancje niebezpieczne występujące na terenie zakładu

Komentarz:

W tym podrozdziale należy przedstawić informacje o wszystkich substancjach niebezpiecznych występujących na terenie zakładu. Jako substancje niebezpieczne należy rozumieć jedną lub więcej substancji albo mieszaniny substancji, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze mogą, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Substancją niebezpieczną może być surowiec, produkt, półprodukt, odpad, a także substancja powstała w wyniku awarii²²¹.

Przedstawiając substancje niebezpieczne występujące na terenie zakładu należy uwzględnić:

- *substancje i mieszaniny chemiczne klasyfikowane jako niebezpieczne zgodnie z przepisami o klasyfikacji substancji chemicznych²²²,*
- *substancje i mieszaniny stwarzające zagrożenie biologiczne,*
- *substancje i mieszaniny o właściwościach promieniotwórczych,*
- *magazynowane odpady niebezpieczne,*
- *substancje niebezpieczne, które mogą powstać w wyniku awarii.*

Poniżej należy wskazać wszystkie substancje niebezpieczne występujące na terenie zakładu, spośród nich należy wyróżnić te rodzaje oraz kategorie substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku (zwane dalej „substancjami SEVESO”)²²³.

W przypadku „substancji SEVESO” należy podać maksymalne ilości substancji, w tym odpadów niebezpiecznych, jakie mogą znajdować się w zakładzie. Nie należy przedstawiać średnich lub aktualnych ilości tych substancji znajdujących się w zakładzie, lecz największe ilości, jakie mogą się znaleźć na terenie zakładu, np. ilości odpowiadające pojemności zbiornika, magazynu, urządzeń.

Informacje o substancjach niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu zaleca się przedstawić w formie tabeli zaprezentowanej poniżej.

²²⁰ Art. 3 pkt 23) i pkt 24) ustawy POŚ

²²¹ Art. 3 pkt 37) ustawy POŚ

²²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353/2 z 31.12.2008) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (Dz. U. 2012 poz. 1018 z późn. zm.)

²²³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2013 poz. 1479).

Tabela 3.9-1: Substancje niebezpieczne występujące na terenie zakładu

L.p.	Nazwa substancji niebezpiecznej	Klasyfikacja substancji/mieszaniny	Ilość, która może znajdować się na terenie zakładu [Mg]	Zastosowanie substancji niebezpiecznej/ źródło powstawania substancji niebezpiecznej	Sposób magazynowania
1	2	3	4	5	6

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(2) – należy podać nazwę substancji niebezpiecznej lub mieszaniny niebezpiecznej; w przypadku substancji i mieszanin niebezpiecznych w rozumieniu rozporządzenia REACH informacje te powinny być zgodne z kartą charakterystyki

(3) – należy podać klasyfikację substancji niebezpiecznej lub mieszaniny niebezpiecznej; w przypadku substancji i mieszanin niebezpiecznych w rozumieniu rozporządzenia REACH informacje te powinny być zgodne z kartą charakterystyki. Zaleca się wyróżnienie np. czcionką pogrubioną „substancji SEVESO”.

(4) – w przypadku „substancji SEVESO” należy podać maksymalną ilość substancji niebezpiecznej znajdującej się na terenie zakładu - należy podać największe ilości, jakie mogą się znaleźć na terenie zakładu, np. ilości odpowiadające pojemności zbiornika, magazynu, urządzeń. Należy również uwzględnić ilości substancji niebezpiecznych, które mogą powstać w przypadku awarii a także ilości magazynowanych odpadów niebezpiecznych zaliczanych do zaliczanych do „substancji SEVESO” itp. W przypadku pozostałych substancji można podać ilości uśrednione, zaleca się jednak, również tym przypadku, podanie ilości maksymalnych

(5) – w przypadku substancji niebezpiecznych będących surowcami lub półproduktami należy wskazać zastosowanie substancji niebezpiecznej, w przypadku substancji niebezpiecznych będących odpadami lub powstającymi w wyniku awarii należy wskazać źródło

(6) – należy przedstawić sposób magazynowania substancji niebezpiecznych. W przypadku substancji niebezpiecznych należących do rodzajów substancji oraz kategorii zagrożeń, które decydują o tym, że substancję lub mieszaninę zalicza się do substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku, które występują w ilości nieprzekraczającej 2% wartości progowych²²⁴ należy dodatkowo opisać, że lokalizacja zapewnia, że nie staną się one przyczyną poważnej awarii

²²⁴Wartość progowa jest to ilość substancji niebezpiecznej decydująca o zaliczeniu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej określone w załączniku do rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2013 poz. 1479).

3.9.1.2 Klasyfikacja zakładu jako zakładu stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Komentarz

W tym podrozdziale należy przedstawić klasyfikację zakładu jako stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Podrozdział ten powinien zostać wypełniony niezależnie od tego czy zakład, na terenie którego znajduje się instalacja PZ, kwalifikuje się jako zakład o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku czy też nie.

Uznanie zakładu za zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku zależy od kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki²²⁵. W rozporządzeniu przedstawiona została również metodyka oceny czy zakład kwalifikuje się do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Poniżej należy przedstawić wyniki oceny czy zakład kwalifikuje się jako zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku. W przypadku, jeżeli wyniki oceny wykażą, że zakład kwalifikuje się jako zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku należy wskazać, do której kategorii zakład się zalicza.

Jeżeli zakład kwalifikuje się jako zakład o zwiększonym ryzyku do wniosku należy dołączyć kopię programu zapobiegania awariom. Jeżeli zakład kwalifikuje się jako zakład o dużym ryzyku, do wniosku należy dołączyć kopię raportu o bezpieczeństwie.

3.9.1.3 Zidentyfikowane potencjalne poważne awarie przemysłowe

Komentarz:

Podrozdział ten powinien zostać wypełniony przez zakłady, które NIE kwalifikują się jako zakłady o zwiększonym ryzyku lub zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W pozostałych przypadkach niniejszy podrozdział oraz podrozdział 3.6.1.4, należy usunąć.

W tym podrozdziale należy wskazać potencjalne poważne awarie przemysłowe mogące mieć miejsce w zakładzie w związku z prowadzeniem instalacji PZ.

Zaleca się przedstawienie listy zidentyfikowanych potencjalnych poważnych awarii przemysłowych, które mogą się wydarzyć w związku z eksploatacją instalacji PZ w poniższej tabeli. Opis niektórych awarii związanych z poszczególnymi komponentami mógł zostać ujęty w innych rozdziałach poświęconych tym poszczególnym komponentom. Jeśli tak jest to w tym rozdziale należy zamieścić odniesienia do wszystkich awarii ujętych w tamtych rozdziałach.

Tabela 3.9-2: Zestawienie zidentyfikowanych potencjalnych poważnych awarii przemysłowych				
L.p.	Nazwa awarii	Ujęta w innych rozdziałach niniejszego wniosku	Ujęta w niniejszym podrozdziale niniejszego wniosku	Uwagi
1	2	3	4	5

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(3) należy podać numer rozdziału, podrozdziału lub punktu, np. 3.2.2.3

(4) należy podać numer punktu, np. punkt 3.6.1.4.1

²²⁵Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2013 poz. 1479)

3.9.1.4 Proponowane sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale – w zależności od zidentyfikowanych zagrożeń – należy zamieścić następujące informacje (które mogą odwoływać się do innych rozdziałów wniosku lub do załączników):

- *Informacje na temat sposobów zatrzymywania ewentualnych wycieków w bezpiecznej dla środowiska przestrzeni. Jakże instalacje lub procedury sprawiają, że skutek wycieku – nie dojdzie zanieczyszczenia środowiska.*
- *Informacje na temat mycia i czyszczenia posadzek, dróg i innych powierzchni w zakładzie – jak są prowadzone, co się dzieje z odpadami, co się dzieje ze ściekami z mycia.*
- *Rysunki (zaleca się w formacie nie większym niż A3) pokazujące przebieg oraz rzędne wszelkich kanałów, kanalizacji, wodociągów i innych rurociągów, które przebiegają przez teren zakładu lub wiążą się z jego działalnością. Na rysunkach tych należy również umieścić informacje o wszelkich włazach, studzienkach i innych obiektach towarzyszących ww. kanałom, kanalizacjom i rurociągom. Należy przedstawić informację o stanie tych instalacji i obiektów, o materiale, z jakiego są zrobione, o wytrzymałości, o ich wieku, o testach szczelności i innych sprawdzeniach, które uwiarygodniają niezawodność ich działania.*
- *Analogiczne informacje, jak powyżej, ale dotyczące wszelkich zbiorników podziemnych i naziemnych, w szczególności tych, które zawierają substancje niebezpieczne, znajdują się pod ciśnieniem itp.*
- *Informacja nt. zlewni dla poszczególnych ewentualnych wycieków oraz nt. zlewni spływu wód opadowych. Informacje te należy przedstawić w formie opisowej oraz graficznej – zaleca się plany w formacie nie większym niż A3.*
- *Informacje na temat możliwego zanieczyszczenia gruntu, wód podziemnych lub powierzchniowych przez wody pogaśnicze, które powstaną w zakładzie w przypadku gaszenia pożaru. Należy przedstawić informację o przygotowaniu zakładu do zapobieżenia powstaniu tego zanieczyszczenia.*
- *Szczegółowe informacje o transporcie materiałów (w szczególności materiałów niebezpiecznych) na terenie zakładu. W szczególności o transporcie materiałów ciekłych lub osadów, z uwzględnieniem transportu za pomocą rurociągów, pojazdów, przenośników czy taśmociągów.*

Opisując scenariusze awarii, należy uwzględnić i przedstawić informacje, które pozwolą na ocenę adekwatności i wiarygodności proponowanych sposobów zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii. Scenariusze te powinny uwzględniać skalę produkcji i innych działań, które mogą być miejscem lub źródłem awarii:

- *ilość substancji/mieszanin,*
- *właściwości fizykochemiczne stosowanych substancji i mieszanin,*
- *liczbę urządzeń i instalacji,*
- *wielkość urządzeń i instalacji,*
- *typy operacji, w tym operacji chemicznych,*
- *warunki procesowe,*
- *złożoność procesu,*
- *wiek instalacji, jej zużycie (dane niezawodnościowe),*
- *rozmieszczenie instalacji i urządzeń – bezpieczne odległości,*
- *lokalizację (względem obiektów wrażliwych: zabudowania mieszkalne, zbiorniki wód podziemnych, siedliska roślin i zwierząt, cieki wodne itd.)*
- *zastosowane systemy bezpieczeństwa (zapobiegawcze i ochronne),*
- *zgodność projektu z normami,*
- *warunki geologiczne i hydrogeologiczne,*
- *błędy ludzkie,*
- *skuteczne zarządzanie bezpieczeństwem.*

Elementami technicznymi, które szczególnie mogą być źródłem awarii są:

- *rurociągi, kanały, kanalizacje,*
- *zbiorniki magazynowe nadziemne i podziemne,*
- *obszary magazynowania materiałów i odpadów,*
- *procesy transportu materiałów wewnątrz zakładu,*
- *instalacje produkcyjne,*
- *zbiorniki ciśnieniowe,*
- *spawy,*
- *zawory,*
- *zawory bezpieczeństwa.*

W podrozdziale tym należy zawrzeć informację o wdrożonych procedurach zapobiegania awariom i reagowania na nie. Należy również załączyć istniejące plany postępowania w przypadku zidentyfikowanych awarii²²⁶.

Opisując sposoby reagowania na awarie, należy w szczególności sposób odnieść się do tych aspektów działań, które przyczyniają się do minimalizacji oddziaływania na środowisko w związku z awaryjną emisją, wyciekami itp. Jednym z opisywanych sposobów zapobiegania i gotowości mogą być odpowiednie procedury dotyczące sytuacji awaryjnych.

W sposób wyraźny należy opisać, jak sposoby reagowania na awarie dostosowane są do awarii, które mogą wydarzyć się poza normalnymi okresami działalności zakładu, tzn. np. w nocy czy dni wolne od pracy.

Podobnie precyzyjnie należy opisać, jak uwzględniono zagadnienia środowiskowe w kontekście awarii w związku z nietypowymi warunkami funkcjonowania instalacji, jak np. w przypadku rozruchu instalacji, planowego zatrzymania ruchu instalacji, wycieku z instalacji, zakłócenia w pracy instalacji, gwałtownego i nieplanowanego zatrzymania ruchu instalacji.

Należy w sposób wyraźny określić, które sytuacje awaryjne mają charakter bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i które działania mają status odpowiadających im działaniom zapobiegawczym.

Należy również określić zasady informowania o awariach organów ochrony środowiska (organ wydający pozwolenie oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska oraz ewentualnie komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej).

We wniosku należy zaproponować, które awarie podlegają informowaniu, a które nie. Należy również zaproponować zakres i procedury powiadamiania. Zakres informacji podawanej organom ochrony środowiska powinien obejmować: okoliczności awarii, niebezpieczne substancje związane z awarią, dodatkowe emisje spowodowane awarią, inne informacje umożliwiające dokonanie oceny skutków awarii dla ludzi i środowiska, podjęte działania ratunkowe, a także działania mające na celu ograniczenie skutków awarii i zapobieżenie jej powtórzeniu się.

Procedury powiadamiania powinny obejmować: poinformowanie za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych, poinformowanie w formie pisemnej.

Pewne aspekty postępowania w sytuacjach awaryjnych – w tym powiadamiania m.in. organów ochrony środowiska – zawarte są w przepisach. Należy je uwzględnić w tym rozdziale lub odnieść się do innych rozdziałów, w których odniesienia do tych wymagań prawnych zostały we wniosku zamieszczone. Do sytuacji opisanych w przepisach należą m.in.:

- *zakłócenia w pracy urządzeń ochronnych ograniczających wprowadzanie substancji do powietrza z instalacji spalania paliw;*
- *zakłócenia w pracy urządzeń ochronnych ograniczających wprowadzanie substancji do powietrza z turbin gazowych;*
- *niedotrzymanie określonych warunków w instalacjach spalania i współspalania odpadów.*

Konkludując – w tym podrozdziale, w kolejnych podpunktach należy umieścić informację o proponowanych sposobach zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii. Informacje te należy przedstawić w następującej sekwencji:

- *zidentyfikowana sytuacja awaryjna,*
- *scenariusz przebiegu sytuacji awaryjnej (przyczyny, sekwencja zdarzeń poprzedzających awarię i następujących po jej wystąpieniu),*
- *proponowane sposoby zapobiegania awarii,*
- *proponowane sposoby ograniczania skutków awarii.*

Można tej prezentacji nadać formę tabeli.

--

3.9.1.4.1 Awaria 1

3.9.1.4.1.1 Zidentyfikowana sytuacja awaryjna

--

²²⁶Opracowując działania zapobiegawcze i działania przygotowawcze można inspirować się przepisami, które obowiązują dla zakładów o dużym ryzyku. W czasie opracowywania niniejszych wytycznych są to:

- *ustawa POŚ – Tytuł IV – w szczególności artykuły 250, 251, 252, 253, 256, 260;*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. z 2003 r. Nr 104, poz. 970, z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz.U. z 2003 r. Nr 131, poz. 1219)*

3.9.1.4.1.2 Scenariusz przebiegu sytuacji awaryjnej (przyczyny, sekwencja zdarzeń poprzedzających awarię i następujących po jej wystąpieniu)

3.9.1.4.1.3 Proponowane sposoby zapobiegania awarii

3.9.1.4.1.4 Proponowane sposoby ograniczania skutków awarii

Uwaga: Dla kolejnych awarii podać opis kierując się sekwencją przedstawioną powyżej.

3.9.2 Inne sytuacje awaryjne mogące skutkować zanieczyszczeniem środowiska

Komentarz:

W tym podrozdziale należy opisać inne niż poważne awarie przemysłowe (w rozumieniu ustawy POŚ), potencjalne sytuacje awaryjne mogące mieć miejsce w zakładzie w związku z prowadzeniem instalacji PZ, które mogą skutkować zanieczyszczeniem środowiska.

Rozdział niniejszy powinien zostać wypełniony również w przypadku zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii. W przypadku tych zakładów, należy opisać awarie nie objęte programem zapobiegania poważnym awariom przemysłowym.

3.9.2.1 Zidentyfikowane potencjalne sytuacje awaryjne

Komentarz:

Zaleca się przedstawienie listy zidentyfikowanych sytuacji awaryjnych, które mogą się wydarzyć w związku z eksploatacją instalacji PZ w poniższej tabeli. Opis niektórych awarii związanych z poszczególnymi komponentami mógł zostać ujęty w innych rozdziałach poświęconych tym poszczególnym komponentom. Jeśli tak jest to w tym rozdziale należy zamieścić odniesienia do wszystkich awarii ujętych w tamtych rozdziałach.

Tabela 3.9-3 Zestawienie zidentyfikowanych potencjalnych sytuacji awaryjnych

L.p.	Nazwa awarii	Ujęta w innych rozdziałach niniejszego wniosku	Ujęta w podrozdziale 7.2.2 niniejszego wniosku	Uwagi
1	2	3	4	5

Objaśnienia do kolumn tabeli:

(3) należy podać numer rozdziału, podrozdziału lub punktu, np. 4.2.1.

(4) należy podać numer punktu, np. punkt 7.3.1. albo 7.3.4

3.9.2.2 Proponowane sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii

Komentarz:

W niniejszym podrozdziale – w zależności od zidentyfikowanych zagrożeń – należy zamieścić następujące informacje (które mogą odwoływać się do innych rozdziałów wniosku lub do załączników):

- Informacje na temat sposobów ograniczania skutków awarii*
- Opis instalacji lub procedur sprawiających, że wskutek awarii nie dojdzie do zanieczyszczenia środowiska.*

Opisując scenariusze awarii, należy uwzględnić i przedstawić informacje, które pozwolą na ocenę adekwatności i wiarygodności proponowanych sposobów zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii²²⁷. Scenariusze te powinny uwzględniać: skalę produkcji i innych działań, które mogą być miejscem lub źródłem awarii:

- liczbę urządzeń i instalacji,
- wielkość urządzeń i instalacji,
- typy operacji,
- warunki procesowe,
- złożoność procesu,
- wiek instalacji, jej zużycie (dane niezawodnościowe),
- rozmieszczenie instalacji i urządzeń – bezpieczne odległości,
- lokalizację (względem obiektów wrażliwych: zabudowania mieszkalne, zbiorniki wód podziemnych, siedliska roślin i zwierząt, cieki wodne itd.)
- zastosowane systemy bezpieczeństwa (zapobiegawcze i ochronne),
- błędy ludzkie,
- skuteczne zarządzanie bezpieczeństwem.

W rozdziale tym należy zawrzeć informację o wdrożonych procedurach zapobiegania awariom i reagowania na nie. Należy również załączyć istniejące plany postępowania w przypadku zidentyfikowanych awarii.

W rozdziale tym należy zawrzeć informację o wdrożonych procedurach zapobiegania awariom i reagowania na nie. Należy również załączyć plany postępowania w przypadku zidentyfikowanych awarii²²⁸.

Opisując sposoby reagowania na awarie, należy w szczególności sposób odnieść się do tych aspektów działań, które przyczyniają się do minimalizacji oddziaływania na środowisko w związku z awaryjną emisją, wyciekami itp. Jednym z opisywanych sposobów zapobiegania i gotowości mogą być odpowiednie procedury dotyczące sytuacji awaryjnych.

W sposób wyraźny należy opisać, jak sposoby reagowania na awarie dostosowane są do awarii, które mogą wydarzyć się poza normalnymi okresami działalności zakładu, tzn. np. w nocy czy dni wolne od pracy.

Podobnie precyzyjnie należy opisać, jak uwzględniono zagrożenia środowiskowe w kontekście awarii w związku z nietypowymi warunkami funkcjonowania instalacji, jak np. w przypadku rozruchu instalacji, planowego zatrzymania ruchu instalacji, wycieku z instalacji, zakłócenia w pracy instalacji, gwałtownego i nieplanowanego zatrzymania ruchu instalacji.

Należy w sposób wyraźny określić, które sytuacje awaryjne mają charakter bezpośredniego zagrożenia szkodą²²⁹ i które działania mają status odpowiadających im działaniom zapobiegawczym.

Opis niektórych awarii związanych z poszczególnymi komponentami mógł zostać ujęty w innych rozdziałach poświęconych tym poszczególnym komponentom. Jeśli tak jest to w tym rozdziale należy zamieścić odniesienia do wszystkich awarii ujętych w tamtych rozdziałach.

Należy również określić zasady informowania o awariach organów ochrony środowiska (organ wydający pozwolenie oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska oraz ewentualnie komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej). We wniosku należy zaproponować, które awarie podlegają informowaniu, a które nie. Należy również zaproponować zakres i procedury powiadamiania. Zakres informacji podawanej organom ochrony środowiska powinien obejmować: okoliczności awarii, niebezpieczne substancje związane z awarią, dodatkowe emisje spowodowane awarią, inne informacje umożliwiające dokonanie oceny skutków awarii dla ludzi i środowiska, podjęte działania ratunkowe, a także działania mające na celu ograniczenie skutków awarii i zapobieżenie jej powtórzeniu się.

Procedury powiadamiania powinny obejmować: poinformowanie za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych, poinformowanie w formie pisemnej.

Pewne aspekty postępowania w sytuacjach awaryjnych – w tym powiadamiania m.in. organów ochrony środowiska – zawarte są w przepisach. Należy je uwzględnić w tym rozdziale lub odnieść się do innych rozdziałów, w których odniesienia do tych wymagań prawnych zostały we wniosku zamieszczone. Do sytuacji opisanych w przepisach należą m.in.:

- zakłócenia w pracy urządzeń ochronnych ograniczających wprowadzanie substancji do powietrza z instalacji spalania paliw;
- zakłócenia w pracy urządzeń ochronnych ograniczających wprowadzanie substancji do powietrza z turbin gazowych;

²²⁷ Art. 208 ustawy POŚ

²²⁸ Opracowując działania zapobiegawcze i działania przygotowawcze można inspirować się przepisami, które obowiązują dla zakładów o dużym ryzyku. W czasie opracowywania niniejszych wytycznych są to:

- ustawa POŚ – Tytuł IV – w szczególności artykuły 250, 251, 252, 253, 256, 260;
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. z 2003 r. Nr 104, poz. 970, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz. U. z 2003 r. Nr 131, poz. 1219)

²²⁹ Bezpośrednie zagrożenie szkodą w rozumieniu ustawy szkodowej

- *niedotrzymania określonych warunków w instalacjach spalania i współspalania odpadów.*

Konkludując – w tym podrozdziale, w punktach od 3.6.2.2.1 do 3.6.2.2.N (gdzie N określa liczbę zidentyfikowanych sytuacji awaryjnych) należy umieścić informację o proponowanych sposobach zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii. Informacje te należy przedstawić w następującej sekwencji:

- *zidentyfikowana sytuacja awaryjna,*
- *scenariusz przebiegu sytuacji awaryjnej (przyczyny, sekwencja zdarzeń poprzedzających awarię i następujących po jej wystąpieniu),*
- *proponowane sposoby zapobiegania awarii,*
- *proponowane sposoby ograniczania skutków awarii.*

Można tej prezentacji nadać formę tabeli.

--

3.9.2.2.1 Awaria 1

3.9.2.2.1.1 Zidentyfikowana sytuacja awaryjna

--

3.9.2.2.1.2 Scenariusz przebiegu sytuacji awaryjnej (przyczyny, sekwencja zdarzeń poprzedzających awarię i następujących po jej wystąpieniu)

--

3.9.2.2.1.3 Proponowane sposoby zapobiegania awarii

--

3.9.2.2.1.4 Proponowane sposoby ograniczania skutków awarii

--

Uwaga: Dla kolejnych awarii podać opis kierując się sekwencją przedstawioną powyżej.

3.9.3 Najlepsze dostępne techniki

Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie ryzyka wystąpienia awarii, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ, m.in. stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń; wykorzystywanie procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej; postęp naukowo-techniczny.

3.9.3.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać proponowany sposób zapobiegania awariom z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT²³⁰ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”²³¹.

²³⁰ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach²³².

Dokument 1. *(podać tytuł)*

Tabela 3.99-4: Najlepsze dostępne techniki w zakresie zapobiegania awariom		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) - kolejne techniki w zakresie zapobiegania awariom opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF

(3) - Należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zaleceń wszystkich stosownych konkluzji BAT lub BREFów.

3.9.3.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między proponowanymi sposobami zapobiegania awariom a określonymi jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

²³¹ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

²³² W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

3.10 Efektywność energetyczna

Komentarz:

Ze względu na fakt, że pozwolenie zintegrowane winno określać sposoby zapewnienia efektywnego wykorzystania energii²³³, a wnioskodawca winien we wniosku wykazać stosowanie najlepszych dostępnych technik²³⁴ (w tym m.in. zapewnienie racjonalnego zużycia paliw) w tym rozdziale zaleca się przedstawić informacje dotyczące tych zagadnień.

3.10.1 Źródła i zużycie energii

Komentarz:

Podstawowe informacje dla oceny efektywności energetycznej obejmują:

- źródła energii oraz udział poszczególnych źródeł energii zużywanej na potrzeby instalacji (Tabela 3.10-1.)
- dane dotyczące zużycia energii na różne cele (obejmujące przynajmniej 95% odbiorników). Do tego celu należy skorzystać z tabel 3.10-2 i 3.10-3. Wnioskodawca może uzupełnić tę informację o schematy przepływu energii (np. schematy Sankey'a) pokazujące zużycie energii w poszczególnych procesach,
- zużycie energii na poszczególne cele w przeliczeniu na jednostkę produkcji lub inną wartość charakterystyczną dla rodzaju działalności prowadzonej w instalacji. Podanie wskaźników tego typu będzie szczególnie istotne w przypadku opublikowania granicznych wielkości emisyjnych w zakresie energochłonności²³⁵,

Tabela 3.10-1: Źródła energii

Kod źródła	Źródła energii	Zużycie energii
		[MWh lub GJ]
1	2	3
En1	Energia elektryczna zakupiona z zewnątrz	
En2	Energia cieplna zakupiona z zewnątrz	
En3	Energia elektryczna wytworzona na terenie zakładu	
En4	Energia cieplna wytworzona na terenie zakładu	
	Inne	

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- (1) Każde źródło energii powinno być oznaczone w sposób jednoznaczny wewnętrznym kodem np. En1, En2, En3 etc.
 (2) W przypadku zakupu energii z kilku źródeł lub wytwarzania energii w kilku instalacjach zasadne może okazać się dodanie wierszy i rozbięcie informacji dotyczących poszczególnych źródeł.
 (3) Wielkość zakupu energii lub ilość energii na wyjściu z instalacji do jej wytwarzania na terenie zakładu (1MWh=3,6 GJ). Należy podać wielkości za ostatnie 3 lata.

Uwaga: Jeżeli energia elektryczna wykorzystywana przez instalacje pochodzi ze źródeł odnawialnych należy zwrócić na ten fakt uwagę w tym rozdziale.

Tabela 3.10-2: Zużycie energii elektrycznej

Kod sposobu wykorzystania	Potrzeby, na które energia jest zużywana	Zużycie energii [MWh/rok]
1	2	3

²³³Art. 211 ust. 6 pkt 11 ustawy POŚ

²³⁴Art. 208 ust. 2 pkt 1g w powiązaniu z art. 207 ustawy POŚ

²³⁵Art. 206 ustawy POŚ

Tabela 3.10-2: Zużycie energii elektrycznej		
Kod sposobu wykorzystania	Potrzeby, na które energia jest zużywana	Zużycie energii [MWh/rok]
1	2	3
	Całkowite zużycie energii elektrycznej:	

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- (1) Zużycie energii elektrycznej na poszczególne cele powinno być jednoznacznie oznaczone wewnętrznym kodem np. E11, E12 etc.
 (2) Zużycie na potrzeby: procesów technologicznych, oświetlenia, systemów chłodzenia, systemów zimna technologicznego, mrożenia, odmrażania, wentylacji, ogrzewania, itd.
 (3) Należy podać wielkości za ostatnie 3 lata.

Tabela 3.10-3: Zużycie paliw na potrzeby produkcji ciepła, pary technologicznej i energii elektrycznej oraz na potrzeby transportu wewnętrznego zakładu

Kod paliwa	Rodzaj paliwa	Zużycie paliwa	Wykorzystanie na potrzeby np.							
			procesowe	grzewcze	transport (wewnętrzny)	Produkcję energii elektrycznej [MWh/rok]		Produkcja pary i ciepła technologicznego [MWh/rok]		
						Zużycie własne	sprzedaż	Zużycie własne	sprzedaż	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Olej opałowy [Mg] (podać rodzaj)									
	Olej napędowy [dm3]									
	Gaz ziemny [m3]									
	Gaz płynny [m3]									
	Węgiel kamienny [Mg]									
	Etylina [dm3]									
	Inne (jakie):									

Objaśnienie do kolumn tabeli:

- (1) Każdy rodzaj paliwa powinien być jasno oznaczony wewnętrznym kodem np. F1, F2, F3 etc.
 (3) W jednostkach podanych w kolumnie (2)
 (4) dotyczy procesów, w których paliwa są wykorzystywane jako bezpośrednie źródło energii
 (5) Ogrzewanie pomieszczeń i produkcja ciepłej wody na potrzeby sanitarnej.
 (9) nie dotyczy ciepła do ogrzewania pomieszczeń

Uwaga 1: Niniejsza tabela winna być wypełniona w powiązaniu ze schematami technologicznymi w odniesieniu do operacji technologicznych

Uwaga 2: Na kolorowo należy zaznaczyć zmiany w ilości, jakości i/lub rodzaju paliw w stosunku do ostatniego pozwolenia

3.10.2 Proponowane procedury monitorowania zużycia energii

W tym podrozdziale należy przedstawić faktyczny bądź proponowany zakres monitorowania zużycia energii z poszczególnych źródeł i na poszczególne cele. Należy przedstawić wskaźniki odnoszące zużycie energii do parametrów charakteryzujących rodzaj działalności prowadzonej w instalacji objętej wnioskiem np. zużycie energii elektrycznej na jednostkę produkcji lub zużycie energii cieplnej do ogrzewania pomieszczeń do kubatury.

3.10.3 Najlepsze dostępne techniki w odniesieniu do efektywności energetycznej

3.10.3.1 Odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF

Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie zapotrzebowania na energię, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ, m.in. efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii.

W tabeli poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności w zakresie zapewnienia efektywności energetycznej z zaleceniami zawartymi w konkluzjach BAT²³⁶ lub BREFach w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”²³⁷.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT / BREFy wymienione w Tabeli 2.4-4.

Dla każdego z tych dokumentów dokonano zestawienia umożliwiającego porównanie stanu istniejącego z zapisami zawartymi w tych dokumentach²³⁸.

Dokument 1. (podać tytuł)

Tabela 3.10-4: Najlepsze dostępne techniki w odniesieniu do efektywności energetycznej		
	Zapis konkluzji BAT/ dokumentu BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(2) kolejne techniki dotyczące efektywności energetycznej opisane w konkluzjach BAT lub rozdziale „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

(3) należy odnieść się do kolejnych zapisów konkluzji BAT lub rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w dokumencie BREF.

3.10.3.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.10.3.3 Inne działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej

W przypadku, gdy Wnioskodawca uzna za stosowne przedstawienie we wniosku dodatkowych informacji o stosowanych sposobach poprawy efektywności energetycznej (nieuwzględnionych w konkluzjach BAT lub BREFach) może zrobić to w tym miejscu wniosku. Inspiracją mogą być różnego rodzaju wytyczne branżowe mające zastosowanie do danej

²³⁶ Art. 3 pkt. 8d) ustawy POŚ

²³⁷ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

²³⁸ W przypadku BREFów chodzi o informacje zawarte w rozdziale Najlepsze Dostępne Techniki

instalacji, gdzie pierwszym źródłem mogą być dokumenty umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska²³⁹, jednak istnieje wiele innych źródeł w tym zakresie, aczkolwiek dostępne są one głównie w językach obcych.

Do działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej należą m.in.:

1. procedury nadzoru i konserwacji urządzeń (np. dot. klimatyzacji, chłodzenia, silników i napędów, instalacji sprężonych gazów, rozprowadzania pary, ogrzewania pomieszczeń i wody, smarowania itp.)
2. eliminacja strat ciepła poprzez stosowanie odpowiedniej izolacji i uszczelnień (np. uszczelki i drzwi samozamykające);
3. ograniczanie strat ciepła z budynków;
4. techniki poprawiające efektywność energetyczną w procesach (np. odzysk ciepła z różnych operacji należących do procesu, wysokowydajne techniki odwadniania służące minimalizacji zużycia energii do suszenia; ograniczenie zapotrzebowania na moc bierną, optymalizacja sterowania elektronicznego silnikami wprowadzenie ciągłych procesów produkcyjnych).
5. techniki stosowane w produkcji energii (np. produkcja energii w skojarzeniu - energia elektryczna i ciepła, odzyskiwanie ciepła z odpadów, podnoszenie sprawności urządzeń energetycznych itp.).

Opisane działania w wielu przypadkach są opisane w dokumencie dotyczącym efektywności energetycznej. Wnioskodawca może w tym podrozdziale odnieść się do bardziej szczegółowych informacji zawartych w rozdziale 3.11.3.

²³⁹ <http://ippc.mos.gov.pl/ippc/>

3.11 Oddziaływanie na środowisko jako całość

3.11.1 Dotrzymanywanie standardów jakości środowiska

Komentarz:

Informacje przedstawione w tym podrozdziale powinny zawierać dane umożliwiające stwierdzenie, że instalacja:

- *nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska²⁴⁰,*
- *nie powoduje pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi²⁴¹.*

W celu przedstawienia poziomu oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska zaleca się skorzystanie z poniższej tabeli. Jako kryterium oceny dopuszczalności poziomu oddziaływania na środowisko jako całość przyjęto obowiązujące standardy jakości środowiska.

Tabela 3.11-1: Stopień dotrzymania obowiązujących norm w zakresie stanu środowiska				
Lp.	Standard	Podstawa prawna	Nie dotyczy	Potwierdzenie
1	2	3	4	5
1	Dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu - zróżnicowane dla terenu kraju, na obszarach ochrony uzdrowskiej oraz na obszarach parków narodowych (benzen, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , ołów, ozon, pył zawieszony PM10, CO)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031)		
2	Dopuszczalne wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 nr 16 poz. 87)		
3	Wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu	Art. 222 ust. 5 Prawa ochrony środowiska. Minister środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu.		
4	Zawartość metali ciężkich w wierzchniej (0-25 cm) warstwie gruntu, na którym komunalne osady ściekowe mają być stosowane	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. 2010 Nr 137 poz. 924)		
5	Standardy jakości gleby oraz ziemi (dopuszczalne wartości dla zanieczyszczeń: metale, związki nieorganiczne, węglowodory, węglowodory chlorowane, środki ochrony roślin i inne w glebie i w ziemi)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. z 2002 r. Nr 165, poz. 1359) obowiązuje od 19 października 2002 r.		
6	Dopuszczalne zawartości metali ciężkich w glebach przeznaczonych do rolniczego wykorzystania ścieków	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.) obowiązuje od 31 lipca 2006 r.		

²⁴⁰Art. 205 ustawy POŚ

²⁴¹Art. 141 ust. 2. ustawy POŚ

Tabela 3.11-1: Stopień dotrzymania obowiązujących norm w zakresie stanu środowiska

Lp.	Standard	Podstawa prawna	Nie dotyczy	Potwierdzenie
1	2	3	4	5
7	Wymagania jakim powinny odpowiadać morskie wody wewnętrzne i wody przybrzeżne będące środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać morskie wody wewnętrzne i wody przybrzeżne będące środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków (Dz.U. z 2002 r. Nr 176, poz. 1455) obowiązuje od 7 listopada 2002 r.		
8	Wymagania, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb łososiowatych i karpowatych w warunkach naturalnych	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 176, poz. 1455) obowiązuje od 7 listopada 2002 r.		
9	Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach.	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. 2011 nr 86 poz.478)		
10	Wymagania jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (podział na trzy kategorie jakości wody, w zależności od wartości granicznych wskaźników jakości wody, które z uwagi na ich zanieczyszczenie muszą być poddane standardowym procesom uzdatniania)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1728) obowiązuje od 24 grudnia 2002 r.		
11	Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku (zróżnicowane dla: a) terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, b) miejsc dostępnych dla ludności)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) obowiązuje od 29 listopada 2003 r.		
12	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. (zróżnicowane poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów terenów przeznaczonych: a) pod zabudowę mieszkaniową, b) pod szpitale i domy opieki społecznej, c) pod budynki związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, d) na cele uzdrowiskowe, e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (: Dz. U. 2014 poz. 112)		

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(4) Standard należy uznać jako niemający zastosowania wtedy, kiedy w sposób niebudzący wątpliwości prowadzący instalacji stwierdza brak faktycznych bądź potencjalnych źródeł emisji mogących mieć wpływ na jakość środowiska.

(5) Należy przedstawić informację potwierdzającą spełnianie standardów – w większości przypadków będzie to odniesienie do właściwego punktu wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

Poniżej należy skonstruować informacje wpisane do tabeli.

--

3.11.2 Oddziaływanie na środowisko jako całość i metody ochrony środowiska

Komentarz:

W odniesieniu do wpływów na środowisko nieopisanych we wcześniejszych rozdziałach należy przedstawić syntetyczne informacje dotyczące:

- *faktycznych bądź potencjalnych wpływów na środowisko, w tym operacji lub wariantów funkcjonowania instalacji będących źródłem zagrożenia ich zanieczyszczeniem,*
- *wyników przeprowadzonych pomiarów jakości środowiska oraz przekroczeń obowiązujących standardów,*
- *stosowanych i proponowanych metod zapobiegania lub ograniczenia pogorszenia jakości środowiska (wariantowo, jeżeli ma to zastosowanie),*
- *proponowanych procedur monitorowania emisji,*
- *proponowanych procedur monitorowania operacji mogących być źródłem zanieczyszczenia środowiska,*
- *proponowanych procedur monitorowania środowiska.*

Zakres omawianych w tym podrozdziale oddziaływań na środowisko jest otwarty, ale powinien obejmować wpływ komponenty środowiska, w których wymienione w p. 9.1. standardy jakości środowiska uznano za mające zastosowanie, ale nie ujęte w innych częściach wniosku. Oddziaływania omówione w dalszej części tego rozdziału należy traktować jako przykładowe.

W przypadku, gdy wymienione wyżej zagadnienia zostały opisane w rozdziałach poświęconych poszczególnym komponentom, w tym podrozdziale powinny znaleźć się dokładne odniesienia do tych miejsc.

--

3.11.2.1 Zanieczyszczenie gleby, ziemi lub wód gruntowych

Komentarz:

Zanieczyszczenie gleby, ziemi lub wód gruntowych jest jednym z obszarów oddziaływania na środowisko nie związanych z obowiązkiem uzyskiwania pozwoleń. Ustawa POŚ nakłada obowiązek²⁴² zapobiegania zanieczyszczeniu powierzchni substancjami powodującymi ryzyko²⁴³. Ochronie podlegają również wody podziemne²⁴⁴.

W przypadku, gdy eksploatacja instalacji obejmuje wykorzystywanie, produkcję lub uwalnianie substancji powodującej ryzyko²⁴⁵ oraz występuje możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu, wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego powinien zawierać²⁴⁶:

- a) raport początkowy, zawierający informacje dotyczące zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych tymi substancjami,*
- b) opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych,*
- c) propozycje dotyczące sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu²⁴⁷, w związku z eksploatacją instalacji albo sposobu i częstotliwości wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek.*

Należy zwrócić uwagę na to, że obowiązek sporządzenia raportu początkowego jest obowiązkiem odrębnym względem obowiązków określonych w p. b i c cytowanego przepisu. Zatem niezależnie od konieczności opracowania raportu początkowego wniosek powinien zawierać opis:

- *stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych,*

²⁴²Art. 101 pkt. 3 ustawy POŚ.

²⁴³Wykaz substancji powodujących ryzyko znajduje się w rozporządzeniu ministra środowiska wydanym na podstawie delegacji z art. 101a ust. 5.

²⁴⁴Art. 38 ustawy Prawo Wodne

²⁴⁵Art.3 pkt 37a ustawy POŚ;

²⁴⁶Art.208 ust.2 pkt 4 ustawy POŚ

²⁴⁷w rozumieniu art.3 pkt 48 ustawy POŚ;

- propozycji sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu, w związku z eksploatacją instalacji albo sposobu i częstotliwości wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek.

Jeżeli informacje te znajdują się w innym miejscu wniosku (np. dotyczącym awarii), w tym podrozdziale powinny znaleźć się dokładne odniesienia do tych miejsc. Jeżeli nie występują zanieczyszczenia gleby lub ziemi i brak wszelkich zagrożeń w tym obszarze, wnioskodawca powinien w tym miejscu zawrzeć odpowiednie oświadczenie.

UWAGA: W interesie wnioskodawcy jest zaproponowanie takiej procedury badań, która jest właściwa z jego punktu widzenia. W przeciwnym przypadku organ określi tryb prowadzenia oceny ryzyka nie uwzględniając specyfiki specyficznych uwarunkowań wnioskodawcy.

3.11.2.1.1 Raport początkowy

Niniejszy podrozdział może przybrać jedną z dwóch form:

1. Raport początkowy - w przypadku, kiedy wnioskodawca stoi na stanowisku, że istnieje obowiązek jego sporządzenia.
2. Uzasadnienie dlaczego raport początkowy nie jest wymagany.

UWAGA do wariantu 1.: Mając na uwadze, że ustawa POŚ narzuca wymagania w zakresie formy raportu początkowego (obowiązek przedstawiania danych w formie opisu tekstowego, zestawień tabelarycznych oraz map), jak też że cel i funkcje raportu wykraczają poza uzyskanie pozwolenia, raport ten powinien być w strukturze wniosku co najmniej wyraźnie wyodrębniony i zachowywać redakcyjną samodzielność. Raport, zależnie od przyjętej konwencji, może też stanowić odrębny tom tego wniosku.

Raport początkowy powinien zawierać²⁴⁸: 1) informacje na temat działalności prowadzonej na terenie zakładu; 2) informacje na temat działalności prowadzonych na terenie zakładu w przeszłości, o ile takie informacje są dostępne; 3) nazwy substancji powodujących ryzyko, wykorzystywanych, produkowanych lub uwalnianych przez wymagające pozwolenia zintegrowanego instalacje, położone na terenie zakładu; 4) informacje na temat stanu zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych na terenie zakładu substancjami powodującymi ryzyko, stosowanymi, produkowanymi lub uwalnianymi przez wymagające pozwolenia zintegrowanego instalacje, położone na terenie zakładu, w tym wyniki badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek, wykonanych przez laboratorium, o którym mowa w art. 147a ust. 1 pkt 1 lub ust. 1a ustawy POŚ (co do zasady – laboratorium akredytowane).

Sporządzając raport początkowy oraz wykonując badania lub pomiar zanieczyszczenia, w celu przedstawienia informacji na temat zanieczyszczenia substancjami powodującymi ryzyko gleby, ziemi i wód gruntowych na terenie zakładu, ocenę zanieczyszczenia powierzchni ziemi prowadzi się w sposób określony w przepisach rozporządzenia w sprawie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wydanych na podstawie art. 101a ust. 5 ustawy POŚ. Do czasu wydania tego rozporządzenia zastosowanie znajdują przepisy dotyczące standardów jakości gleby i ziemi.

3.11.2.1.2 Opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych

Ten podrozdział dotyczy wyłącznie wnioskodawców, których dotyczy obowiązek przedstawienia raportu początkowego. W przeciwnym wypadku należy usunąć ten punkt z wniosku.

²⁴⁸Art.217b ust. 3 ustawy POŚ

Zgodnie z przepisami prawa kryterium warunkującym konieczność przygotowania niniejszego podrozdziału jest wykorzystywanie, produkcja lub uwalnianie substancji powodujących ryzyko oraz możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu. W większości przypadków będzie to związane z sytuacjami awaryjnymi, które należy opisać w rozdziale 3.9.

W tym miejscu należy umieścić odniesienie do konkretnych sytuacji awaryjnych opisanych w rozdziale 3.9 oraz – w szczególnych przypadkach, kiedy możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu NIE wiąże się z sytuacjami awaryjnymi - uzupełnić informacje o opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych należy umieścić poniżej.

3.11.2.1.3 Sposoby prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych

Ten podrozdział dotyczy wyłącznie wnioskodawców, których dotyczy obowiązek przedstawienia raportu początkowego. W przeciwnym wypadku należy usunąć ten punkt z wniosku.

W tym miejscu należy (odniesieniu do substancji powodujących ryzyko zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych, które mogą znajdować się na terenie zakładu) opisać proponowane:

1. Sposoby systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia, w związku z eksploatacją instalacji, albo
2. sposób i częstotliwość wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek²⁴⁹.

Należy zwrócić uwagę, że proponując przekonujący opis sposobu systematycznej oceny ryzyka może spowodować, że organ w pozwoleniu zintegrowanym zaakceptuje go jako alternatywę dla prowadzenia badań lub pomiarów z częstotliwością co najmniej raz na pięć lat w przypadku wód podziemnych i raz na dziesięć lat w przypadku gleby²⁵⁰.

Jeżeli wnioskodawca decyduje się na przedstawienie opisu sposobu systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia, powinien wziąć pod uwagę, że z przepisu wynika pośrednio że systematyczna ocena ryzyka obejmuje przynajmniej jednorazowe przeprowadzenia badań i pomiarów.

²⁴⁹Ustawa POŚ art. 208, ust.2, pkt. 4c.

²⁵⁰Art. 217a, ust. 1

Oddziaływanie na środowisko jako całość

3.11.2.2 Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Komentarz:

W niniejszym rozdziale należy przedstawić informacje o obszarach chronionych zlokalizowanych w zasięgu oddziaływania instalacji, w tym obszarów Natura 2000. Zaleca się opisanie metod eliminujących bądź ograniczających oddziaływania na te obszary (wariantowo, jeżeli ma to zastosowanie).

W niniejszym rozdziale należy przedstawić także opis terenu w zasięgu pięćdziesięciokrotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, z uwzględnieniem obszarów poddanych ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Przy opisie obszaru, który znajduje się w zasięgu pięćdziesięciokrotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów należy odnieść się do typów terenów występujących w tym obszarze (np. przemysłowe, rolnicze, zabudowa mieszkaniowa itp.). Warto również przedstawić dokładniejszy opis zagospodarowania terenu w najbliższym sąsiedztwie instalacji. Przede wszystkim należy jednak określić odległość, w jakiej znajdują się obszary ochrony uzdrowiskowej, gdyż są one terenami, dla których wyznaczone są odrębne standardy jakości powietrza.

Ważne jest również określenie terenów zabudowy mieszkaniowej, gdyż od ich obecności zależy zakres obliczeń prowadzonych w ramach modelowania poziomów substancji w powietrzu. Jeżeli w odległości od pojedynczego emitora lub któregoś z emitatorów w zespole, mniejszej niż 10 jego wysokości, znajdują się wyższe niż parterowe budynki mieszkalne, biurowe, a także budynki żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali lub sanatoriów (szczegółowo wskazane w metodyce), to wówczas dodatkowo należy sprawdzić, czy budynki te nie są narażone na przekroczenia wartości odniesienia substancji w powietrzu lub dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu (stężenia substancji na różnych poziomach).

W przypadku, jeżeli wniosek spełnia wymagania dla operatu wodnoprawnego, w niniejszym podrozdziale należy przedstawić informację o formach ochrony przyrody utworzonych lub ustanowionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody²⁵¹, które występują w zasięgu zamierzonego korzystania z wód.

Informacje o obszarach chronionych można pozyskać bezpośrednio z serwisu <http://geoportal.gov.pl>²⁵² prowadzonego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii, jak również z serwisu <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, który prowadzi Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

Oddziaływania na środowisko przyrodnicze mogły zostać opisane w rozdziałach dotyczących poszczególnych komponentów środowiska. Jeżeli informacje te zostały podane w innych rozdziałach, zaleca się podanie w tym miejscu odniesień do tych części wniosku.

3.11.3 Najlepsze dostępne techniki

Komentarz:

Ze względu na to, że odniesienie się do wymagań BAT w wielu przypadkach wymaga fachowej wiedzy w zakresie oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska w niniejszych „Wytocznych...” przyjęto rozwiązanie, że odniesienia do wymagań BAT znajdują się w rozdziałach poświęconych każdemu z tych komponentów. Nie można jednak wykluczyć, że dla niektórych elementów BAT nie znajdzie się tam miejsca. W takiej sytuacji informacje na temat spełniania wymagań BAT należy umieścić w tym miejscu.

Jeżeli konkluzje BAT (lub BREFy w przypadku braku konkluzji BAT) zawierają inne parametry lub opisy rozwiązań technicznych pozwalających na ograniczenie oddziaływania na środowisko jako całość, w tym miejscu wniosku należy się do nich odnieść. Należy przyjąć, że parametry i opisy rozwiązań zawarte w konkluzjach BAT i BREFach stanowią doprecyzowanie zasad opisanych w art. 143 ustawy POŚ: „1) stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń; 2) efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii; 3) zapewnienie racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw; 4) stosowanie technologii bezodpadowych i małoodpadowych oraz możliwość odzysku

²⁵¹Dz.U. 2013 poz. 627 z późn. zm.

²⁵²Serwis map zawierających dane katastralne: http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/?gpmmap=gp0&actions=acShowServices_KATASTER
po załadowaniu pliku WMS: <http://wms.gdos.gov.pl/geoserver/wms>

powstających odpadów; 5) rodzaj, zasięg oraz wielkość emisji; 6) wykorzystywanie porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej; 7) postęp naukowo-techniczny”.

3.11.3.1 Odniesienie do konkluzji BAT lub dokumentów BREF

Komentarz:

W tabelach poniżej należy porównać aktualny sposób prowadzenia działalności z wymaganiami BAT opisanymi w konkluzjach BAT, a w przypadku, kiedy konkluzje BAT nie zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - w BREFach, w rozdziałach zatytułowanych „Najlepsze dostępne techniki”²⁵³. Należy zwrócić uwagę, że porównanie powinno obejmować nie tylko dokumenty związane z podstawową działalnością, ale również tzw. dokumenty horyzontalne, jeżeli mają zastosowanie (np. dotyczące efektywności energetycznej). BREFy dla poszczególnych sektorów różnią się nieco strukturą, jednak w większości przypadków w rozdziałach „najlepsze dostępne techniki” można zidentyfikować podział na:

- zagadnienia ogólne,
- zarządzanie środowiskowe,
- zagadnienia specyficzne dla rodzaju działalności,
- wymagania dodatkowe.

Dla takiego porządku przygotowano tabele poniżej. W przypadku innego układu zaleceń w BREFie dotyczącym danego rodzaju działalności kolejność i układ tabel należy dostosować do potrzeb.

Do instalacji opisanych w niniejszym wniosku zastosowanie mają konkluzje BAT oraz dokumenty referencyjne BREF wymienione w Tabeli 2.4-4.

W rozdziałach (.....) przedstawiono zestawienia dotyczące niektórych komponentów środowiska. W poniższych tabelach dokonano zestawienia pozostałych zagadnień opisanych w konkluzjach BAT oraz dokumentach referencyjnych BREF umożliwiające porównanie stanu istniejącego z wymaganiami BAT.

Dokument 1. (podać tytuł)

Tabela 3.111-3: Najlepsze dostępne techniki w zakresie ochrony środowiska jako całości		
	Zapis konkluzji BAT / BREF	Stan istniejący
1	2	3

Objaśnienie do kolumn tabeli:

(1) Kolejne techniki opisane w ramach zagadnień ogólnych dla sektora należy oznaczyć kolejno np. BA1; BA2 BB1, BB2 itd.

(2) Należy odnieść się do kolejnych zapisów rozdziału „najlepsze dostępne techniki” w BREF.

Uwaga: W przypadku wdrożenia systemu zarządzania środowiskowego i poddania go ocenie akredytowanej jednostki certyfikującej lub akredytowanego weryfikatora środowiskowego w tabeli należy podać informacje o instytucji oceniającej, dacie wydania certyfikatu zgodności/wpisu do rejestru EMAS. W przypadku braku certyfikacji/rejestracji należy w tabeli poniżej odnieść się do zagadnień opisanych w BREF.

W analogiczny sposób należy odnieść się do wymagań wszystkich lub tylko nieopisanych w poprzednich podrozdziałach, mających zastosowanie konkluzji BAT lub BREFów.

3.11.3.2 Uzasadnienie dla wybranych rozwiązań

Komentarz:

W przypadku gdy występuje rozbieżność między faktycznym poziomem ochrony środowiska a określonym jako poziom BAT w konkluzjach BAT lub dokumentach BREF, w niniejszym podrozdziale należy umieścić wyjaśnienie tej sytuacji. Jeżeli ma to zastosowanie, należy przedstawić uwarunkowania techniczne i organizacyjne uzasadniające brak możliwości zastosowania technik umożliwiających osiągnięcie poziomu uznanego za BAT. W uzasadnieniu można powołać się na zagadnienia wymienione w art. 207 ust.1 pkt 1, 2 i 5 tj. wiek instalacji, czas niezbędny do amortyzacji urządzeń oraz rachunek kosztów i korzyści.

W przypadku istnienia kilku alternatywnych rozwiązań umożliwiających wyeliminowanie lub ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko należy uzasadnić wybór zastosowanego rozwiązania oraz przedstawić wszelkie

²⁵³ W większości przypadków zagadnienia te są zebrane w rozdziale 5 dokumentu referencyjnego, ale w dokumentach dotyczących niektórych sektorów występuje odstępstwo od tej reguły.

alternatywne rozwiązania do przedstawionych we wniosku, które były brane pod uwagę, ale z uzasadnionych przyczyn nie mogły zostać wprowadzone.

Uzasadnieniem wyboru danej techniki mogą być również uwarunkowania lokalne np. konieczność ograniczenia negatywnego oddziaływania na określony komponent środowiska.

3.11.4 Zależności międzykomponentowe

Komentarz:

Ze względu na fakt, że stosowanie różnych technik może powodować przenoszenie oddziaływań z jednego komponentu środowiska na inny, wnioskodawca powinien przedstawić to zagadnienie w kontekście stosowanych technik. Opisane zależności mogą znajdować swoje odzwierciedlenie w tabeli 3.11-1 oraz wykorzystane do uzasadnienia doboru technik zawartym w podrozdziale 3.11.3.2

Metodyka doboru technik z uwzględnieniem zależności międzykomponentowych została opisana w poświęconym temu tematowi dokumencie referencyjnym²⁵⁴. Metodyka obejmuje trzy zasadnicze elementy:

- 1. identyfikacja wariantów*
- 2. ocena ekonomiczna i środowiskowa*
- 3. wybór najlepszego wariantu.*

Dokument referencyjny dotyczy tych sytuacji, kiedy dobór najlepszej opcji nie jest oczywisty na bazie pozostałych analiz lub kiedy brak jednoznacznych opinii wskazujących najlepsze dostępne techniki.

²⁵⁴ *Reference Document on Economics and Cross-Media Effect, Komisja Europejska, Lipiec 2006.*

3.12 Likwidacja instalacji

Komentarz:

Informacja o przewidywanym sposobie likwidacji instalacji jest wymagana w dwóch przypadkach:

- 1. dla instalacji nowych lub zmienianych w znaczący sposób*
- 2. jeżeli w przewidzianym terminie przewidziana jest likwidacja istniejącej instalacji lub jej części.*

W obu przypadkach należy opisać potencjalne oddziaływania na środowisko związane z likwidacją instalacji lub jej części. Ponadto w tym rozdziale należy zawrzeć informacje na temat przyjętych rozwiązań technicznych mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko (np. sposób rekultywacji składowiska odpadów lub sposób usunięcia substancji niebezpiecznych znajdujących się w wykorzystywanych urządzeniach). Jeżeli ma to zastosowanie należy również opisać działania, które będą prowadzone po zakończeniu eksploatacji instalacji.

4 ZAŁĄCZNIKI

Numer załącznika	Nazwa załącznika
	ZAŁĄCZNIKI DO CZĘŚCI 2 WNIOSKU
	ZAŁĄCZNIKI DO CZĘŚCI 3 WNIOSKU
	Załączniki do rozdziału 3.1
	Załączniki do rozdziału 3.2
	Załączniki do rozdziału 3.3
	Załączniki do rozdziału 3.4
	Załączniki do rozdziału 3.5
	Załączniki do rozdziału 3.6
	Załączniki do rozdziału 3.7
	Załączniki do rozdziału 3.8
	Załączniki do rozdziału 3.9
	Załączniki do rozdziału 3.10
	Załączniki do rozdziału 3.11
	Załączniki do rozdziału 3.12